

Det var en gang...

fotografier fra Lenvik

bind IV

Det var en gang...
fotografier fra Lenvik

bind IV

*"Glemmer folket sin fortid og øder sin arv,
vil det gå det ille."*

Kong Olav V 18.06. 1961

Det var en gang ...
fotografier fra Lenvik
bind IV

Redaksjon og tekster:

KÅRE RAUØ

Repro:

ERNST LIND

Gode hjelpere:

DAG ARILD LARSEN

PEDER PETERSEN

JON PETERSEN

AID RENLAND

UTGITT AV LENVIK BYGDEMUSEUM

1992

Sats, repro trykk: as GrafiskNord
Innbinding Gjøvik Bokbinderi
Skrift: Optima
Papir: Macoprint Satin 130 gr
© Lenvik Bygdemuseum 1992
ISBN 82-90669-12-7

Forord

Det som mellom disse permer i bilder og ord skal fortelles, fant sted en gang i tidsrommet tidlig 1800-tall fram mot vår egen tid. Det er små glimt fra menneskers liv i Lenvik slik de gjennom et mangfold av kilder har latt seg rekonstruere. Det er om begivenheter, gamle hus og båter - det er om aktørenes samtid, vår fortid.

Kanskje skal du og jeg en gang være aktører, og vår etterslekt de som fra hylle henter ned bind 25 i serien "Fotografier fra

Lenvik", blar opp og finner en av oss på ei side? Trolig blir dét tilfelle. Det vi med sikkerhet vet er at mange av de som var lesere av de forgående 3 bind, nå ikke lengre er blant de levende. Det vi og vet er at det er kommet nye lesere til. 3 år er gått siden forrige bind kom, vi som lever er blitt like mye eldre. Livsløpet rekrutterer aktører. Livsløpet skaper nye lesere.

Til deg som er leser, gled deg med aktørene. Vi er alle snart fortid.

Bjorelvnes i juni 1992

Kåre Rauø

Det stod i "Lenvikens avis":

Lenvikens Avis var en håndskrevet avis med utgivelsessted på Gibostad. Så langt vi har brakt på det rene, kom første årgang ut i 1894. Det første bevarte nummer er nummer 5, datert 26. mars 1894. Siste nummer i årgangen er nummer 28, datert 1. november s.å. Avisen kom ut med ett nummer i uka. Redaktør var handelsmann Eilert A. Nordmann. Opplaget var på 100 eksemplarer.

Trolig var årgangen 1894 en prøveårgang. Avisen kom først ut igjen i 1904, og bestod fram til nr. 22, dat. 2.6. 1908. I siste nummer fremgår det at avisen blir utgitt av "et interesseselskab ved E. Eliassen."

Årgangen fra 1904 har betegnelsen 1. årgang, slik at det er grunn til å anta at -94 årgangen var en prøveårgang.

I Lenvikens Avis nr. 22/94 står det: "Lenvikens Avis utkommer som Regel 1 Gang ugen og koster med Porto kun kr. 1,20 Aaret."

I en anmerkning påført av Universitetsbiblioteket, heter det at "Med No. 22 ophører Bladet."

Fra disse årgangene har vi i denne utgivelsen av "Fotografier fra Lenvik" funnet å ville sakse noen notiser og større innlegg fra "Lenvikens Avis". Disse presenteres herved:

Bønder giv akt!

Selv her oppe i Tromsø Amt hører man Bønderne klage over sin fortrykte stilling, og jeg mener ogsaa med Rette; thi Stillingen er virkelig pinibel.

Medens det for Gaardbrugerne syd paa har rette paa sig noksaa bra i det sidste, er det Omvendte Tilfældet for dette Amts Vedkommende. Om Aarsagen til denne stilling, naar man gaar udom Vaarene, er Meningerne meget delte. Jeg skal heller ikke indlade mig paa Drøftelsen af de forskiellige Grunde, som er fremholdt, da det vil føre mig længere end jeg har Tid til for det første. Jeg vil bare si - efter min Mening da - at Tiltaget, Interessen og Oplysningen er for liden i det som vedrører Jorddriften.

Som bekjendt har Stortinget gjort meget i den sidste Tid for at ophjælpe Jordbruget. Det har saaledes oprettet et Jorddyrknings-fond, hvor man kan faa særdeles billige Laan til Jordforbedringsarbeider; det har bevilget til Oksehølsforeninger, til Fremme af Meierisagen, til Landbrugsundervisningen, og det har hjulpet til at finde Markeder for vore Varer, saa vi kan afsætte disse med Fordel. Stortinget har naturligvis gjort meget mere for Jordbruget; men jeg har kun nævnt disse Ting; da jeg mener, at vi lige saagodt som den sydlige Del

kan drage os Nytte af disse Bevilgninger. Dette sker dog ikke i den Grad, som det burde. Ganske anderledes benytter de sydlige Amter sig af de givne Bevilgninger, men det er og sandt; de har en Flok af Mænd der forstaar at gjøre sine Krav gjældende og forstaar at benytte hvad de faar. Jeg vil bare be interesserede Landsmænd at følge lidt med i de forskjellige Beretninger fra Amternes Landhusselskaber og i Beretningen fra det Kgl. Selskab for Norges Vel, saa vil de nok faa se at Amter nede paa Vestlandet, der har saa meget tilfelles med os, dog kan være med; men det er og sandt, de har Interesse og er villig til at ofre noget for sit Framsteg. Se bare hvad enkelte Amter har ofret til Landbrugs undervisningen, og hvad vi har ofret. Jo, forrige Aar var der paa Amtstinget Forslag om Bevilgning af 1000 Kroner som Godtgjørelse til Nordlands Amt, for at 5 Elever herfra skule faa fri Undervisning og frit Ophold ved den af Amtet - for Nordlandske Forholde oprettede Skole; men Forslaget opnaaede ikke tilstrækkeligt Flertal.

Det er næsten latterligt at omtale dette. Samtidig som der lyder et Skrig fra den sydlige Landsdel om Hjælp for Jordbruget, saa sidder Amtets mest oplyste og mest betroede Mænd og nægter det første Krav om Hjælp for Jordbruget, som er stillet dem. Repræsenterer Amtstinget Folkemeningen, saa er Aarsagen til den elendige Stilling let forklarlig.

At Ordførerne fra Sjødistrikterne kan afgive sin Stemme slig, kan man forstaa og maaske tilgi; men at Ordførerne fra de større Landsbygder stemte slig, kan mindre godt forstaaes og burde ikke tilgives af Gaardbrugeren.

Imidlertid vil jeg nu si, at det ikke skal lykkes for disse Mænd at pynte sig med at foregive den trykkende Stilling som Grund til Nægtelsen og saa i samme Aandedræt si, at Bønderne nok vil finde Midler til sine Sønners Ophold ved en saadan Skole. Er Stillingen slig for Amts kommunen, at den ikke kan afsee disse Midler til et saapas nyttigt Øiemed, hvorledes maa den da ikke være for den enkelte Gaardbruger. Nu er det vistnok saa at der vil findes enkelte Mænd, som vil kunne afse Midler; men man vil dog let skjønne, hvem Skolen vil komme til Nytte, ligesom man heller ikke paa denne Maade vil kunne have nogen Sikkerhed for at faa de udlærte Mænd spredt ud over hele Amtet, og det er det, jeg mener maa til, baade forat virke ved sin større oplysning og til nytte for sin egen Kreds og for at gjøre det billigt for de, som maatte trænge og forlange Veiledning.

Midlet til at overvinde Vanskelighederne er at lægge Vanskelighederne under sig, og det sker bedre ved at ruste sig med de praktiske Kundskabers gode Vaaben.

Vi faar nu se, om Amtstinget forstaaer dette!

(Lenviken Avis, 16. april 1894)

Bygdeveien

Hr. Redaktør!

Det var en heldig, aldeles oprigtig Tanke af Hr. M.B., at han i dette Blads No. 2 opfordrede til udtalelse om hvilken af de bevilgede Veie er mest berettiget og altsaa har mest Krav paa at blive færdig først. Dette er en saa betydningsfuld Afgjørelse, at det er en hvers Pligt at sette sig ind i Distriktets Beskaffenhed og nuværende Fremkomstforholde, før han stemmes i denne sag og ikke lader sig lede af tomme Ord eller Øieblikkets ofte skuffende Følelse.

Med det Haab, at Herredsstyrets Medlemmer først grundig undersøger og siden afgjør retfærdigt, vil ogsaa Undertegnede nævne enkelte Ting om Græsmyrskogveien.

I Nr. 4 har en Indsender fremhævet hvor berettiget Laksfjordveien er til at blive Nr. 1 i Rækken, og begrunder dette med, at den trænges til Sjødriften til og fra Lofoten og Finmarken. Vi vil i et hvertfald ikke kræve Vei for Sjø - men for Landdrif-

ten. Om Vinteren t. Ex., naar man reiser til Lofoten, er det bestandig frossen Mark og Sne, da kan man jo komme frem om det end ofte er slemt, men Sommer og Høst, naar alle Bække og bundløse Myrer er tøet op, saa neppe en Mand langt mindre en Hest kan komme frem, da er Veien her uunværlig, da maa enhver oprigtig Mand beklage, at Græsmyrskogen er sørgelig stillet, som ogsaa Amtmanden for 2 Aar siden fik Anledning til at erfare til sin store Forbauselse -hans Skydshest maatte nok lide adskillig, før han naaede Kvanaas; og hvad Amtmanden derover udtalte var, at her maatte først og fremt gjøres noget, da dette sørgelige stel umulig gaar an.

Paa andre steder som i Laksfjorden og langs Roksfjorden, kan man jo delvis ro sine Sager paa Vandet, men ikke i Græsmyrskogen. Tilsidst bemærkes at Veianlægget i Græsmyrskogen vil have en stor Betydning for Skolen, da Kvanli nu er afskaaret Adkomst til Skolen. Nu holdes Skole fra Begyndelsen af April til Slutningen af Mai, men ingen Børn; Varsel kan heller ikke gives, formedelst de Elve som for længe siden har været omhandlet i Skolestyret.

Dette være nok af Undertegnede, som ikke har bedre Evne til Aviskriverier. Jeg forbliver at stole paa en retfærdig Afgjørelse af Sagen.

Gunder Lasse Olsen

(Lenviken Avis, 23. april 1894)

Tobakkspyttingen

Noget stort Griseri blir man Vidne til om Søndagene i Kirken under Gudstjenesten. Vi sigter her til den ækle Tobaksspytning ud over Gulvet. Trods Kirkestyrelsens Anmodning og trods god Tone sprudes den ækle Saft udover Gulvet, saa den rinder i stride Strømme.

Man skulde dog tro, at de Tobaksædende maatte klare sig de par Timer Gudstjenesten varer, men nei, det ser snarere ud, som om man da rigtig lægger Vind paa at sprude mest muligt.

Og saa leie man blir af disse evindelige Plask, Plask, Plask opover Benkeraderne.

Men naar Medlemmer af selve Bygdens Fædre forglemmer sig i den Grad, at de anlægger store Damme af det ækle Fluidum ved sine Fødder, skal man ikke vente bedre af de "Menige".

Noget maa der gøres. Enten maa Herredsstyret bevilge Beholdere udsatte, eller ogsaa maa der graves Kanaler med Afløb til Bjørelven. Gaar det paa denne Maade længere ved man ei Ordet af, før den halve Kirke surner.

(Lenviken Avis, 21. mai 1894)

Opkastdrammen

der benyttes saameget under kjøb og salg af fisk har nu været behandlet i Høiesteret. Dommen gik ud paa at det ikke er lovligt at gi opkastdram og at den som gjør det vil bli mulkteret for ulovlig brændevinshandel.

(Lenviken Avis, 28. mars 1904)

LØKHELLE LAKSELV er solgt til sorenskriver Figenschou og lensmand Wessel. Det skal være de nye eieres hensigt at faa elven i hævd igjen, saa det sandsynligvis nu er slut med rovfiske.

(Lenviken Avis, 9. april 1904)

I sommervarmen

sidder man iaar og hakker tænder og tør neppe ta i en rive eller ljaa uden at ha vaatter paa. Saa koldt er det. Og nu har man hundredagene, som denne gang gik ind med ovnsvarme. Det er hyggeligt! Slaatten er begyndt overalt og i fuld gang, men der er ikke udsigt til at faa et straa tørt. Regnyr og skodde hver eneste dag. Barometeret stiger og falder ret som det er, saa man er lige klog paa hvad morgendagen vil bringe. Man har haabet og ventet paa godveir i fire lange uger, men lige lidet hjælper det. Og snart har vi høsten, og da ved vi saa godt, hvad som kommer efter. Kanske vi skal ha vinter aaret rundt

Syvsoverne

(Lenviken Avis No. 22, Gibostad mandag 1ste august 1904)

En indtægtskilde

Her hos os, hvor der overalt findes saameget tare, kan man skaffe sig en ganske pen indtægt ved tarebrænding. Det er ganske let-vindt og kan udføres af de halvvoxsne gutter. Fremgangsmaaden vil man lære af følgende regler for tarebrænding, udfærdiget af de norske jodfabrikanter forening, sammen med de skotske fabrikers agenter:

"Til forbrænding af tare maa kun anvendes tare. Andre tangarter saasom bloktang etc, er det ikke tilladt at anvende.

Hvad der særlig er at iagttage ved tarebrændingen - specielt for drivtarer, at taren, idet den bringes paa land til tørring, er i frisk tilstand og ikke under længere tids henliggen i stranden er begyndt at gaa i forraadnelse.

Taren maa skjæres eller opsamles i godt veir og hurtigst muligt bringes paa land og tørres paa fjeldgrund eller sandfri mark. Under opstaaende uveir samles den til tørring udsprede tare sammen i store dynger, "saater", for at beskyttes mod regnet. Disse saater maa dog efter saa hurtig som veiret tillader det, igjen spredes til videre tørring, da ellers dyngen gaar i forraadnelse, hvorved taren er bleven ubrugelig.

Drivtare opdrevet i sandbugt er ikke anvendelig saafremt der til samme har klæbet sig sandkorn. Af samme grund maa taren aldrig tørres paa sandholdig jord.

Brændingen sker paa den maade, at man først antænder nogle faa spon, der lidt efter lidt dækkes med tør tare. Hermed fortsættes, idet man stadig passer paa at flammene ikke faar slaa ud i lighed med forbrænding af trækul i mile. Efterhaanden som forbrændingen skrider frem kan man dække med mindre tør(halvtør) tare og tilslut med vaad tare.

I en dyngte brændes 700-1000 kg. tare, der giver 150-200 kg. aske, der naar den er af god kvalitet bestaar af sammensmeltede faste og haarde klumper, der i bruddet er hvid til grønlig af farve.

Naar dyngen er vel udbændt fjernes den overliggende uforbrændte tare og asken spredes for hurtigst mulig afkjøling.

Slukning med vand maa aldrig ske. Den vel afkjølede aske bringes snarest i hus."

Forøvrigt vil man ved henvendelse til Osm. Kvammen, Rosfjord, faa nærmere rede paa sagen og hos ham vil man ogsaa faa opgave over pris paa asken.

(Lenviken Avis, 7. november 1904)

Stormen

nat til lørdag skal ha forvoldt ulykke, idet en baad ved Sandnes kantrede og folkene omkom. Vi savner imidlertid nærmere underretning herom.

Desuden befrygtes, at en af Bernt Pedersen Græsmyrs notbaade, der overfaldtes af stormen paa Malangen om natten, skal være bortkommet. Den andre af baadene, der sammen med lægefartøiet klarte sig ind paa Gisundet, seilte sig paa land i Hestøbogen formedels storm og snetykke, men kom sig af uden at faa skade.

Distriktslægen, der lørdag reiste med baad til Rosfjord, skal ha paatruffet vragstumper paa de kanter. Hvorvidt disse hidrører fra den savnede notbaad vides ikke. Den var imidlertid endnu ikke kommen tilrette igaar.

(Lenviken Avis Nr. 35, Gibostad mandag 7de novbr. 1904)

Julehandelen

er i fuld gang paa Gibostad. I mangel af penge skaffes der naturligvis ved som handelsmændene tar med stor begjærlighed. Prisen er 7 kr. favnen men saa er ogsaa veden derefter. Det ser ud til at det er ungsbogen som maa undgælde.

(Lenviken Avis Nr. 39, Gibostad onsdag 21de des. 1904)

Nøisom

Tilfældig kom os i hænde en beretning om Lenviken folkeskoler for 1896 - 1900. Der staar blandt andet, at skolerne maa ansees nogenlunde vel udstyret med undervisningsmidler.

Det forekommer os høist merkeligt, at man paa det tidspunkt kunde bekvemme sig til at anføre noget saadant.

Den nuværende skolestyreformand har vistnok i de sidste aar gjort en hel del for at anskaffe undervisningsmidler, men det kan vel neppe siges, at samtlige skoler endnu er vel udstyret i saa henseende. I et hvert fald er Gibostad, Lanesbogen og Svartfjelds skoler endnu temmelig mangelfuldt udstyret med undervisningsmidler, og det skulde forundre os om ikke det samme er tilfaldet flere steder.

Trods dette kan en af bygdens lærere, som affattede ovennævnte beretning, angive at man allerede da var vel forsynt. Det kan man kalde en nøisom kar.

Ikke at undres over, at man i de tider lod amtet inddrage en bevilgning paa ca. 200 kr. til undervisningsmidler til Lenviken, fordi herværende skoleautoriteter ikke havde brug for beløbet.

(Lenviken Avis Nr. 15, Gibostad onsdag 19de april 1905)

Normanns tale

17de mai paa Gibostad

Du slægt hvis hjerte banker for dine fædres daad, har du ogsaa tanker som fylder deres maal.

Naar vore fædre paa Eidsvold i 1814 paa en saa skjønn og herlig maade løste de vanskelige opgaver, saa skyldes det først og fremst det fædrelandssind de hadde faaet i arv. Der var den gang ogsaa en slægt, hvis hjerte banket for sine fædres daad. Det var vor ærerige historie, som viste dem veien til et frit og selvstændigt Norge. De var kaldet i en alvorstund til den ansvars-fulde gjerning at bestemme fedrelandets skjebne for de kommende slægter. Der var trange og tunge tider den gang i landet, og en 400 aarig trolldom hadde suget paa nationens aandelige og legemlige kraft. Vore ydre tegn for vort lands selvstændighed var forlængst forsvundet eller tilintetgjort af det danske enevoldsstyre.

Men noget var der dog tilbage. Ruinerne af Haakons hal og Olafs kirke stod igjen. Disse synlige tegn fra landets storhetstid, stod der pegende tilbage paa den lange række af alle de gjeve fædre, som i svundne tider hadde bygget gamle Norge. De mange helteskikkelser vor historie viser som har gjort vort land agtet og æret blandt folkeslagene, stod der som et lysende forbillede paa hvad landet var dengang nordmænd raadede i Norge.

Naar vi idag feirer vor nationale festdag til minde om det store værk vore fædre paa Eidsvold i 1814 fuldførte, da Norge paany indtraadte i rækken blandt frie og selvstendige nationer, synes jeg det rigtigst ogsaa at mindes vor ældre historie; thi derved blir fedrelandet større, skjønnere og herligere, og i den stilling vi i dag befinner os, ligger det temmelig nær at tro, at vor statsretslige stilling i ældre tider, vil være os til ikke liden hjælp ved opnaaelsen af vor selvstændigheds ret. Med 17de mai 1814 begynder et nyt afsnit af vor historie. Frugterne af Eidsvoldsmændenes værk er øiensynlig for enhver. Baade paa det aandelige og det materielle omraader er den storartede fremskridt; men det største gode er dog selve friheden; thi uden den er ingen virkelig folkelykke mulig. Vi som er født og opvokst i et land, hvor frihedens 17de mai sol allerede fra første stund har lyst over os, har maaske vanskelig for fuldtud at forstaa, hvilket skjønt og herligt gode vi eier. De folk som den dag idag lever under troldomskaar kan maaske bedst fortelle os det. Spørg Finlands folk, hvad de vilde ofre for at beholde sine nationale rettigheder. Hvis der nogensinde skulde oprinde nogen frihedsdag for dette folk, hvilken jubel vilde der ikke bli i landet. Til os, som har modtaget denne store og herlige arv af vore fædre, stilles dette spøragsmaal! Har vi ogsaa tanker som fylder deres maal? Husk at de yngre, som feirer dagen med os, skal af os modta-

ge arven. Vi er ogsaa nu stillet foran store og vanskelige opgaver, som kræver sin løsning, og fedrelandet kræver af os, at vi stiller vor kraft og vor energi samt andre ofre som maatte kræves til værn om Eidsvoldsmændenes værk. Vi har ansvar ikke alene for os selv og vore børn og den slægt som lever, men ogsaa for de ufødte slægter. Vi skal levere arven fra fedrene til efterslægten skjønnere og herligere end vi modtog den, saa at de som skal staa paa vore grave, kan høste velsignelse deraf. Det er det store ansvar, som træder os imøde paa denne fedrelandets høitidsdag; thi fedrelandet kræver af os, at vi overleverer efterslægten friheden ukrænket. Da skal ogsaa hver 17de mai, som herefter oprinder over Norges fjelde, lægge sit forklarelsens skjær over vort virke, og fedrelandets navn skal lyse, ikke alene inden vore egne grænser, men ogsaa over vore landsmænd i fremmede land og paa havet.

Mange angreb har været rettet mod Eidsvoldsværket. Særlig har de punkter, der hævder vor selvstændighedsret, paa visse holde skuret som salt i sure øine; Men der har altid staaet en kjæmpetropp som sikkerhedsvagt og slaaet angrebene tilbage. Mindes bør vi dog idag alle de fædrelandssindede mænd og kvinder, som fra 1814 til nu har værnet om vor ære og ret. Mange kjendte og kjære navne træder os imøde som et lysende eksempel. Blandt disse mange, bør vi dog især mindes et der er uadskillelig med dagen. Navnet Henrik Wergeland lyser over Norges land som intet andet; thi han elsket denne dag som ingen anden. Med sine rige evner og sit varme hjerte for folk og fedreland, var han blandt de første, der trods modstand fik denne dag frem til national festdag. Saa længe der findes nordmænd i Norge, som ærer sine nationale minder, kan dette navn ikke blive glemt, og det blir heller ikke glemt. Han har nok ogsaa idag faaet sin krans. Lad os udbringe et særskilt leve for mindet om denne fedrelandets store søn, en af de største og ædleste personligheder, som har betraadt norsk grund. Et leve for hans minde.

Saa gaar vi da herfra denne dag til vor vanlige gjerning med et gjensidigt løfte, om hver efter sin evne og anledning at gavne vort fedrelands vel med skjønne og ædle handlinger, der kan sprede lys og lykke i de tusind hjem. Selv om vi ikke tar direkte del i landets styre, saa mangler der os ikke virkefeldt. Fædrelandet har brug for os alle. Her er sædejord nok. Samfunds gavnlige virke vil ikke mangle nogen.

Lad os forene os i et felles ønske om at vort fedreland, der ogsaa er vort jordiske hjem, der gemmer vore fedres støv, deres slid og arbeide, alle vore kjære minder, vore barndoms lykkelige dage, alt vort ungdoms haab, vort mandoms arbeide, vore glæder og sorger, vore børns odel og eie, at det land maa gaa fremad i lykke og velvære og længe maa faa nyde frihedens og fredens velsignelser.

Leve fædrelandet! Leve den 17de mai!

(Lenviken Avis Nr. 19, Gibostad lørdag 20de mai 1905)

Visitatserne, unyttig og kostbart

Man faar stadig det spørgsmaal, hvad disse visitatser, snart af provst, snart af baade biskop og provst, skal være til.

Man ved jo naturligvis hvorfor man har visitatserne, men man finder denne tilstelning nu saa gammeldags og saa lidet svarende til forholdene i vor tid, at man virkelig maa undre sig over, at de forlængst ikke er sløifet.

For det første er det ikke nødvendigt med den skoleordning man nu har, at stille børnene frem paa kirkegulvet for at prest, provst og biskop skal faa høre hvad børnene har lært i fag, som lidet har at sige for barnets fremtidige udvikling, og derhos er presternes myndighed i skolevæsenet nu heldigvis fratat dem, saaledes at de intet kan gjøre selvom de finder, at der er mangler baade ved lærer og børn.

For det andet, saa er interessen for visitatserne saavel blandt børnene som lærerne saa ringe, at de tildels undlader at møde frem, og ude blandt menigheden er der faa, som bryr sig om denne tilstelning.

Menighedsmøderne, som holdes i forbindelse med visitatserne, er derfor ogsaa besøgte af kun ganske faa. Dertil har det jo aldtid vist sig, at de besværinger, som er fremkomne paa disse møder, aldrig har ført til noget.

Det, man saa har igjen af disse visitatser, er udgifterne. De er lige sikre bestandige, og at de ikke er af smaae beløb, kan man være sikker paa, naar man ser, hvilken tid der bruges og hvilke veilængder der reises.

Vi ved godt at det er vanskeligt at faa nogen forandring, hvor det gjælder kirke og prest; men vi er dog sikker paa, at om man nu fik visitatserne sløifet, var man overalt ude blandt folket meget vel tilfredse.

Presterne burde derfor selv være de første til her at faa en forandring.

(Lenviken Avis Nr. 25, Gibostad lørdag 8de juli 1905)

Ildebrand

Nat til lørdag s.l. nedbrændte en fjøsbygning tilhørende Kristian Fredriksen, Landø. Et par kalve, der var i fjøset reddedes. Besætningen forøvrigt var i Sommerfjøset. Den brændte bygning var forsikret i Landet alm. brandforsikring for 550 kr.

Motorbaad

Distriktslæge Stjemholm har nu faaet petroleumsmotor indsat i sin otringsbaad. Den gik prøvetur forledendag og gjorde god fart, men baaden var for veik, saa den derfor maa forsterkes noget før den kan tages ibrug. Det er en 4 hestekræfters "Eva" motor som er indsat i den.

(Lenviksens Avis Nr. 26, Gibostad tirsdag 18de juli 1905)

Udbyttet

af fiskerierne skal for lenvikværingernes vedkommende stille sig ganske godt. Udenfor de faa baade som er i Finmarken ligger de fleste i Vestlofoten, hvor fisket indtil det sidste har været meget bra. Det var kund sørgeligt med den bedrøvelige ulykke i Steine, hvor saa mange dygtige mænd mistede livet, og hvor vinterfortjenesten - og mere end det - for flere baadlags vedkommende gik helt tabt.

(Lenviken Avis Nr. 2, Gibostad 27. marts 1906)

Begravelsen

af de fra Rosfjord, som omkom under ulykken i Steine, foregik ved Rosfjord kirke onsdag 28de f.m. Der blev holdt sørgedstjeneste i kirken, hvor ligene var hensatte. En masse mennesker var fremmødt. Under præstens tale og under høitideligheder forøvrigt, var der neppe et tørt øie at se. Der var en saadan bevægelse blandt folk som man sjelden eller aldrig blir vidne til.

De 7 lig blev begravet i en fælles grav.

(Lenviken Avis Nr. 3, Gibostad 3die april 1906)

Storm

af sydvest har været en hel uge. Sterkest var den lørdagen, da Bogstrands slup "Norden" drev paaland i Bukskindviken. Den mistet endel af straaekjølen, men fik forøvrigt ingen skade!

Distriktslægen har ligget veirfast i Løkvik i 8 døgn.

Dampskibene har som regel været flere døgn forsinket.

(Lenviken Avis Nr. 4, Gibostad 10de april 1906)

17de mai

feiredes paa Gibostad med flag fra alle huse, med tog om ettermiddagen og med fest i "Gisund" om aftenen.

Handelsmand Normann talte for dagen og musikforeningen spillede. Det var stygt koldt veir som gjorde at folk ikke var mødt frem i den udstrekning som tidligere.

Af den grund blev der heller ingen frilufts fornøielse for børnene.

(Lenviken Avis Nr. 8, Gibostad 23de mai 1906)

En engelskmand

opholder sig fortiden paa Gibostad for at ta fotografi af renen og lapperne. Billederne skal benyttes til kinematograf. Lapperne lar sig imidlertid godt betale for at staa model.

(Lenviken Avis, 24. mai 1907)

Paa grund

Dampskibet "Albert Zilck" av Rostock løp nat til onsdag paa grund ved Græsmyr. Skylden for uheldet lægges helt paa lodsens Johan Eilertsen fra Honningsvaag, der vistnok var ukjendt. Det var klart, pent veir. Det var ved høivand den rendte sig op, saa den maatte losse en stor del av lasten for at komme flot. Nogen lækage fik den ikke, men den har nok faat endel buler i pladerne midtskibs.

Assistance med dykker rekverertes fra Lødingen. Den kom dog av ved egen hjælp nat til torsdag.

Saa fort lodsens kunde komme i land strøk han sin vei uten at skibets kaptein vidste om det. Han var nok ræd følgerne.

Sjøret holdtes igaar med skibsbygmester Johnsgaard og kaptein Kjeldsen, Tromsø, som sakkdyndige.

(Lenviken Avis Nr. 13, Gibostad 28de juni 1907)

Udaad

Paa Løkhelle er en hest blit stygt tilredt, idet der med et skarpt vaaben er tilføid den flere saar, hvorved baade blodaarer og sener er overskaaret. Saken er anmeldt og man tør haape, at gjemingsmanden blir aabendaget og faar sin løn.

Gjestgiver og distriktssjef Lorents Peter Cornelius Jessen

År 1807 trinet en prominent herremann i land på handelsstedet Klauva. Det var Lorents Peter Cornelius Jessen. På hvit-skurt skipsdekk var han brakt dit fra Ingøy i Finnmark, hvor han ei tid hadde vært handelsbestyrer for firma Johan Chr. Vogel-sang i Trondheim. Med på turen var hans kone, Madam Birgitte Andrea Tegelman og parets eneste barn, den 8 årige Peter Jessen. Formålet med reisen var å overta handelsbestyrelsen etter Carl Møller som skulle forflyttes til Gibostad. Det var krig og dyrtid i landet, og handelen gikk tregt. Jessen skrev til Vogel-sang og beklagde seg over at Møller hadde drevet handelen dårlig, mens Møller på sin side forsvarte seg med at han sjelden eller aldri fikk de varene han rekvirerte fra Vogelsang.

Jessen fikk i løpet av kort tid handelsstedet på fote igjen. År 1815 fikk han bevilgning til å holde gjestgiveri hvor han skulle holde "de Reisende såvel som Andre med fornødene Logementer samt Spiise og drikkevarer til Nødtørftighed". Året etter kjøpte han handelsstedet Gibostad, som var gått til auksjon. Et utslag av den velstand og makt som rådde under Lorents Peters hånd, var trolig skonnerten "Senjens første forsøk". Den ble bygd på Klauva år 1820, og brakte med fylte seil den bolde gjestgiver og militære distriktssjef i møte med "tromsøfiffen".

Nå vokste ikke treet inn i himmelen for Lorents Peter Jessen heller. I 1822 måtte han gi tapt for krevende kreditorer, og overlate handelen til Lorents Øvre, og hustru Birgitte til seg selv. Hun flyttet fra et liv i velstand til fattigdom på Kårvikneset, mens Lorents flyttet til Solberg, hvor han hadde et innsmett, samt stampemølle for tilviring av vadmél. Den 6. juni 1837 døde Lorents. Han var da vel 59 år gammel. Birgitte døde den 6. november 1838, 50 år gammel.

Fru Jakob Moe, Klauva

Denne gamle damen så dagens lys på Gibostad den 2. februar 1825.

Hun var datter av daværende lensmann i Gisund tinglag Carl Møller fra Glucksburg og Johanne Margrethe Hertel fra Tromsøysund. Den 16. februar samme år ble hun hjemmedøpt, og fikk navnet Lorenthine Cathrine. Hun vokste opp på Gibostad i gode materielle kår, og ble 16 år gammel konfirmert med attesten "Kundskab god. Flid og Sæder udmærket gode." I sin ungdoms beste år ble hun gift med handelsmann Jakob Christian Moe i Klauva. Slik kom hun tilbake til det sted hvor hennes far i 1804 kom som handelsbestyrer for Chr. Vogelsang og var der fram til Peter Cornelius Jessen overtok. Kanskje var det denne damen som i sin optimisme uttalte etter å ha tatt sin dyrebare ring av en av sine forfinede fingre og kastet den en steinkast ut over sjøen fra Klauva, at det skulle være like umulig å gjenfinne ringen som det ville være for dem å bli fattig i Klauva? I Senjens Blad den 1. juli 1911 står det i en liten notis å lese: "Gamle enkefru Moe der de siste aar har vært boende paa Gibostad, døde mandag denne uke. Hendes mand Jakob Moe og sønnen Knut Moe er kjendt for sin store handelsvirksomhet i Klauven. Paa eiendommen i Klauven fikk Jakob indviet en kirkegaard, hvor han og hans datter ligger begravet. Torsdag i denne uke begravdes ogsaa ovennævnte avdøde her."

Finnsnes år 1928

Den 27. mars 1925 kunne denne våryre kjærlighetserklæring til Finnsnes leses i Senjens Blad.

"Finsnes, det kjendte skjønnne centrale sted mellem Hartad og Tromsø, utvikler seg med rivende hastighed. Om ort tid er det by. Opført er allerede nyt tidsmæssig hotell g bygning for stedets tandlæge(dentist) bygges; i nærmeste fremtid kai nr. 2, haandverkslagets store tidsmæssige lokale, bygning for det nye apotek, fabrikk for Finsnes Meieri, urmakerens forretningsgaard etc. etc. Radiopparatet er allerede i virksomhet, der høres nyheter, sang og musik fra ind- og utland, til høsten vil der mindst bli dobbelt saa mange apparater som nu.

Bilselskapet med sine 13 biler kjører hundretusinvis av

kroner ut av turisternes lommer og ind i sin kasse, til sommeren når bilantallet er øket til 18-20 stk. stiger kronetallet antakelig til millioner. Elektrisk lys stråler ut av alle hus, elektrisk varme haves nat og dag. Naar der er linje-feil og mørkt, ler de "lysløse" gjenboere paa andre siden av Finsnessundet, medens borgerne samler sig i de respektive forretningslokaler og sagkyndig diskuterer om man ikke burde bruke briller, kikkerter eller flyvemaskiner for hurtigst at finde de nedblaaste stolper paa strækningen Bardufoss-Gibostad-Sørreisa.

I "sæsongen" er stedets og omegnens skøiteeiere med sine respektive medhjelpere ute paa torske og sildfangst og kommer hjem med fylde sildtønder, fisketønder og lommebøker. De sidste blir dog som oftest snarest tomme:

Finsnes år 1935.

stat, kommune etc. etc. skal ha derav. Hjemme i denne tid er hovedsagelig bare kvinder og børn samt ældre mandfolk som opfrisker gamle minder ved at holde diskussionen gaaende om Lofotfisk, Finmarksfisk, firestreks og trestreks sild, sløying, flæking, hænging osv. Kvinderne avholder kvindeforeningsmøter og samler skillinger til sine forskjellige gode formaal: tuberkolosesaken, missi-onssaken og lignende.

Finsnes har en god havn: hurtigruter, lokalskiber, reisende baater og lensmandsbaater anløber jevnt her. Lensmandsfolkene fortsætter dog i almindelighed indover landet. Finsnes befolkning er lovlydig, ingen heimbrænding her. Telefonselskabet arbejder under høitryk, nye apparater tilknyttes. Antagelig fra 1. juni maa der bli fuld dagstjeneste paa rikstelefoncentralen.

"Slipen" er for liten. For nogle dage siden gik en fiske-damper i frostrøken en nat op i Finsnesfjæren og blev staaende fast der paa tørt land til næste dags middag før den kom løs. Hadde den kjørt hul i bunden vilde der ha blit penge at tjene, hvis ikke slipen hadde vært for liten. Posthuset har nok at gjøre, nu kommer pengebrevene i tusinvis fra Stavanger, Haugesund, Lofoten og Finmarken og fordeles til de tusen hjem paa Senjen, nordover mot Leiknes, indover til Finnfjorden og Fagerfjeldet, Rossfjord og Maalselven og skaffer glæde og fryd. Finsnes befolkning omfatter sit hjemsted med stolthet og glæde. "Finsnes, oh Finsnes du er os saa kjær tænker og mener enhver især."

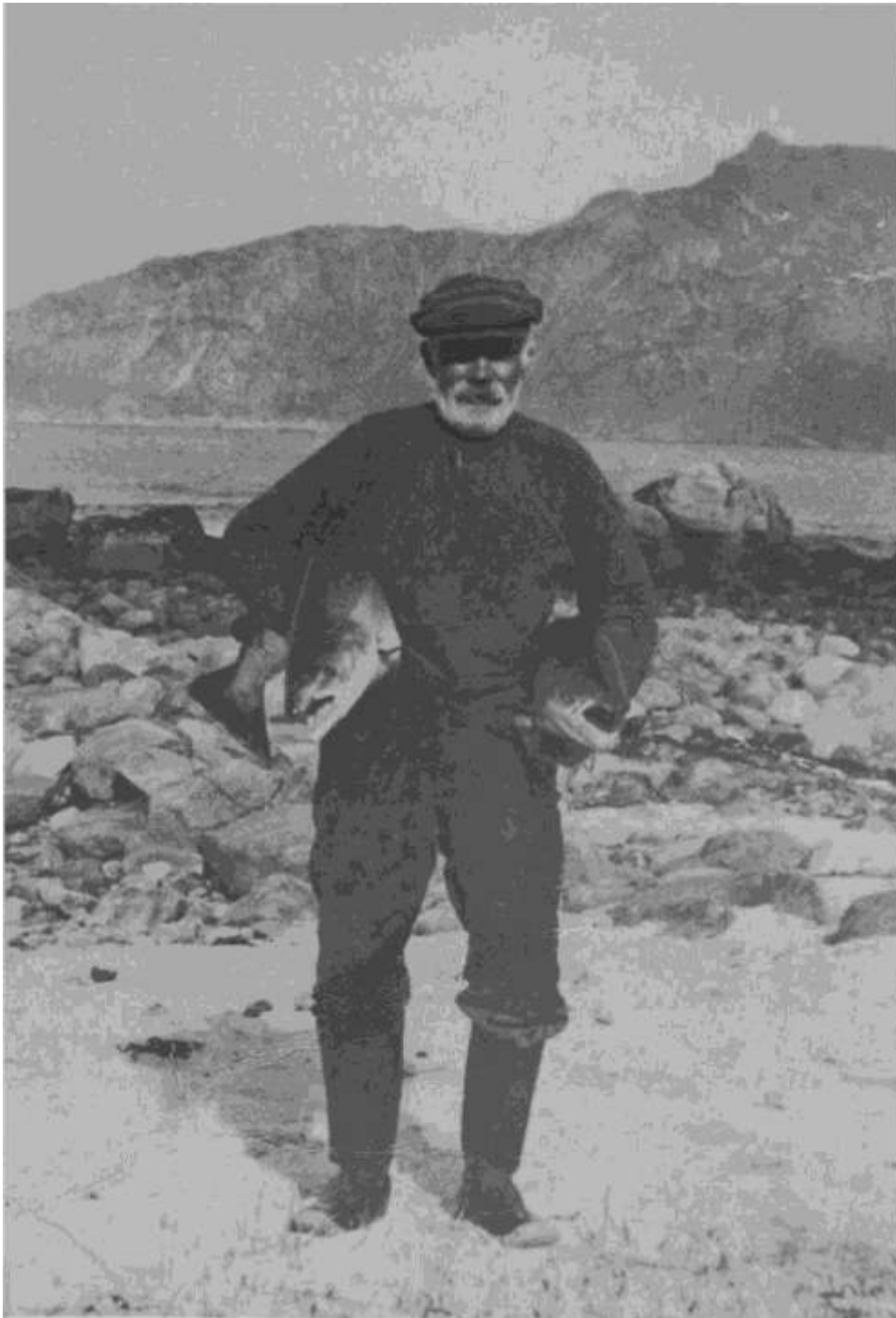
Ungdom på Finnsnes ca. 1915.

En gang i verden var det var kjekt og karslig å røyke pipe. Og kunne man i tillegg kombinere bruk av pipe med kasjett-lue, ja da hadde en følelse av å ha hele verden i sin hule hånd. Det var da disse tre herrene levde. Fra venstre Hans Endor Lorentsen, født på Finnsnes i 1889 som sønn av fisker og skomaker Hans Lorentsen f. 1853, og Elisabeth Anfindsdatter f. 1850. Sittende Dalberg Daniel- sen f. 1896, og med en mer avslappende holdning - Frank William Westby, f. 1896. Hans Lorentsen reiste sammen med foreldrene sine til Amerika i 1902, og gikk på skole i Colora- do. Familien fikk imidlertid nok av "det søte liv" i Statene etter et par år, og vendte tilbake til gamlelandet. Hans ble gift med Olga Paulsen fra gården Flat- vold ved Bjorelvnes, og de fikk barna Amalie, Paul, Hedvig, Gudrun, Karsten, Ebba, Harriet, Olga, Ivan og Knut. Frank West- by var født i Namsos som sønn av byggmester Johannes Westby og kone Anna. Familien kom til Finnsnes i 1908 for å overta tre- lasthandelen på Nygård. Han ble en av de første sjåførene i TIRB. Ble gift med Bergliot. Dal- berg Danielsen var født på Stræte i Grovfjord. Hans bror Mikael Danielsen var utdannet båtbygger hos Skandfer, og eta- blerte seg år 1906 med båtbyg- geri og slip på Finnsnes. Dal- berg fikk seg arbeid hos han, og overtok senere slipen. Dalberg ble gift med Karoline Karlsen fra Skognes. De fikk barna Arne, Torbjørg og Klara.

Kanskje har en klok mann hvisket disse tre lesende ungdommer noen ord i øret om sammenhengen mellom kunnskap og makt. Om samme har sagt at denne kunnskap først og fremst skulle erverves av mannfolkene er uklart, men damene forholder seg i så måte mistenkelig rolig. Bak fra venstre Sigvard Jentoft Sørensen, Holmemo, født år 1887 som sønn av Søren Falk Pettersen f. 1852, og Anne Mathea Korneliadatter f. 1850. I midten Ole Gundersen, Fagerbukt, f. 1884, som sønn av Gunder Gundersen f. 1852, og Katrine Olsdatter f. 1860. Til høyre Eidis Larsen, Haugen, f. 1883, sønn av Lars Eidissen f. 1844, og Johanna Andersdatter f. 1856. Jenta til venstre er Hanna Johnsen f. 1887, og til høyre - hennes søster Mette Johnsen f. 1885. Begge fra Finnfjord og barn av John Mortensen f. 1848, og Anna Olsen f. 1857.

Ungdom fra Finnfjorden år 1913.

En mann og hans laks.

Den brunbarkede hedersmann som på flyvesand mellom solheite steiner lufter sine lakser, er Petter Berg Pedersen født på Galnslått i Stønesbotn den 25. august 1869 som sønn av Peder Johanssen Bachmann og Berte Knudsdatter. Da han hadde bekreftet sitt dåpsløfte den 27. juli 1885, skrev prestefar i kirkeboka: "God Kundskab og Flid, meget godt Forhold". Noe av denne kunnskap og flid var det Petter Berg skulle komme til å anvende ute i Øyfjorden for å skaffe seg et livsutkomme. Petter ble den 26. september 1897, gift med Mathilde Kristoffersdatter fra Buvika, og i tellinga år 1900 finner vi han som inderst på et bruk der. I 1896 hadde han imidlertid kjøpt halve Breivika i Øyfjorden av Nils Ingvard Bertheussen for kr. 600, og fikk dermed orkesterplass til storhavets bulder og braken, og det sommerfiske som etter 1870 skulle bli av stor økonomisk og trivselsmessig betydning. Fiske etter laks i sjøen, hadde vært en sjeldenhet fram til 1864. Det året kom et par menn fra Ålesund og satte garn i Malangen utafor Måselva. Der gjorde de så god fangst at de senere vendte tilbake år etter år. Fisket tok om seg, og antall kilenøter økte sterkt fra kun 3 stk. i Tromsø Amt år 1870, til 26 stk. i 1880 og hele 142 i 1890. Petter Berg Pedersen og Mathilde fikk barna Konstanse, Petrea, Betty, Tea, Hjalmar, Peder, Charlotte og Nelly.

Kirketjener Irgens.

Hans Andreas Irgens ble født på Os i Tønset kommune år 1846. 22 år gammel gikk han ut av Tromsø Seminarium, og ble først lærer i Målselv. Derfra gikk så turen til Vardø, hvor han var lærer til han i 1886 ble ansatt som lærer og kirkesanger i Lenvik. Her bodde han i mange år i klokkegården på Kårvikneset, inntil den nye lærerjord "Folkvang" i Bukkskinnvik ble innkjøpt av kommunen da distriktslege Eng forlot stedet. Som lærer og kirkesanger virket han i Lenvik fram til 1922 da han falt for aldergrensa. Men da det var lærernød, ble han oppfordret til å fortsette i skolen. Hans Andreas Irgens var skolemester først og fremst, men han hadde i tråd med tidsånden en rekke tillitsverv. Han var skolestyrets formann, medlem av herredsstyre og formannskap, ordfører i 3 år, formann i fattigstyret, forlikskommissær i over 20 år, vaksinatør m.m. Alle disse verv skjøttet han plikttro og oppfrende til alles tilfredshet. Som kirkesanger hadde han ansvar for konfirmasjonsundervisninga, og mange er de lenvikværingene som har sittet rundt hans kateketer. I politikken var Irgens konservativ, og mange syntes vel han viste samme holdning i skoleveien og. Han kunne ha en skarp tunge som både kunne stenge for ordflommen, og forme ironisk bitende kommentarer. Men allerhelst huskes han som en bramfri kar, en grei og dyktig lærer, en riktig skolemester! H.A. Irgens døde i april 1934.

Familien Ole Strømmesen.

Dette bildet er tatt i Tromsø ca. 1877, og viser familien Ole Strømmesen. Fra høyre Ole Karl f. 10.7. 1846, Ingvald f. 1876, og Ingeborg Elisabeth f. 3.7. 1845. De ble gift i Lenvik den 5. februar 1 875. Ole var sønn av målselvingen Strømme Nilsen, bosatt på Sletnes, og Ingeborg var datter av Ole Bersvendsen fra Klæbu, bosatt på Indregård i Stønesbotn.

Ole Strømmesen var seilskuteskipper og fartet i storm og stilla om på de sju hav. Han fant imidlertid å ville gå i land, og landet først i Medfjordvær hvor familien ble ei tid. Deretter til farsgården på Sletnes. Der fikk de omsider vite at gården Hestøybogen var tilsalgs, og den 4. juli 1896 fikk han skjøte på eiendommen, og betalte kr. 700,- for herligheten. Etter få år ble imidlertid Ole Karl syk. Han kom på institusjon og døde der den 15.11. 1911.

Ingeborg satt så med Hestøybogen noen år til sønnen Ingvald overtok i 1907. Den 8.1. 1910 ble han gift med Anna Edie Antonsen fra Kårvika. Ingvald og Anna flyttet i 1934 til Mikkelvik på Ringvassøya.

Anne Marie Mortensen, Finnfjord, og to døttre.

Dette fotografi er tatt ca. 1890, og viser Anna Marie Olsdatter, gift Mortenssen, sammen med sine to eldste døttre Oline født 1878, og Mette f. 1885. De bodde i Finnfjorden. Anna Marie var født i Tromsø den 6. november 1851 som datter av Ole Olsen Hodal fra Tolga og Anne Katrine Johannesdatter Jaklin fra Karnes i Lyngen. I 13-års alderen kom hun i tjeneste hos Tørris Hansen på gården Steinhaugen i Nordstraumen, og tjente der i 3 år. Deretter begav hun seg på veg til ny tjeneste, nå hos Morten Thomassen. Etter tradisjonen gikk det ikke bedre til enn at hun og en sønn i huset - Jon, fant hygge i hverandres selskap. Av slik nærhet ble det barn. Dette var ikke Jons mor - Ovedia - videre begeistret for, og Anne ble sendt tilbake til Steinhaugen hvor hun tidligere hadde vært i tjeneste. Da denne tildragelsen fant sted, driftet visstnok Jon med garn på Lofoten. Men da april måneden kom og sommermålsdagen opprant, vendte Jon tilbake til Mortengården. Der skal han ha trosset foreldrene og latt kjærligheta få råde grunnen alene. Den 1. oktober 1878 giftet Jon og Anna seg. De bodde ei tid på gården Bjørga, men år 1883 kjøpte de jord i Finnfjorden og slo seg til der. Til sammen fikk Anne Marie og Jon Mathias 8 barn. Oline ble gift med Ingebrigt Larsen, Aspenes, og Mette med Petter Karlsen fra Meløy. Anne Marie døde den 18. desember 1945.

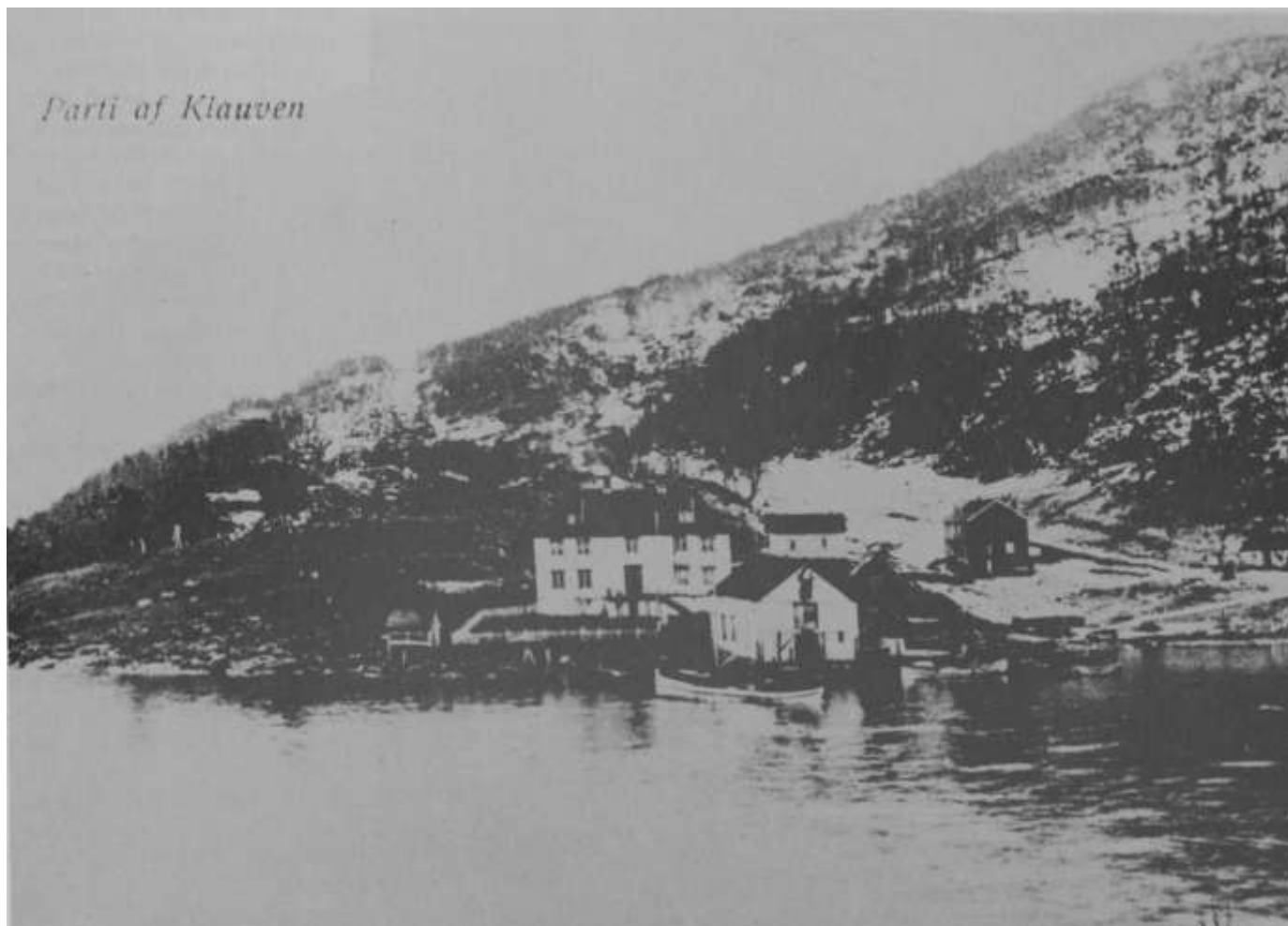

Handelsstedet Klauva år 1905.

Nord-Norge ble på 1700-tallet mest overrent av ivrige handelsborgere fra Trondheim. I en notis i Justisprotokollen for Senja og Troms år 1739, heter det at "det er flere borgerleier i Nordlandene enn det er vepsebøl i skogen". Av trondhjemsborgere i Klauva kjenner vi flere. Det var Carl Johannesen, Elias Madsen Hoff, Povel Povelzen, Margrethe Mosesdatter, Maria Mathiasdatter Halch og flere. Myndighetene ville imidlertid ha slutt på denne type handel og heller opprette gjestgiveri, og slik ble det omsider. I 1802 fikk Asmus Wraamand gjestgiverbevilgning i Klauva, og deretter grosserer Vogelsang. Han hadde Carl Møller til å bestyre sin virksomhet. Møller fikk avløsning av Lorentz Peter Jessen i 1807. Jessen gikk imidlertid konkurs i 1822, og deretter fikk hans handelsbetjent Lorentz Øvre, interimsbevilgning til å drive handel mens boet ble gjort opp, og fikk selv gjestgiverbevilgning i 1827. Trondheimsborgeren Knut Moe kjøpte så Klauva

i 1831. Ett år etter fikk han gjestgiverbevilgning. Moe satte i gang storstilt byggevirkosomhet, og i 1833 stod ei stor og staselig hovedbygning ferdig. Virksomheten økte kraftig. I 1852 skjøttet Knut Moe Klauva over på sønnen Jakob. Han drev stedet godt, men vanskene innhentet også han. I 1890 gikk så Klauva over til Jakobs sønn Carl Moe. Han drev handelen til 1898. I 1902 ble det utlyst 3. gangs tvangsauksjon over Klauva. Et banklån i Ibestad Sparebank stod da med en rest på 21.000 kroner. I 1903 fikk så Albert Karlsen auksjonskjøte på Klauva. Han prøvde seg med et mangfoldig opplegg, og hadde flere handelsfilialer i Sørreisa, samt fiskeoppkjøp i Lofoten. I Klauva bygde han en slipp hvor fiskebåter kunne få satt inn motor. Karlsen holdt det gående fram til 1912. Da solgtes Klauva igjen på auksjon. Nå til advokat Hansen i Harstad for kr. 9.052. Karlsen flyttet også til Harstad, men kjøpte på nytt Klauva i 1917.

Klauva 1914/20.

Harstad kommune overtok så 1/3 av Klauva, før resten i 1926 ble solgt til Leif Karlsen.

Disse to fotografi av bebyggelsen på Klauva, er tatt henholdsvis år 1905 og 1914/20, og viser et sted i endring. På fotografiet til venstre ses først ut mot odden - kontorstua, bygd år 1808, deretter hovedbygninga i 18,1 m lengde og 8,9 m bredde i to etasjer med hvalmet tak - 5,7 m høg under rafte- ne. Den ble bygd av Knut Moe og sto ferdig i 1833. Huset i bakgrunnen er det nye bakeriet bygd ca. 1904 av Albert Karlsen, og nedfor til høyre en skjå reist i 1904. Til høyre for denne en overbygd jordkjeller, så fjøset fra 1884 og nede ved fjæra naustet, bygd år 1892. Til venstre for dette - stor-

brygga bygd år 1811, og lillebrygga bygd år 1803/04. På fotografiet til høyre, trolig tatt et tiår eller mer etter det første, ser vi at kontorstua som Lorents P. Jessen lot bygge, er revet. Det skjedde høyst sannsynlig år 1914. Storbrygga ble revet i 1907 og flyttet til Harstad. Bak den kommer et lite hus tilsyne. Det er vaskehuset bygd år 1905. Men det forfall vi gjennom disse to fotografi kan se, fortsatte. Gammelbrygga ble tatt ned og visstnok flyttet til Harstad. Hovedbygninga som hadde vært selve juvelen i bygningsmassen, ble tatt ned på begynnelsen av 1920-tallet og bortsolgt, hvorav en del ble flyttet til Skøelvdalen, en annen til Hemmingsjord og vel en tredje til Vågan.

Brudepar på Tennskjær 1914.

Dette fotografiet ble tatt på formiddagen den 16. oktober 1914. Den dagen ble Petter Meier Bendiksen, født år 1870 på Tennskjær, gift med Sigrun Nilsen f. 1885 fra Kårvik. Mellom det broderte motto "Gud velsign vort Hjem!" og "Jesus frelser en skibbrudde" skuer brudeparet alvorstynget inn i kamera. Bak det var trolig Petters svoger, fotograf Theodor Wennberg fra Tromsø. Vår informant forteller at den dagen blåste det kraftig nordavind, og snøkovet drev inn gjennom det åpne stuevinduet.

Sigrun var lærerdatter fra Kårvika, og hun ble Petters andre kone. Han hadde først vært gift med Johanna Hansine Emilie Pedersdatter den 25. september 1892. De hadde ingen barn, men ei jente og en gutt i oppfostring. Det var Haldis og Karl. Haldis hadde knapt vært hos dem i 4 år da Johanna døde den 21. august 1913. Vel ett år etter kom Sigrun i huset. Petter drev jordbruk og heimefiske. Det var til tider 7 storfe og 2 hester på gården, samt sauer og geiter.

Her ser vi litt av stuerommet i huset som Petters far - Bendiksen Olsen hadde bygd. Det var ei såkalt midtgangsstue med kammer og kjøkken på den ene side av gangen, og stuerom på den andre side.

Eksteriørbilde av dette hus finnes i bd. III, sd. 83.

Først på 1900-tallet levde det fire familier i vika sør om Aglappen. Tilsammen utgjorde de 34 sjeler - 17 mannlige og like mange av kvinnekjønn. To av dem var dem ser vi bilde av her. Det er Heggelund Lorentsen fra bruk nr. 15 og Anna Kornelia Larsen fra bruksnummer 13. Anna Kornelia var født den 26. april 1896 som datter av gårdbruker Lars Theodor Fredriksen f. 1868, og hustru Marthine Dorthea Semmingsen. Den godeste Heggelund Jentoft, så dagens lys slik det fortonte seg over Aglapsvika, den 10. april 1891. Den som fødte han til verden var Berthe Andersdatter, og han som hånda holdt var Lorents Markussen.

Om disse to, som sikkert har sett båra bryte på grunnan utafor vika, og nordlandsbåtan leite seg lei over støvelhavet inn mot sandstranda under Aglappen, kunne presten Abraham Larsen skrive i kirkeboka at "deres kundskab udi kristendom var god, og deres måte å føre seg på var nesten meget god."

Så har de da funnet å ville leve livet sammen som rette ektefolk, og den 26. februar i 1920 vigde samme Abraham dem i Bjorelvnes kirke. De fikk tre barn - hvorav to døde unge. Den tredje var Hulda Lovise f. 21. august 1920. De hadde et barn i oppfostring. Det var Karl Lorntsen. Heggelund Lorntsen minnes som en person med godt humør og rik evne til humoristiske påfunn.

Ektepar fra Aglapsvik.

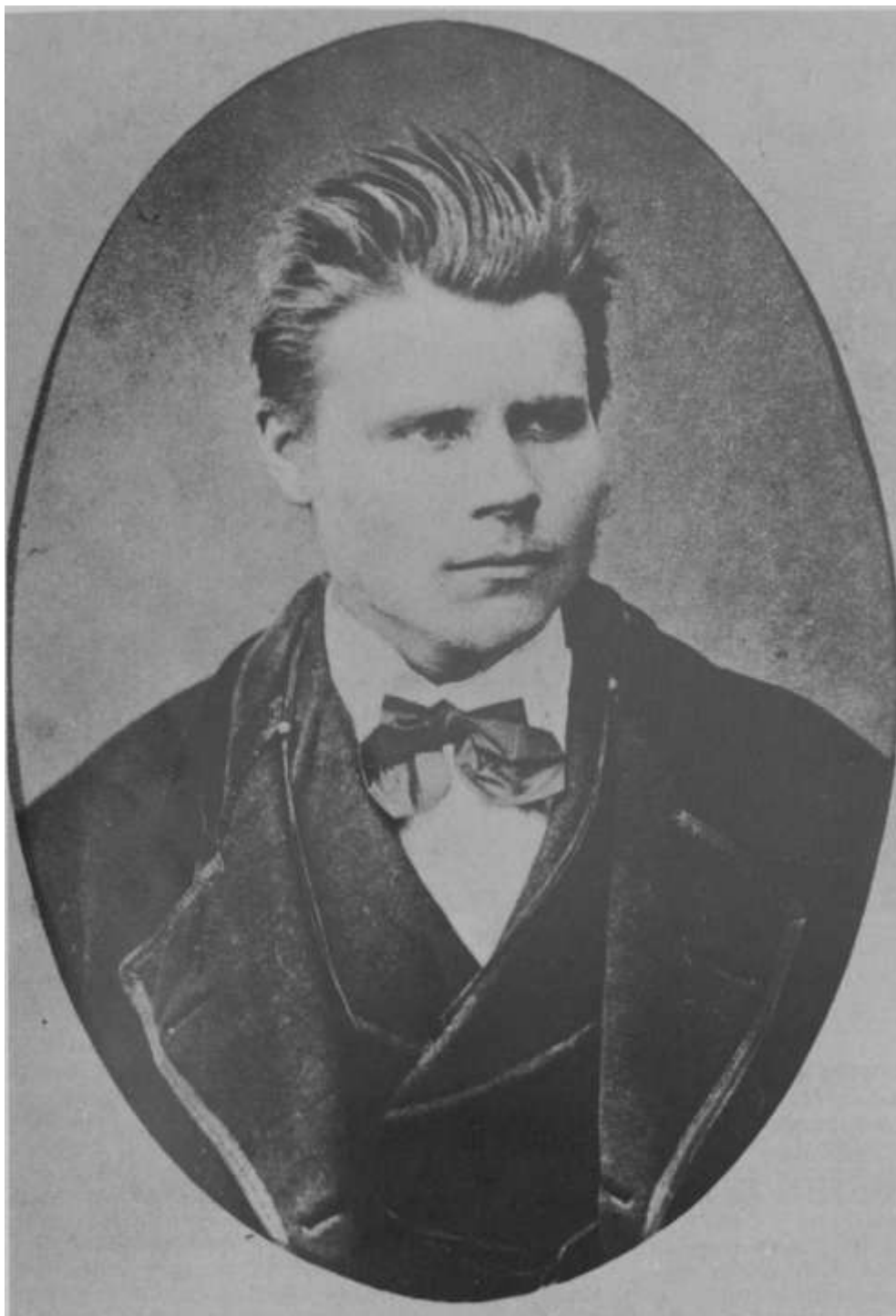

En utvandrer - Petra Jørgensdatter.

Den unge damen som her skuer ut i verden, er Petra Jørgensdatter født på Finlanes i Rossfjord den 25. februar 1891. Hun var datter av Jørgen Pettersen og Karoline Danielsdatter, og ble konfirmert den 15. juli 1906 med følgende anmerkning om hennes kristendoms-kunnskap og oppførsel: "Kundskab næsten meget godt - Forhold næsten meget godt."

Året før var hun blitt farløs, da Jørgen Pettersen var en av de 10 lenvikværingene som omkom i snøskredet i fiskeværet Steine i Lofoten, den 8. mars 1906. Tre år før denne hendinga var to av Jørgens brødre - Bernhard og Julius Pettersen fra Lindberg, emigrert til Amerika. Nå hadde de sendt bud på Petra, og den 9. august 1911 reiste hun sammen med Oskarda Marie Olsen fra Tårnelv på Allanlinjens D/S "Aaro" fra Trondheim til Amerika. I emigrantprotokollen er det oppgitt at hun skulle til sin kusine i Colfax i staten Wisconsin.

Hvordan livet kom til å arte seg for denne unge lenvikværingen vet vi lite om. Hun ble gift med en svenskamerikaner som bar navnet Allman og de fikk en sønn - La Verne.

Det vakre mannfolket som fotografiet her har fanget en gang rundt 1880/90, er Adolf Bernhard Andreassen født 27. juli 1 867. Han var sønn av Andreas M. Olsen og Bergitte Andreasdatter fra gården Krakenes.

Med presteattest i neven, hvor det fremgikk at hans kunnskap i kristendom var "Meget god", reiste han den 21. juni 1893 over Trondheim til Amerika. Sammen med seg på Cunardlinjens D/S Tasso, hadde han en sambygding. Det var Jens O. Jakobsen. De skulle begge til Red Wings i Minnesota.

På tross av samarbeid med institusjoner i USA, har det ikke lyktes oss å få viten om hvordan Adolf levde sitt liv i Amerika.

En annen amerikafarer.

M/S "Liv" av Grasmyr.

Denne motorskøyta som bar registreringsmerke T 13 LK var eid av partsrederiet Laurits Simonsen, Aksel Hansen og Lovise Hansen, Grasmyr. Laurits var den som drev Liv, og blir omtalt som en av Lenviks og fylkets fremste fiskere. M/S Liv rar bygd av båtbygger Jonas Iversen på Gibostad i 1912, og

skulle brukes som notlogi og til agnføring i Finnmark. Den var 48 fot lang, 14,1 fot bred og dybde i rommet var 7,5 fot. Motorkrafta var en 36 HK Alpha. Fra 1.1.1936 eid av Lorentz Dahl Simonsen, Grasmyr. Ble senere solgt til A/S Nordnorsk befrakting, slettet av merkeregistret 24.2. 1943.

Her ser vi M/S Liv på lofothavet utstyrt for dorydrift.

M/K "Selbjørn".

Denne flotte skuta som godt lastet med havets sølv stevner inn mot land et sted ved Florø på Vestlandet, er motorkutter "Selbjørn" T 41 LK. Hun var bygd år 1907 i Varaldsø i Kvinnherrad, og var 67,4 fot lang, 19,3 fot bred og dybde i rommet var 7,9 fot. Motoren var en 80 HK Bolinder. Kontraktør var partsrederiet Andreas Eriksen, Daniel Eriksen, Sven Eidissen og Bernhard Eriksen. "Selbjørn" var bygd for kyst- og havfiske, samt transport av fersk sild og ang. I 1929 ble hun forlenget og ombygd på Hevne i Sør-Trøndelag til 90,9 fots lengde, 20 fot bredde og dybde 7,9 fot. Det er slik "Selbjørn" framstår på dette bildet.

Den vanlige drifta var året gjennom storsildfiske på Vestlandet -ved Karmøy og Haugesund - og vårsildfiske i fjordene i Nord-Norge. Om høsten fra august/september fram mot jul var "Selbjørn" på høstsildfiske i Nord-Norge. Under krigen ble skuta konfiskert av tyskerne og gikk i fraktesfart i ymse oppdrag kysten rundt. Fra 1946 til 1958 var Erik Eriksen f. 5.8. 1913, skipper på "Selbjørn". Totalt antall mann under

fisken var 21, og besto av skipper, båtsmann, maskinister, stuert, sildebas og mannskap. Framme i lugaren var det køyeplass til seksten personer, én var forlagt i bestikken og fire i kahytten. Det første tegn på sild i havet, var måkene som kretset over stimen, samt alka som lå og duvet på bølgene på utkikk etter sildemat. På grunnlag av dette tegn gikk så basen i sin lettbåt til aksjon med ekkolodd og sildestreng. Fant han "klumpen" stor nok til å ville kaste på den, ble nota kommandert i sjøen. Da var det full aktivitet med setting og sammensnurping, håving og prekevering. Var lykka god kunne utbytte gi kjærkomne kroner i en pung som mang en gang var heller slunken. Det var vel tilfelle den gang da Gisle Eriksen tok dette fotografiet i det øyeblikk da sildebasen Jakob Kjær fra Trollvik sto på styrbord brovinge.

M/K "Selbjørn" ble solgt til Maursund i Skjervøy i 1958. Etter kort tid ble den gamle skuta kondemnert. Året var 1961.

Lenviks første gamleheim.

Dette gamle huset tilhørte i sin tid landhandler og gårdbruker Johannes D. Karlsen, født i Balsfjord år 1855. Da dette fotografiet ble tatt, var husets funksjon blitt en helt annen. I oktober 1946 gjorde nemlig herredsstyret i Lenvik vedtak om å kjøpe denne eiendommen, som da eides av Harald Rokstad, til bruk som gamleheim for kommunen.

Takket være gaver fra kommunens befolkning, disponerte en hele 160.000 1946-kroner til formålet. Tanken hadde vært at en skulle bygge nytt, og byggekostnadene var beregnet til kr. 200.000.

Under mottoet "Frihetsgaven til de eldre", satte gamleheimskomiteen med formann Erling Nilssen i spissen, igang en storstilt innsamlingsaksjon for å skaffe de resterende 40.000 kroner. I møte den 12. oktober gjorde herredsstyret

vedtak om å kjøpe eiendommen til Harald Rokstad for takstpris kr. 22.700.

Når gamleheimen ble lagt til Rossfjord, hadde det bl.a. sammenheng med at kommunen hadde mottatt en betydelig pengegave fra rossfjordingen Hans Kjær, som hadde knyttet krav om lokalisering til sin heimbygd.

Innvendinger mot å legge heimen til Rossfjord var tilstede, og det heter bl.a i Senjen Blad: "Når Lenvik gamleheim no blir plasert i Rosfjordstraumen - et stykke vekk fra leia og sjøtrafikken - går vi ut fra at det er tvingende hensyn som har vært avgjørende og at det ikke har vært noe valg. Men som sagt, stedet er pent og godt beliggende ellers, så fra den side sett er det intet å invende."

Gammelt hus på Lysnes.

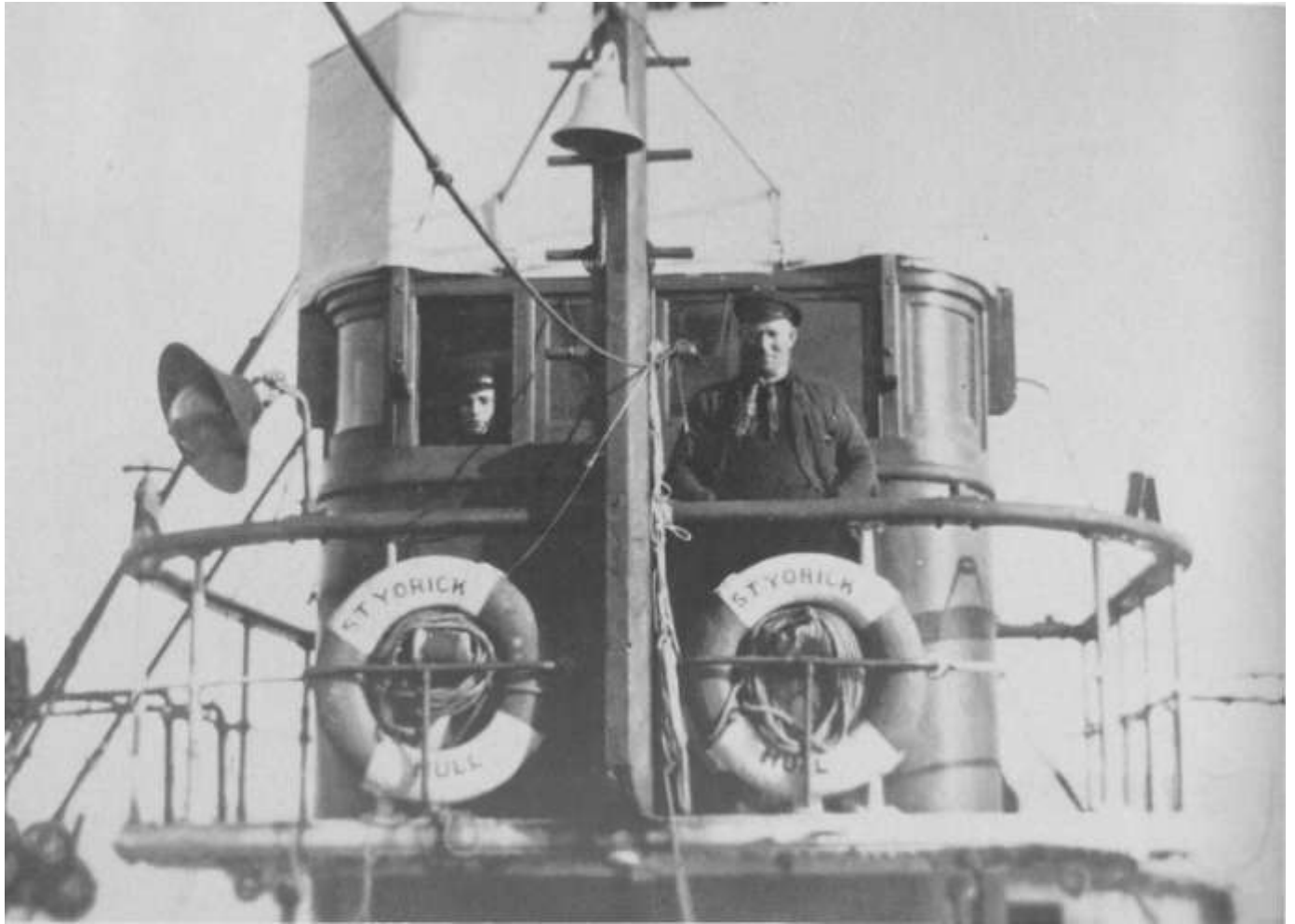
Denne gamle bygninga levde sit liv som hus på gården Lysnes. Det har etter utseende vært oppført i to faser. Den eldste del er til høyre, og har trolig vært ei toromsstue med kombinert kjøkken og gang med ei loftstrapp som ledet den søvnige opp til de indre gemakker, og ei dør til kammerset. På et ukjent tidspunkt er den del som har stående panel bygd til. Da gjorde man gang av kjøkkenet, og flyttet den funksjon til et rom i nyfløya. Der var det også plass til et kammers.

Menneskene som ved kveldstid listet seg inn gjennom åpningen i det gamle huset, er bak fra venstre under rogn:

Nelius f. 1886, Hans Meyer f. 1890, Jobora f. 1899 og Adolf f. 1893. Disse var barn av Marie og Hans Nilsen. Til høyre for disse står naboen Laurits Kristiansen.

Foran fra v. sitter Nildor, hans mor Oselie med Oddlaug på kne og Arny lenende inntil. I midten den gamle mor Marie og Oliva Hansen med barna Mary, Aud og Kristian.

Utsikten til at disse skal få meske sine ganer med nykokt rabarbrasyltetøy er absolutt til stede.

Lenvikværingar på kveitefiske.

De brave gutter som her viser ansikt, er to lenvikværingar på kveitefiske ved Grønland. På brua ombord i stimtråleren "Yorick" av Hull, står i hele sin velde fiskebasen Harland Hansen fra Rossfjordstraumen. På styrmanns plass med ei hånd på rattet, hans fostersønn Ivar Olsen. Året er 1930. Det er vår i lufta og en utrolige mengde kveite i havet.

Det hadde seg slik at våren 1927 rustet det engelske selskapet Balderheim ut en ekspedisjon til kveitefiske i Davidsstredet, mellom Grønland og Baffin Island. Det var ryktet om den overflod av kveite som fantes der som motiverte til denne.

Ekspedisjonen bestod av moderfartøyet "Helder" på 5000 tonn. Det hadde en besetning på 270 mann. Av dette skulle 120 mann være i doryene, og resten var arbeidere og skips

mannskap. I tillegg var det et par motorskip kalt "Balder" og "Skoger" samt de norske fangsskutene "Imperialist" og "Faus tina". Fangstene ble enorme, og ekspedisjonene ble årvisse.

I "Senjens blad" den 13. april 1928, meldes det at 35 mann fra Lenvik, og ca. 15 fra Sørreisa skulle delta i årets ekspedisjon.

En en dem som deltok, den i 1991 - 85 år gamle Fridtjof Grunnvåg, fortalte at i månedsskiftet mars/april var det å sette seg på hurtigruta med kurs for Bergen. Derfra gikk turen over Nordsjøen til Newcastle, og videre med "railwayen" til havnebyen Hull. Der entret de stimtråleren og fant sin plass i systemet. Det tok ei tid å proviantere, for de skulle være borte et halvt års tid.

Når de endelig kom seg av gårde var de lei av å trø brostein og slite bukselommer i Hull. Turen over tok ca. 14 dager.

Fiskebasene hadde da som oppgave med sine stimtrålere å finne hvor kveita holdt hus. De satte da tre stubber gangvad på forskjellige dybder, alt fra 1200 favner til der "gudsfesken" vanligvis holdt til, på 2 - 300 favner. Når kveita var lokalisert, ble beskjed sendt telefonisk til moderskipet. Så kom hun sigende, og lærte sine 30-40 doryer ned skutesida. Som ei andemor lå den der i kaldt ishavsvann mens avkommet duppet kjærlig ved siden av.

Doryene hadde tre manns besetning. De var ca. 30 fot lange og delt i fire rom. Bak sto en kraftig og tjenestevillig motor av merket "Bolinder". Gangvaden ble agnet ombord i moderskipet, og fra doryen ble lina brakt til "settet" og satt i lange lengder med fristende sild på stor kveitekrok. Når så "ball-duskaen" kom over doryripa, ble den kastet i et av de fire fis-

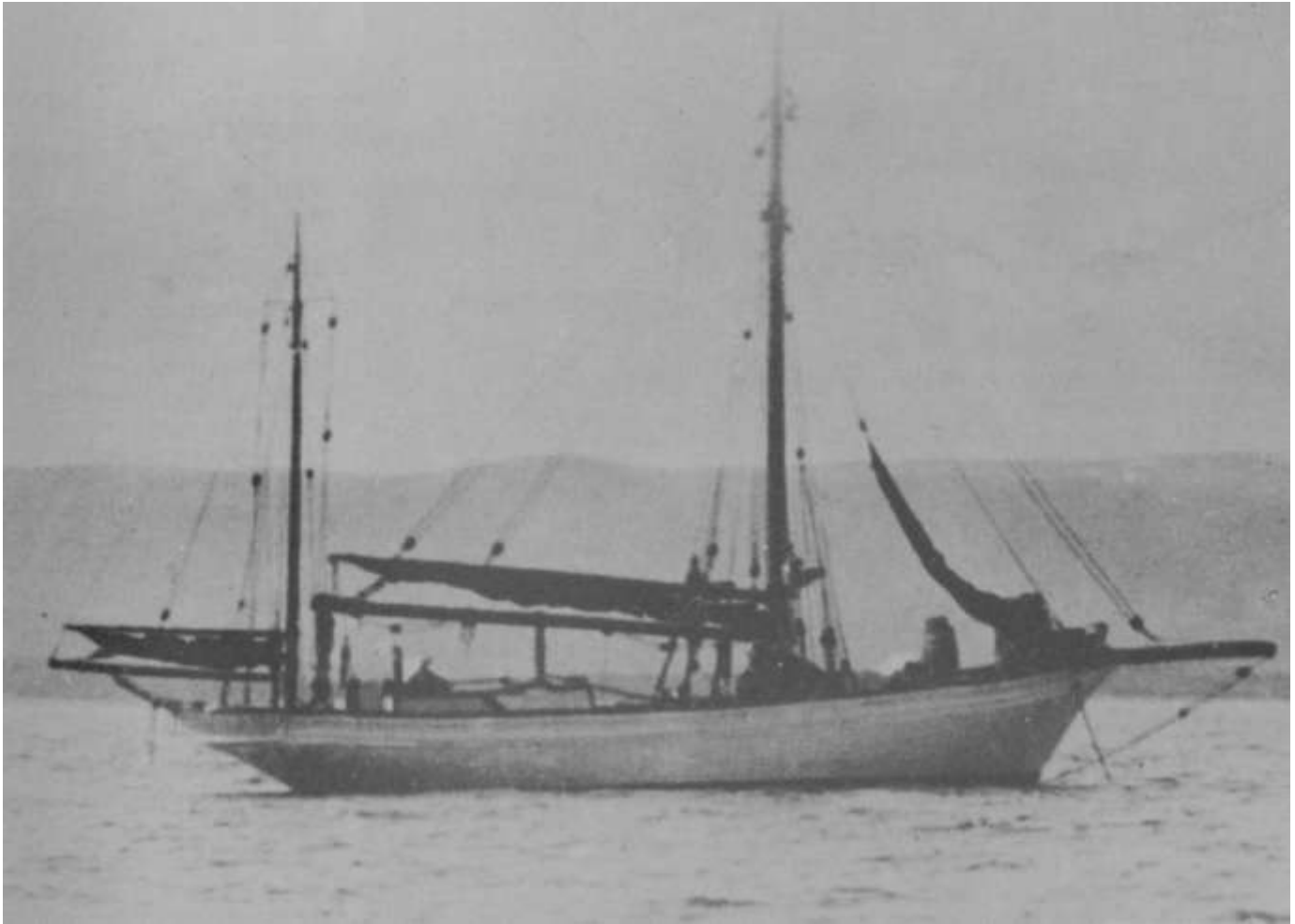
kerom. I bunnen av disse var det lagt vevde nett, som krok ble heftet i når kveita skulle leveres til moderskipet. Markedet etterspurte helst kveite på 20 - 30 kg. Derfor var den større sorten å betrakte som sekunda vara og prima ikke. Det hendte når fryserommene ombord i "Helder" begynte å fylles opp, at storkveita på 100 kg og mer ble kastet på sjøen for å gi plass til den mindre. Som hvite laken på ei oppredd vannseng, lå de store fiskeflakene og duvet i sjøspeilet. Da kunne de brave gutter og modne menn hente den opp igjen, og bringe den inn til skipet for andre gangs salg! I begynnelsen av september var sesongen slutt. Da var et halvt års eventyr på Vest-Grønland slutt. Mens tankene på lettfoot sprang over skumtoppet sjø mor sine tanker i møte, var mang ei krona tjent og mye kveitsuppa med salte kveit-hausa fortærte.

D/S Heimdal.

Denne store skuta av svart jern som bar gudenavnet "Heimdal", tilhørte en gang en mann som het Ole Jørgensen. Han bodde på eiendommen Olsborg på Laukhella, og hadde skapt sin velstand av havets sølv. Noe av dette overskuddet la han i juni år 1932 i D/S "Heimdal". Kroner 9.000 var kjøpesummen, og det var spottpris. "Heimdal" ble bygd i Kristiansand år 1888, men ble i 1893 kjøpt for kr. 50.000 til "A/S Haalogaland Dampskibsselskab". Den var opprinnelig 88,3 fot langt, 16,1 fot bredt og dybden i rommet var 10,3 fot. I 1885 ble Heimdal forlenget med 15 fot. Dampmaskinen ytte 118 hk. Den hadde sammen med andre av kompaniets båter ført fersk agnsild til Finnmarks-fiskerne, og lodde fra Finnmark til Lofot-fiskerne. Under Lofotfisket år 1890, ble "Heimdal" brukt til å bryte isen i Trollfjorden, og natt til 6. mars dannet den sammen med "Harstad", "Kvik" og "Svolvær" lenke tvers over åpningen til fjorden. Utafor sperringa lå mer enn 1.000 båter og stanget på lenka og ville inn. Innafor

sperringa, i havets dyp, stor tonnevis av stor skrei. Resultatet ble det kjente "Trollfjordslaget". Ole Jørgensen brukte båten tradisjonelt, men mest som losjementsbåt på vintersildfisket da med to notbåter som satte ut snurpenota. Om Oles tiltakslyst og måte å agere på, fortelles at da ryktet om en ovse av sild i Lysbotten i november 1928 nådde hans øre, forlot han herredsstyremøtet og kom i bare hvitskjorta og "galoger" med sin landnot og sine nothunder på skuta "Juni" og Hans Stefanussens innleide S/S "Bauta". På den dagen stengte Ole Jørgensen samt tre andre notbruk 40.000 mål sild. Ole kom bare til å ha båten i vel ett år. Siste gang D/S "Heimdal" bar Ole Jeremias Jørgensen på sin rygg, var mandag 30. mai 1932. Da sto kista hans på dekkslukene mens skipet med jevne stempelslag gikk nordover sundet forbi Gibostad. Deretter svingte det sør igjen, og ankret opp i havsbukta nedenfor kirka på Bjorelvnes. D/S "Heimdal" ble i Lenvik fram til august 1936.

Skandferskøyte på Bondjord.

Denne fine Skandferskøyta skal etter vår informant, avdøde Lise Olsen, Bondjord, ha tilhørt hennes bror - Oskar Leonhard Olsen født 27.1. 1896. Han var sønn av Ole Nilsen og Lina Larsen, Bondjord. Trolig er dette en feiltakelse som vi i dag har liten eller ingen mulighet til å kontrollere. Oskar Leonhard omkom nemlig som 16 åring den 21. desember 1913 da M/K "Moder" av Leiknes i et forrykende uvær, gikk ned på Kvenangen. I etterlatte papirer framgår det at lagbåten til "Moder" var skandferskøyta "Glimt". Denne kutteren, heter det "hadde vore seglar og hadde malmkjøl." Ut fra disse indisier, antar vi at fotografiet viser S/S "Glimt" av Leiknes

Den var bygd av den kjente båtbygger Nils Skandfer på Kullstadsjøen i Vefsen. Disse skøytene ble meget populære da den store seilføringa gav dem stor fart samtidig som de var lett å manøvrere for seil. Med sin gode dekksplass kunne de

klare 4 dorryer på dekk. Her ser vi den rigget med klyverseil, fokk, storeil og mesan.

Om tildragelsen på Kvenangen kan bl.a. sies at like før jul i 1913 var "Moder" og "Glimt" på hjemtur fra Finnmarks-fisaket. Den 21. desember var de kommen til Kvænangen. Veret var bra, men det var endel snøkov. Begge båtene gikk med storeseilet oppe. Plutselig kom nordveststormen som sluppet av en sekk. Karene på "Glimt" såg at "Moder" gikk rundt. De prøvde å hogge av pikfallet, men like før økseegga gikk inn i tauverket, revna storeilet, og "Glimt" retta seg opp. En sjø slo inn i motorrommet og motoren stoppet. Motornannen Egil Konradsen fikk den imidlertid i gang igjen, men de hadde ingenting annet å gjøre enn å lense unna været. Da de så fikk landkjenning, var de kommet i le av Spildra. Der ankret de opp til uværet gav seg, og gikk så til Skjervøy.

Ole Enok Olsen år 1914

Mannen vi her ser bilde av i 1914, er Ole Enok Olsen fra Elvebakken. Han var født i Grasmyrskogen den 4. oktober 1856 av foreldre Ole Gunnarssen Gunnar og Elen Paulsdatter Matti. Til konfirmsjonen i 1872, skrev prestefar at hans kristendomskunnskap, flid og oppførsel var meget god. Del fortelles at han i sine første ungdomsår bodde på Skåråsen hos sin ti år eldre søster Anna, som var gift der med Gunder Lasse Pedersen. Ole Enok flyttet senere til Elvebakken, og ble den 10. oktober 1887, gift med Erika - eldste datter til oppsitterne der - Ole Olsen og Peroline Eriksdatter.

Ole Enok ble kjent som en iherdig og trofast slitets mann, som fra tidlig morgen til seneste kveld var ute og stelte med jorda. Således tok han opp hundrevis av meter grøft i vannsyk myr, og fikk denne kultivert til fin grasvold. Likedan spavendte han så mye brakkmark at eiendommen til sist var et mønsterbruk å regne. Som så mange hengangne slitets menn, måtte også Ole ta sin tørn i fiskebåten. Først på Lofothavet, så til Finnmarka og senere på sommeren for å drive seifiske utafor Hekkingen. Ole Enok Olsen var evnerik og virket for fremgang og utvikling i Lenvik. Han hadde mange kommunale verv, så som medlem av ligningsnemnda, skolestyret og herredsstyret. Han var politisk tilknyttet Arbeiderpartiet. Han døde 12.7. 1951 - knapt 95 år gammel.

Erika Olsdatter var født år 1867, den 16. september. Hun var datter av Ole Olsen og Peroline Eriksdatter fra Stormoen i Tranøy. Hun var oppkalt etter sin bestefar - Erik Olsen, født på Tønset i Østerdalen. Med Ole Enok fikk hun barna Odin født 1888, Hans f. 1892, Oliva f. 1894, Georg f. 1897 og Peroline f. 1901.

Av landpostbud Johan O. Sørliie beskrives hun som ei stillferdig, gavmild og edel kvinne som selv på sitt dødsleie hadde omsorg for postmannen. "La han Johan få mat og kaffe hver gang han kommer hit", var beskjeden hun gav til sin Ole Enok.

Erika Olsdatter.

Adolf Hansen og Jensine Ingebrigtsen, Grasmyr.

Denne toromsstua med bislag tilhørte i si tid Adolf Hansen og Jensine Ingebrigtsen på Grasmyr. De ble gift den 8. juli 1902.

Her ser vi den barnerike familie samlet. Fra venstre Adolf f. 28. september 1871, sønnen Sverre Heggelund f. 3. august 1903, Jensine Ingbertine f. 1878, med Andreas Lovin f. 9. januar 1910 på armen, Esther Kristine f. 14. mars 1907, Agnes Ivanna f. 6. oktober 1901, og Hanna Hansine f. 23. april 1905. Adolf Hansen var en kjent fisker og notbas. Han var født på Grasmyr av foreldre Hans Mathias Olsen f. 1835, og Hanna Larsdatter f. 1839. Fra konfirmasjonsalderen

hadde han sitt virke på på sjøen, hvor han utkjempet mang en hard dyst. Jensine var datter av Ingebrigt Ingebrigtsen og Ane Sedeniusdatter, Stormo, og var kjent som ei prektig hus-tru og god mor.

Eiendommen som hadde matrikelnummer 167a1, var halvparten av det gamle bruk som Adolfs bestefar - Ole Stat Stefanussen dreiv. I 1867 hadde han delt denne mellom sønne-ne Hans Martin og Stefanus Olsen.

Finnsnes-café.

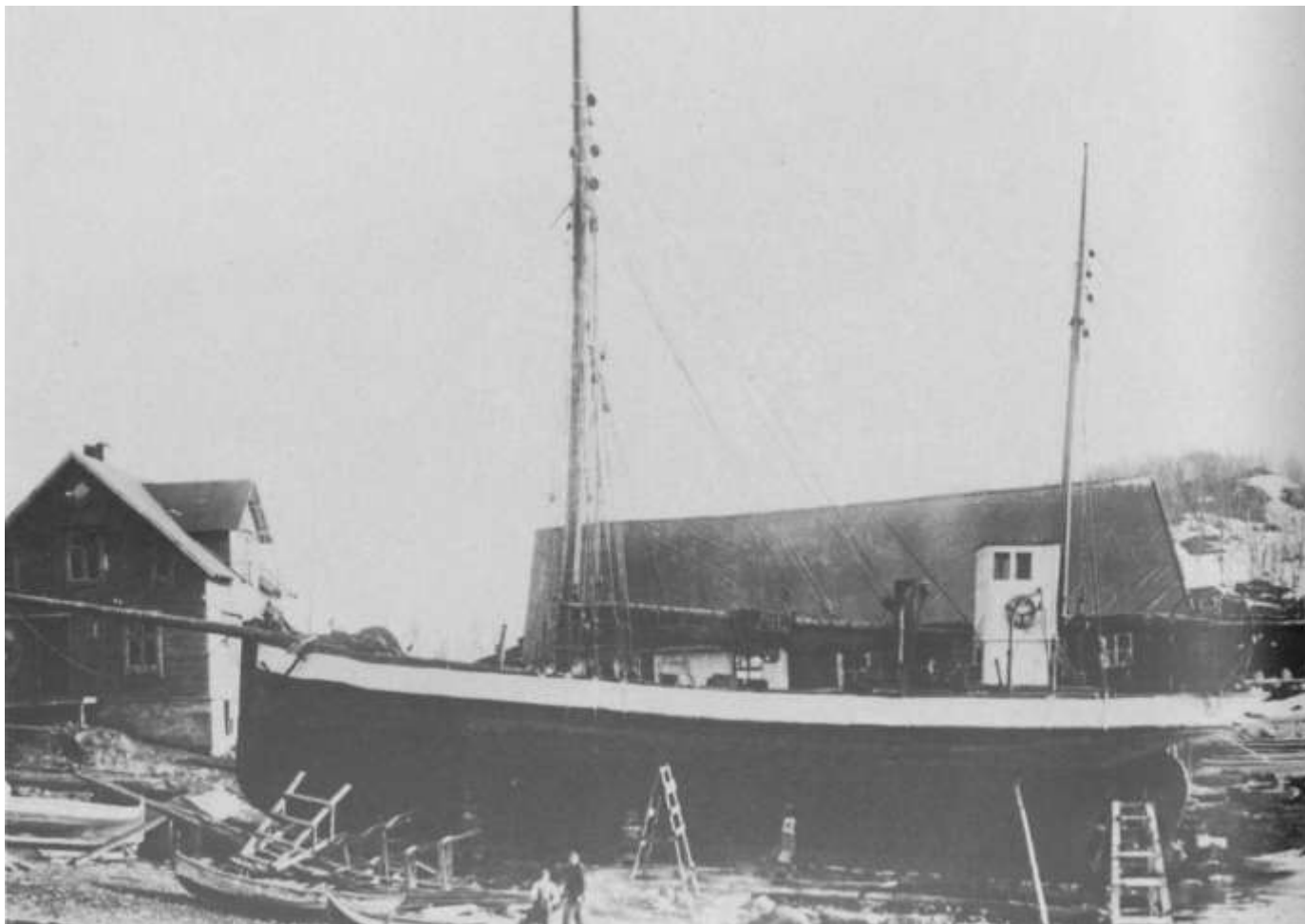
Da verden ennå var en smule vennlig i sitt uttrykk, vokste det lupiner i hagen hos cafévert Johanna Enoksen på Finnsnes. De hadde sin rot i den jord som i dag ligger under fortauet som løper forbi Jan Westbys forretningsgård. Her ser vi henne på typisk kvinnevis sitte på trammen til sitt "Logi". På pinnestoler vagler fem av hennes barn. Den medansvarlige var ikke til stede.

Han het Richard Enoksen og var snekkermester. Richard var fra Ingøy. Han hadde gått i snekkerlære i Tromsø, og arbeidet for bygmester Mikalsen fra Bjorelvnes på prestegården i Loppa da han ble kjent med Johanne. De giftet seg år 1897 i Borge i Lofoten. Som omreisende bygningsmann kom han med familien til Klauva på oppdrag, og til Finnsnes i 1910.

Der bygde de sitt hus, og Johanna åpnet café. Natt som dag åpnet hun sine dører for farende folk, og stadig var det faste

spisegjester som fikk det beste huset formådde å framby. Om Johanna heter det at hun var et godt menneske, og om der var lite husrom så var det alltid hjerterom. Det farende folk var først og fremst de som skulle fra innlandet over Finnsnes til Harstad og Tromsø. Stedet hadde anløp av de båtene som ble kalt 1, 2 og 3-ruta, og før de reisende kunne sette fot på dekk, måtte de kanskje tilbringe natta under myk dyne i fru Enoksens "Logi". Da hadde de kanskje lest fruens annonse i Senjens Blad, som var sålydende: "Caféen er aapen Nat og Dag. NB! Middagspølse haves til enhver tid!"

Johanne Marie Dankert Enoksen døde i Oslo den 20. januar 1945, knapt tre uker etter sin mann.

Finnsnes Værft ca. 1920.

En høstdag år 1907 kom båtbygger Mikael Danielsen, født 10. oktober 1882 på Stræte i Grovfjord, til Finnsnes. Han hadde papirer på sin profesjon undertegnet av Nils Skandfer, og prøvde seg med samme geskjeft i Grovfjord. Derfra flyttet han til Ibestad, men mulighetene på Finnsnes lokket. Han kjøpte seg eiendom i Harevika og reiste våning og hus for byggeaktiviteten. Sammen med Severin Hoel etablerte han båtbyggeri, slipp og verksted. I januar 1911 annonserte de sin slipp for landsetting av jekter og skøyter, samt alle slag reparasjoner og klavering av båter. På denne tid ble det mer og mer vanlig å sette motor i fiskebåtene, og i oktober heter det i Senjens Blad at "På skibsværftet i Finnsnes går det nu slag i slag med innstallering av motorer, væsentlig Bolinders, i fiskeskøytene fra distriktet og omegnen."

Mikael ble på Finnsnes fram til 1919. Høsten 1918 solgte

han og smed Hoel sitt anlegg til en montør Mikalsen fra Harstad, og den 24. mars året etter reiste Mikael til Drammen for å etablere seg sammen med sin bror Martin. I november 1920 var det auksjon på værftet, hvor en del løsøre ble solgt. Anbud på den faste eiendom kunne ikke ventes før om 6 uker. Det må være på dette tidspunkt at Mikael's bror Dalberg Danielsen overtok anlegget. Han var født år 1896, og kom som 14-åring til Finnsnes for å arbeide hos Mikael. Ved værftet ble det bygd doryer til torskefisket og notbåter til snørpenotfisket. Etter krigen var det stor virksomhet på Verftet. De bygde bl.a. annet krysseren "Utland" av Vangsvik, ombygde M/K Ampløy av Malangen, M/K Slettind av Balsfjord, M/K Fremad av Øksfjord, og mange mange flere.

Dette bildet er tatt den dagen en av Fyrvesenets merkebåter var på Finnsnes Skibsværft.

M/K Havbryn av Trollvik.

Denne flotte skuta som stevner vær og vind friskt imot, bar navnet "Havbryn". Den var opprinnelig bygd på Brstad i Romsdalen år 1917. Oppdragsgiver var Leonard Jakobsen i Trollvika. Motoren som gav fart til det 50 fots lange og 15,2 meter brede skroget, var en 40 hk Bolinder. I 1938 gjennomgikk båten storreparasjon og hele skroget overvanns ble utskiftet. Den fikk også nytt overbygg. Muligens er det samme året eller senere den fikk satt inn ny motor - en 75 hk Munktel. Her ser vi den utrustet for dorydrift på Finnmarksfiske med torskeline. Driver var Harald Jakobsen, sønn av Leonhard. Til denne drifta var mannskapet på 7-8 mann. Yngstemann var kokkglunten. Han var gjerne sjøholdar, som ved siden av sin faste lønn som kokekar, hadde inntekten fra den fisken han fikk på egen line. Dagen startet gjerne "før fanden fikk sko på beina" ved at han kjente ei grov fiskerhand eller en sur fot mot skulderbladet. Det var tid for en kokkglunt å stå opp, forstås? Stiv i alle lemmer var det å få på

seg vadmelsbuksa og islendingen, lete seg fram til kullbingen og legge innpå båtovnen et par skuffer kull. Ofte måtte den ha fortenning, og det sørget et par drabelige dynkinger fra oljeflaska for. Når fyrstikka antente olja, var det bare så ringene løftet seg et par tommer fra ovnen, mens svart røyk la seg som tung havskodde oppunder lugarkappa. Så var det på med kaffekjelen, og innholdet skulle helst være slik at det var en lyst for en fiskerkall å helle det i seg. Under fisket hadde kokkglunten sin plass i ei krå bak egnerhuset. Der skulle den uerfarne holde seg heller tilbaketrasket under fisket. Når kvelden leita seg under land, var det å renske lever, skjære fisk og vaske potet. Disse ingrediensene ble så lagt i gryte om enn i omvendt rekkefølge. Mens mauket kokte opp, var det å dekke på til de utslitte kameratene. Og når snorken kort tid etter hørtes fra leverfylte kaller, tok kokkglunten oppvasken med tue i lunkent vann i et lite blikkfat. M/K "Havbryn" ble kondemnert ca. 1962.

Ole Jørgensen, Olsborg.

Om Ole Jeremias Jørgensen er det å si at han var født den 23. desember 1863 av foreldre Jørgen Esaias Jørgensen og Anne Katrine Olaisdatter på Laukhella. Han sto for presten den 5. oktober 1879, og prestemann Wilhelm Frimann Koren skrev i sin bok at Oles kristendoms-kunnskap og flid var "Næsten meget godt". Ole Jørgensen må ha vært en handlekraftig og skapende mann. Gjennom tiltakslyst og innsikt skapte han seg en formue av naturens edle spise - silda. Han driftet med sine notbruk alle steder hvor silda var å finne. Det være seg i Lysbotten så vel som ved Haugesund. Når den sølvglinsende sild gikk i stim, var Ole alltid på allerten. Enten med jakta "Magdelone", skøyta "Juni" eller dampskipet "Heimdal". Ole døde kl. 4 om morgenen den 19. mai 1932 - 67 år gammel. Ved begravelsen i Bjorelvnes kirke, sa prost Høydal bla. følgende: "I dag heises flaggene på halv stang i Lenvik til ære for Ole Jørgensen, Olsborg, som stedes til sitt siste kvilested. Lenvik har med han mistet en av sine største og beste sønner. Straks jeg kom til Lenvik fikk jeg høre om Ole Jørgensen. Det jeg la meg mest på minne var at han var en hjertens god mann og en driftig utom de andre. Mange bygder har menn som samler seg større formuer, men ikke alle har en slik arbeidets adelsmann som Ole Jørgensen var."

Hustru Lorentine.

Den 4. september 1956 døde den dama vi her ser bilde av. I hennes nekrolog het det: "Fru Lorenthine Jørgensen, Olsborg, Finnsnes, døde tirsdag 83 år gammel. Med henne er en av de eldste kvinneskikkelser på Indre Senja gått bort. Hun var enke etter den kjente dampskibsekspeditør, notmann og gårdbruker Ole Jørgensen, som døde i begynnelsen av tredveårene. Deres hjem, Olsborg, var i mange år et slags sentrum for den del av Indre Senja, og fru Jørgensen kom i kontakt med en mengde mennesker, som hun på sin lune hjertelige måte gjorde til sine venner. Til tross for sine mange gjøremål hadde hun alltid tid til å være menneske. I de siste årene kunne hun ta det med ro. Hun bodde nå hos en av sine sønner som har overtatt hjemgården Olsborg. Fru Jørgensen vil bli husket av alle som kjente henne. Hun var et godt og liketil menneske som det vil bli stort tomrom etter."

Lorentine var født i Trollvik den 12. juni 1873, som datter av Jakob Nikolai Leonhardsen og Ane Erika Andersdatter. Hun ble konfirmert den 17. juni 1888 med karakterene "Næsten meget godt".

Den 12. desember 1894 ble hun vigd til gårdbruker og "Notmand" Ole Jeremias Jørgensen. De fikk barna Hallfrid, Johan, Anna, Guri, Jakobina, Olav, Agnethe og Lorentse.

Lorents Stefanussen, Slåttevika.

Småbruket som vi her ser bilde av, ble ryddet av Alette Isaksdatter og Lorents Stefanussen. Det fikk navnet Slåttevika. Han var f. 5.6. 1865 som sønn av Stefanus Olsen og Fredrikke Cecilie Svendsdatter på Grasmyr. Alette var f. 28.5. 1868, som datter av Isak Andersen og Karen Andresdatter fra Seljemo i Sørreisa. De giftet seg den 10.7. 1889 og fikk hele 11

barn. Den eldste sønnen, Harder f. 1889, kom bort på havet under sildefiske på Vestlandet, og Ole f. 1893, falt i Frankrike under første verdenskrig. I 1909 reiste Lorents Stefanussen over til Amerika, men kom etter kort tid tilbake til gamlelandet.

Her ser vi en del av familien samlet.

Hos Jørgen Pedersen, Finnfjordeidet.

Dette er gammelstua på gården "Moen" der Jørgen Pedersen f. 1865, og Karen Pedersdatter f. 1867, bodde.

Jørgen Pedersen ble i sin samtid betegnet som Lenviks dyktigste jordbruker. Han var sønn av skredder og jordbruker Peder Breivik fra Grytten sogn i Romsdalen. Han kom til Lenvik i oktober 1859 for å søke "Fortjeneste som Skræder", og ble boende ei tid i Trollvik hvorfra han reiste rundt på gårdene og sydde klær. Han kom og til Skogen, og ble der kjent med Gjertrud Anna Kristiansdatter. De giftet seg den 31.10. 1862.

Finnfjordeidet var fra gammelt av en allmenning. I siste halvdel av 1700-tallet ryddet svensksamer små gårder her, og ble bofaste. Rundt 1820 måtte de imidlertid vike plass for ei nordmannsbosetning, delvis rekruttert fra Norges sørligere

egner. Gårdsgrensa mot Finnfjordbotn gikk langs Storelva og i nord langs Tverrelva. Innenfor gårdsvalet var det godt med brenneved og god havnegang. Bygget gav tidlig på 1800-tallet ei avling på 4-5 foll, og poteten gav i gode år 8-9 foll på tross av "kolde nordlige Vinde" som var framtreddende på gården.

Jørgen ble gift med Karen Pedersdatter fra Rundmoen, innflyttet fra Tønset 1 1/2 år gammel. Ekteparet hadde 9 barn og et fosterbarn. Her ser vi både folk og fe samlet foran stua en dag i 1920. De to bak hesten "Gråa" er ukjente, i klynge fire av barna til Jørgen og Karen, den femte holder hesten "Linda" i bislet. På trappa står bl.a. Betty Valberg med Maggi på armen, Karen Pedersen med Kaspar Jordan, samt Gjertrud Olsen og Agate Meyer.

Da gutta kom hjem fra krigen.

Dette fotografiet er tatt søndag den 13. mai 1945 da D/S "Lofoten" passerte gjennom Gisundet for å sette av politisoldatene som var hjemkommet fra Sverige. I Gisundet var første stopp på Finnsnes, og her hadde en hel folkemengde møtt opp for å tiljuble soldatene med sine høylydte hurra-rop! Det norske flagg var i hver hånd, og leve-ropene ville nesten ingen ende ta. Musikken spilte, og da skipet nærmet seg land, tonte Kongesangen og "Ja vi elsker" varmt og kraftig soldatene i møte. Folk var ville av begeistring.

D/S "Lofoten" fortsatte nordover i sundet, og på Gibostad hadde en folkemasse samlet seg på dampskipskaia. Også her spilte musikkorpset, og fedrelands- og kongesangen lød utover sundet mens skipet slakket opp farten og seg sakte forbi. Enkelte ville imidlertid ikke nøye seg med det. Båter av alle størrelser og fasonger lå i leie for å være nærmest mulig sine helter. Slik og med denne fiskebåten som siger langs "Lofotens" babord side utafør Bukkskinn.

17. mai 1945 på Grasmyr.

Etter hva gamle folk vet å fortelle tok syttendemai-feiringa 1945 allerede til den 8. og 9. mai da budskapet om frigjøringa etter 2. verdenskrig kom folk for øret. Med budskapet om at Norge atter var et fritt land, befridd fra nazistenes årelange åk, arrangertes frigjøringsfester i hvert et bygdelag. Grasmyrfolket dro til ungdomshuset i Vika eller til skolen i Finnbotn. Og mange var det nok som på denne tirsdag eller onsdagsmorgen på ustødige føtter fant veien hjem til eget eller lånt sengeleie.

Torsdagen den syttende mai opprant imidlertid med solskinn og stille vær. Bare et lett, mildt vindkjøl ség gjennom lufta såpass at flaggene foldet seg ut i hele sin lengde.

Her ser vi skolebarna fra Finnbotn skole gjøre en stopp på sin vandring langs bygdeveien, framfor huset til Andreas Hansen på Grasmyr.

Parti af Bjorelsnes i Nordland.

Her ser vi deler av gården Bjorelvnes en vårdag tidlig på 1900-tallet. Lufta er ennå kvass, men det anger av gras og jord slik det skal lukte ved gjenfødelse. Brygga i venstre bildekant samt våningen, tilhørte byggmester Karl Mikalsen og hustru Karen Olsen. Oppe på bakkekanten står Hans Johan Hansen og Nikoline Andreasdatters våning kalt "Neristua", bestående av ei gammel toromsstue av laftet tømmer fra 1863, samt et tilbygg av materialer fra et eldre hus som hadde tilhørt Ole Martinus Olsen, innflyttet fra Horg i Trøndelag

Ned fra tunet mellom de to hus går den felles sjøvei.

Huset i forgrunnen, kalt "Oppistua", tilhørte sønn til Ole Olsen, Ole Karolus Olsen. Hans Johan Hansens første kone, Olianna, var datter av Ole Olsen, slik at Ole Karolus og Hans Johan var svogre. Driftsbygninga i bakgrunnen ble bygd av to av sønnene til Hans, Berild og Ragnvald ca. 1910. På øversida av veien står eldre fjøs og buer. Hovedveien går rett gjennom tunet, og slynger seg opp mot Lenvik hovedkirke som kneiser bratt i tårnryggen opp mot de gode makter.

Laftedelen av "Neristua" er gjenreist ved Lenvik bygdemuseum.

Senjens Kulstation A/S, Gibostad.

Dette anlegget ute på Gibostadneset, er Senjens Kulstation A/S. Det hadde sitt første anløp av kullbåt onsdag den 7. juni 1909. Kullagret var bygd her for å kunne forsyne dampskip med brensel på si ferd til Arkangelsk eller til fiskefeltene nordpå. I tillegg til det sorte kull, kunne stasjonen også utstyre skipene med iskald is og frisk vann.

Opptil 30-40 gibostadværingene kunne være i arbeid når kullskipene fra Spitsbergen eller England skulle losses. Fra skutenes romslige buker ble den ene hektoliter etter den andre heist opp i 100 liter tønner - hektolitersmål må skjønn-

ne. For å kunne konkurrere i høyde med den etterhvert voksende kullhaug som toppet seg inne på lagret, hadde man satt opp stillaser ute på kaia. Fra disse kjørte man kullet inn på tippet, og i et fukk av svart støv traff kullbitene gulvet. Mang en svart gibostadværing var å se i de dager. Men hva gjorde ikke en fattig trel for 15 kobberblanke ører pr. time? Etter 10 timers sjauing var arbeidsdagen over. Da ventet varmt bad i eikestamp, eller en kald avriving i bekkevann samt utblåsing av sort kullstøv fra svelg og nese.

Når kullet skulle selges, reklamertes som følger: "Alle dampskip på nordtur passerer Gibostad i et steinkasts avstand."

Denne herlige jordtrell er Ingeborg Kristine Petrine Kristiansdatter, født i Kårvik den 7. juli 1854. Hun var datter av Kristian Helberg Stefanussen og Alette Tomasdatter fra Hillesøy. Ble konfirmert den 16.7. 1871 med skussmålet meget godt både hva flid og kunnskaper angikk. Den 9.6. 1880 ble hun gift med Nils Edvard Nielsen Dass fra Kårvik. Hun beskrives som en ferm, livlig og dyktig kvinne som var like dyktig med trekkspillet som hun var med jordarbeidet. De musikalske evner hadde hun nok arvet fra sin far, som var en ivrig sanger av gamle folkeviser. Hun var en ivrig veverse, og fra hennes vevstol kunne det hentes ned både stoffer av forskjellige slag som det kunne syes underklær til mennfolk av og sengeklær til å legge en sliten kropp i. Ingeborg hadde stort gårdsbruk, med kyr og sauer. Hesten Sandmo trakk de tyngste tak, og på bås sto bl.a. kua Mairos. Gården hadde godt med for, men ris og skav og løyping ble gitt som tilleggsfôr. Stua familien bodde i var ei lita toromsstue med inngang i kjøkkenet. Fra dette førte ei bratt trapp opp til loftet. Fra kjøkkenet gikk en inn i stua, og fra stua var ei dør til kammeret. Ingeborg hadde 6 barn. Det var Albertine f. 9.9. 1878, Lovise f. 30.8. 1880, Erling f. 21.1. 1889, Amanda f. 6.4. 1890, og Siffa f. 11.8. 1893. Ingeborg døde den 11. juni 1938.

Rakerjenter.

En varm julidag midt under slåttarbeidet hos Berhard Lund på Finnsnes, bad disse tre tausene seg tjenestefri. De skulle til fotografen må skjønnne! Veien var kort, for ateliéet til Reidar Lund lå bare et drøyt steinkast unna. Utstyrt med sine river tok de plass mellom olderstammene, og uttrykket fikk et landlig preg. Jenta til venstre er Marselie Olsen fra Finnsnes f. 9.10. 1905, så Marie Nordheim fra Flakstad i Lofoten f. ca. 1902/3, og til høyre Astrid Arnesen fra Sandvika f. 4.8. 1906. Alle tre var tjenestejenter hos handelsmann Lund nede på Finnsnesodden. Marselie var datter av Hans Olsen og Jertrud Elisabeth. De bodde på Lia. Hans var postfører og omkom under kullseiling i Gisundet. Mora døde et par år etter, og Marselie ble oppfostret hos sine besteforeldre Edias Rasmussen og Ingeborg på Lia. Hun kom i tjeneste hos Lund da hun var 17 år, og tjente i 11 år. Marie Nordheim var i tjeneste hos Lund mens han bodde på Sund i Lofoten, og ble med på flyttelasset til Finnsnes i 1922. Hun var der i 12 - 13 år. Astrid var datter av Arne Martin Arnesen og Hansine Knutsdatter. Hun tok tjeneste hos Lund da hun var 17, og ble hos han i tre år. Alle tre jentene deltok i forskjellig arbeid, alt fra fjøsstell til matlaging og barnepass. På det meste bestod husholdninga av 17 personer, så det var mang ei gjerning som skulle utføres.

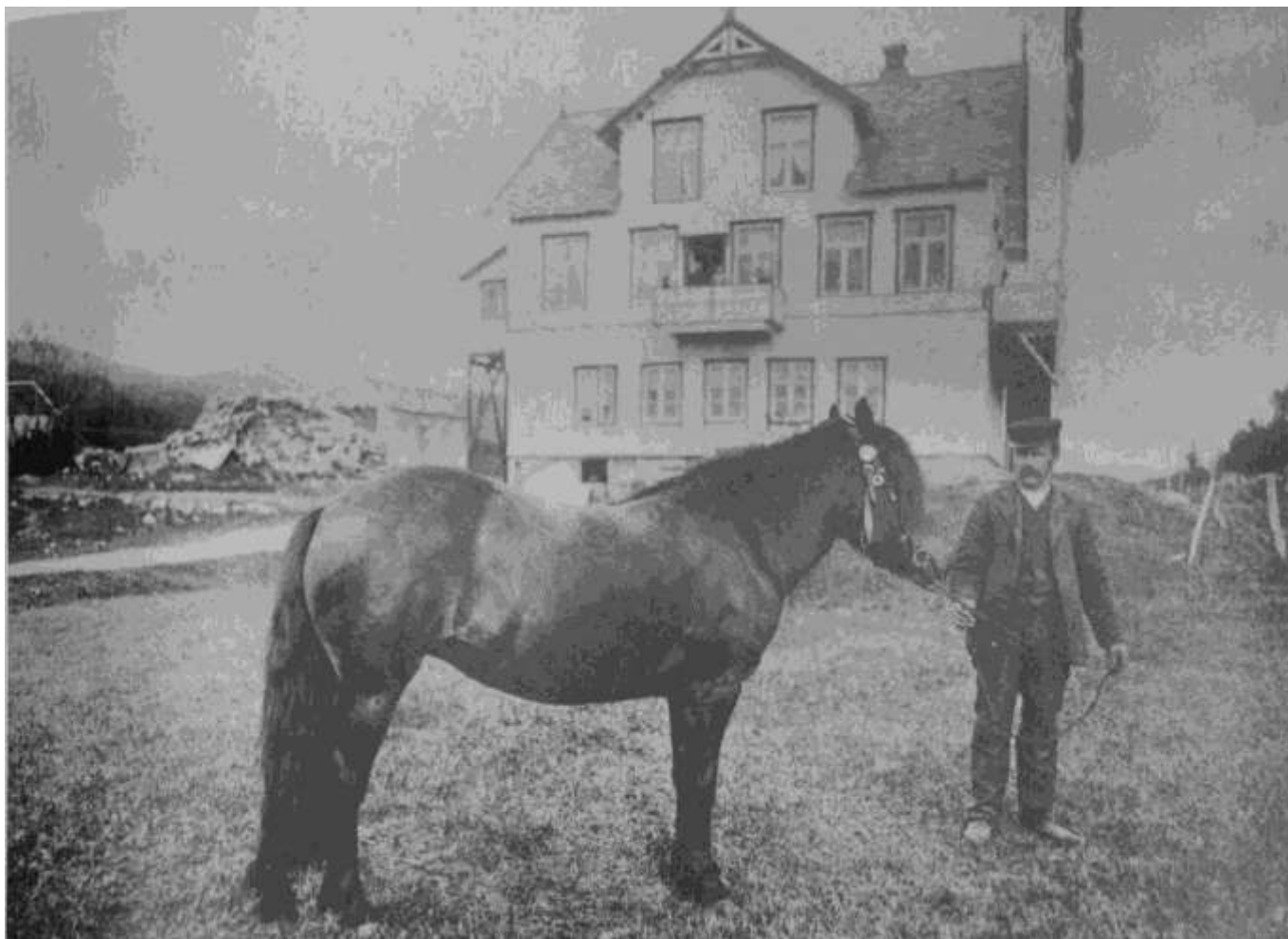

Kjente Lenvik-væringer.

Ikke uten skjellig grunn har minste tre av de fire herrerne i forgrunnen funnet seg plass i fremste rekke i denne folkehøpen.

Det var nok der de rettelig hørte hjemme etter den sosial rangordning som hersket på Finnsnes først i århundret. Anledningen er Hans Karolius Johansens begravelse den 13. juni 1913. Mannen til venstre er handelsmann Mikael Bell f. 22.2. 1851 på gården Sestsås i Selbu. Til høyre for han er en annen handelsmann, nemlig Henrik Sevaldsen født i Tromsø den 12.11. 1865. Med hvitt skjegg - gårdbruker og grunneier Ole Jensen født på Bukkskinn den 20.06. 1843. Bak og til høyre for Bell er skipper Ole Enok Sørensen, Skogen, f. 1833, til høyre for han notmann Svend Jakobsen, Trollvik, f. 1870, foran han igjen står hans bror notmann Johan Jakobsen, Trollvik, f. 1867 d. 1935. Mannen bak Ole Jensen er ukjent, men bak den ukjente står gårdbruker Jesper Lorntsen, Trollvik, f. 1875 d. 1938. Mannen til høyre huskes som Johan. Mikal Bell og hans bror kom som unge menn til

Nord-Norge, hvor de drev omførselshandel i fiskeværene og på landsbygda. De tok fast opphold i Sørreisa. Her fikk de bygd fembøringsbåt og drog omkring med handel. Da forbrukerforeninga i Sørreisa gikk konkurs, kjøpte han varebeholdninga. Denne brakte han med seg til Finnsnesodden da han begynte med handel der i 1886. Henrik Sevaldsen kom fra Tromsø til Finnsnes som handelsbetjent hos Bell. Ole Enok Sørensen var fiskeskipper. Han eide jakta "Brødrene" som han brukte til føring av tørrfisk. Han var velstående, og skjenket i 1909 orgel til Bjorelvnes kirke. Brødrene Jakobsen var sønner av den kjente notbas Jakob Leonhardsen og Anna Erikka Andersdatter i Trollvik. Deres søster Lorenthine var gift med notbasen og stordriveren på andre sida av sundet - Ole Jørgensen, Olsborg. Ole Jensen kjøpte sammen med Eidis Rasmussen fra Hestøya 1/4 del av Finnsnes i 1871. Jesper Lorentsen var sønn av Lorents Jespersen og Anna Lovise Augustinusdatter i Trollvik.

"Glitra" på Sevaldsens plass år 1910.

En gang i tidenes midt på dagen vokste det saftig gras midt på Sevaldsens plass! Da hadde "Glitra" stort sett hele jordstykket for seg selv. Her ser vi premiehoppa en julidag i 1910. Han som holder i tømmene er Henrik Sevaldsen. I bakgrunnen ser vi våningshuset på eiendommen Alfheim. Det flagges på hel stang, og anledningen kan være at den 3 år gamle "Glitra" nettopp den dagen hadde fått sløyfe på hesteutstillinga i Målselv. Den stolte Henrik Sevaldsen kom som ung Tromsø-gutt til Finnsnes som butikketjent hos Mikael Bell. Her ble han gift med Hanna Mortensen fra Fugelli. Etter flere års tjenestetid hos Bell, startet han sin egen kjøpmannsforretning på stedet.

Ved egen og sin dyktige hustrus hjelp, klarte han å arbeide forretninga fram slik at han greide vanskene både i opp- og

nedgangstider. Henrik Sevaldsen var med på å skape mye av den utvikling som Finnsnes og omegn har hatt i dette århundret. Han deltok i herredsstyret, fattigstyret, skolestyret, ligningsnemnda og provianteringsrådet. I styret for Heimly Ungdomsskole var han med fra de første planer ble lagt. For Søndre Gisund Folkeboksamling ofret han mye av både tid og penger. Han var også engasjert i tuberkolosesaken.

Henrik Sevaldsen huskes som en enkel og bramfri i sin vandel. Stillferdig og samvittighetsfullt utførte han det han var pålagt. Ros og erkjennelse lå ikke for han, og det likte han helst ikke.

Henrik Sevaldsen døde den 11. februar 1938.

Huset på knausen.

Rakt og velstelt står dette 1920-talls huset og kneiser på en fot av gråstein. Det ble bygd av handelsmadame Jeanette Normann og hennes datter Esther i 1926, og målte 10x11 alen, hadde uthus, innlagt vann og elektrisk lys. Jeanette var enke etter handelsmann E.A. Normann på Gibostad. Da han døde i 1924, flyttet hun og hennes eneste barn, Esther, til Finnsnes, og kjøpte en parsell av Heimly-eiendommen. Den kalte de "Tusenfryd". Jeanette var født i Bergen år 1865. Der vokste hun opp i et velstandshjem, og var av såkalt "god familie". Hun kom først til Nord-Norge som lærerinne på Hadsel prestegård og ble der i tre år. Derfra kom hun til Gibostad som guvernante hos Daniel og Berta Sørensen. Hun døde den 18. september 1946, 81 år gammel. 20-årene var det allerede en stor virksomhet på Finnsnes. Nede ved sjøen lå Dalberg Danielsens Verft og Mekanisk verksted som sysselsatte en rekke mannfolk med bygging av

snurpenotbåter og dorryer. Like oppafor hadde smed Hoel sin smie, og lenger bort lå Bernhard Lunds forretning og dampskipsekspedisjon med godt utvalg i manufakturvarer så som "Blussetøier, Knapper, Baand, Skotøi og Galoger" såvel som "Pap, Spiger Vindusglas, Petroleum, Kul og Salt". Så var det Nord Norges Trævarefabrikk eid av Chr. Andreassen, som bla. snekret likkister, og Wida Lund som lagde kranser og liktøy. De som var levende i livet kunne kjøpe sornmerhatter og få sine gamle "straahatte" modernisert hos skredermester Oline Lehm. Og med en slik en på toppen av et kneisende hode kunne man gå på kafe hos fru Johanna Enoksen, eller stilt sitt ur hos "Uhrmager M. Pedersen". Med slik en aktivitet og dertil hørende velstand, var det opplagt marked for de varer Esther Normanns "Garn og Motehandel" kunne fallby.

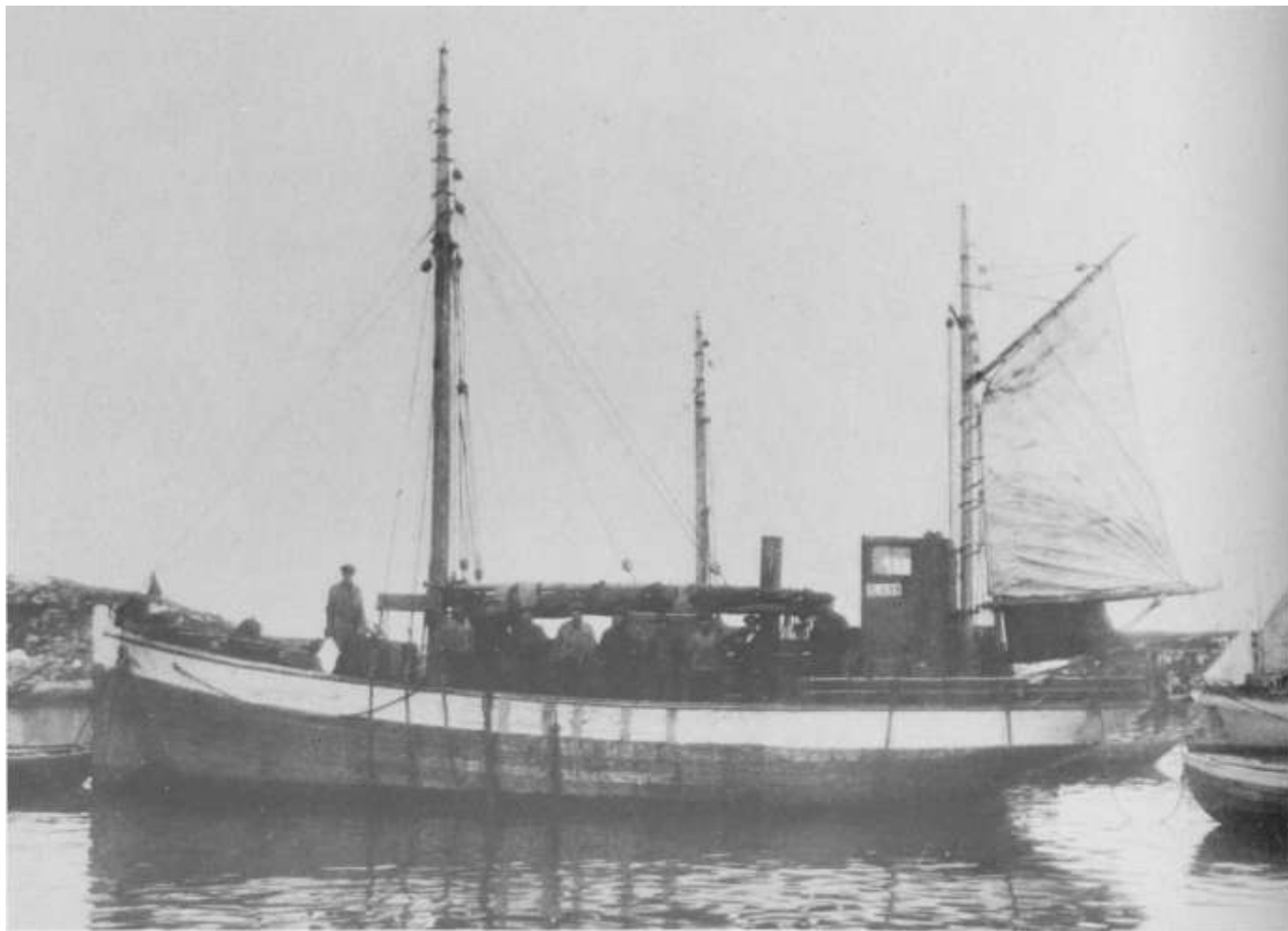

Hotell Central, Finnsnesodden.

Dette er Hotell Central - en gang sentrum i kafé og hotellivet på Finnsnes. Utallig er de karbonader med grønne erter som gjennom tidenes lange løp er blitt erobret ved kafébordene her. Og færre er vel heller ikke de glass med kald drikke som har forfrisket de brave finnsnesborgeres kropper mens de ventet på hurtigruta fra Tromsø. Når dette hyggelige fenomen så ofte kunne finne sted på odden, hadde det sammenheng med at Harald Lund den 22.2. 1921 overdro en parsell av Finnsnesodden til Karl Berg. Han bygde seg bakeri der hvor Hotell Central noen år senere ble reist. Denne eiendommen - kalt Bergheim, ble den 23.4. 1925 solgt til rossfjordingen Krøytz. Johnsen, og han ble i løpet av året Hotell Centrals far. Slik vi ser det på dette fotografiet, var det bakeri i kjelleren. I første etasje kafé, salong, spisestue og kjøkken. I andre etasje 7 gjesterom. På kvistrommene i tredje etasje bodde familien Johnsen. Foruten kveldsgjestene, som i hovedsak hadde

sine blikk vendt mot kaia, var det en rekke gjester fra Narvik. 1 bilens spede ungdom var turen fra Narvik til Finnsnes attraktiv. Mange narvikværing fant seg både seng og pute i hotellets store kropp. Toalettforholdene var så som så, med egen bønne på hvert rom. Etter noen år gjorde vannklosettet sitt etterlengtede inntog. Det var også tilfelle med skikkelig vannforsyning. Riktignok var det strukket vannledning fra odden til en brønn på Josef Nilsens eiendom, men når den sviktet var det å kjøre vann i tanker fra Sandvik- eller Skjellelva. Dette ble så pumpet fra kjeller til vanntanker i øverste etasje. Som seg hør og bør for et respektabelt hotell, stod en skinnende svart Studebacker mod. 1931, parat for befordring av gjester og andre veifarende og mang en koffert og eske ble båret av Johnsens unge pikkoloer. Hotell Central er nå historie. Dette var kun et glimt av hotellets mangeårige liv.

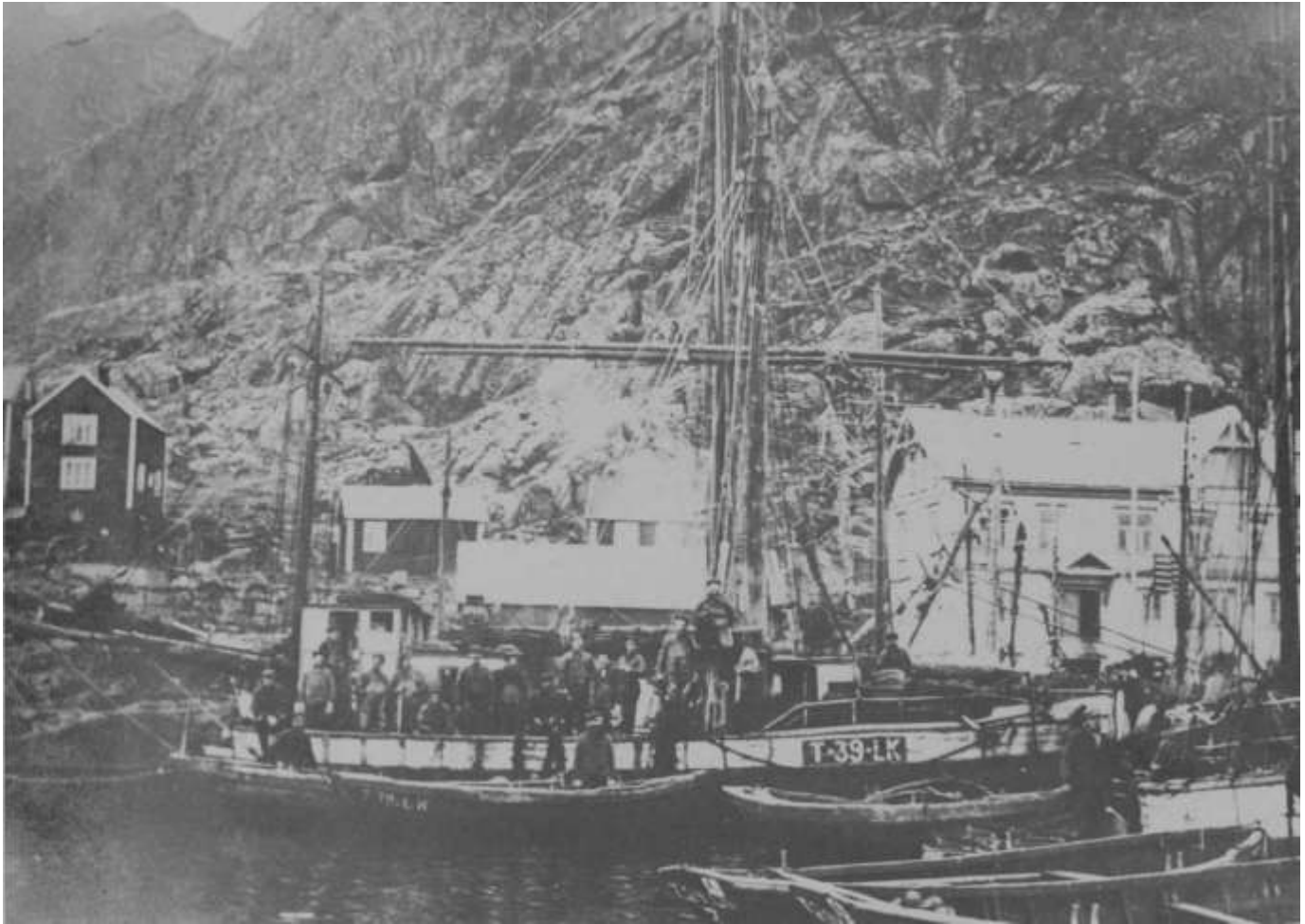
M/K "Bjarne".

Her ser vi motorkutter "Bjarne" en vårdag i blikkstilte på havna i Røst. Året er 1917. Båten var eid av Bernt Jensen, Vasshaug.

På bakken med ei småkveite i handa, står Sivert Jakobsen, og i flokk og følge foran storseilsbommen står de kjekke menn Søren Berntsen, Anton Kristoffersen, Paulsrud, Fredrik Johnsgaard, Hans Jakobsen, Peder Andreassen, Kristian Berntsen, Gerhard Jensen, Hellemoen, Simon Jensen, Grønli og Bernt Jensen. Kokken Alfred Mikalsen, Vasshaugen, var ikke med på bildet.

M/K "Bjarne" var bygd i Salten år 1916. Den var 53 fot lang og bygd i furu. Største bredde var 15 fot og dybde i rommet var 7 fot. Den hadde opprinnelig en 28 hk Alpha, men fikk år 1930 innsatt en 60 hk Bolinder.

Om Bernt Jensen og hans mannskap fortelles det at de torsdag 10. februar 1921 gjorde redningsdåd i Lofoten. Denne torsdagen var en særst stormfull dag. Mange mannskap på små båter ville trolig satt livet til dersom ikke tapperhet og mot fra fiskerkamerater ble utvist. En av de som den dag viste særlig dyktighet og mot, var Bernt Jensen, Vasshaug. Han kom til Kabelvåg akkurat den dag da uværet brøt løs. I Sengens Blad 5. mars 1921 står følgende å lese: "I all hast fikk han ordnet sig med olje o.a. - og ut paa fjorden bar det i forrykende uvær og berget op smaabaate. Knapt var han kommet op men en farm - saa ut igjen. Ialt gjorde han 4 ture inn på fjorden. Det maa man kalle baade kjærlighet og mod, som det staar respekt av. Det er virkelig et kameratsind som her er vist! Bernt Jensen har flere ganger vist samme høisind og mod. Ære være ham for det, og andre til godt eksempel."

Lenvikbåter i havn.

Dette er to lenvikbåter i ukjent havn på linefisket i Lofoten. T 39 LK er MS "Fram 3" tilhørende partsrederiet Paul og Alfred Anthonsen, Landøy, og båten som vi ser akterenden av kan vi identifisere på de påmalte nummer i speilet på doryene som MS "Prøven", tilhørende Nils Gotlibsen, Kraknes i Rossfjord.

MS "Fram 3" var bygd i Salten i 1912, lengde 47,5 og bredde 16,5 fot. Dybde var 6,4 fot. Den hadde opprinnelig en 16 hk Dan. Ny motor i 1925 - en Levahn.

MS "Prøven" var bygd som spisstevnet skøyte på Rognan samme år. Den var 1 fot lengre og 0,4 fot bredere enn "Fram 3". Framdrifta var besørget av en 30 hk Wichmann. Ble pårent av en tysk slepebåt 27.5. 1944, og ble vrak.

Mang en lenvikværing er det som har vært med på doryfiske.

Før pakkefesten tok til.

Her ser vi ei flott samling av store og små mennesker fra Tennskjær en helgedag rundt år 1900. Anledningen er pakkefesten som er i sin begynnelse. Det var gjerne slik i de gode gamle dager at menneskekrypet i langt større grad direkte måtte ta del i finansiering av prosjekt som skulle gjennomføres i bygda eller i kommunen. Da kunne pengene skaffes til veie ved overskudd fra pakkefest. Fenomenet kjenner vi til i Lenvik fra tidlig 1900-tall til langt opp i 30-årene. Bl.a. gav

pakkefesten i 1905 til inntekt for veianlegget Landøya til Gibostad den nette sum av kr. 23,-, og i året 1906 nye kr. 29,81! Sammen med frivillig innsats gjennom pliktdager på veianlegget, ble det vei av det må vite! Gjennom den lange vinter hadde flittige hender tilvirket en gjenstand som ble pakket inn, og på festen var det om å gjøre å få solgt disse pakkene. Interessen var til tider heller dårlig.

Dobbeltbryllup i Gjøvika.

Dette bildet er tatt den 17. september 1921 da det var dobbeltbryllup på gården Haugen i Gjøvika. Brudeparene er Ludvig Bertran Jensen f. 1891 i Gjøvik, og Astrid Johanne Karoliussen f. 1896 samme sted. Det andre paret er Tinus

Kristian Martinsen f. 1892 på Grønjord, og Nanny Emelie Jensen f. 1893 i Gjøvika. Ludvig og Nanny var søstre, barn av Martin Fredrik Jensen og Helmine Hansdatter. Tinus var sønn av Marthin Kr. Mathiasen, og Astrid - datter av Karolius Berg Olsen og Hansine Andreasdatter, boende i Kravik.

Tjener Sofie Bøe, Grasmyr.

Den dama vi her ser, heter Sofie Bøe. Hun er en av de mange slitere som vandret gjennom livet på en tornefull vei. Hun var en av dem som var oppe før hanen gol, slik at sjølvfolket kunne våkne til et varmt hus med ild lagt av henne. Sofie var født nær Steinkjær i 1857. Helt fra barneåra var hennes liv eneste lang og hard arbeidsdag, mest i trofast og dyktig strev for andre. I ung alder kom hun til Lofoten. Her ble hun kjent med sin mann som og var trønder. De tjente i mange år på Myklevik ved Stamsund, og kom senere til Tranøy prestegård og så til Lenvik prestegård. Etter ei stund forpaktet et lite bruk i Grasmyrskogen før de flyttet til Grasmyr. Etter at mannen døde, ble hun ubemidlet sittende igjen med sitt eneste barn - Erik. Igjen var det å gi seg tjenerstanden i vold. Hun kom så til Finnsnes ca. 1910, og fikk tjeneste hos Daniel Eriksen på Solset og senere hos Anna Waller på Finnsnes. Hennes kjærlighet og ømhet for dyra - hennes beste venner, var stor. Fjøset og dyra var hennes stolthet og var omfattet med største omsorg. Sorg og motgang hadde hun mer enn nok av, men tross dette beholdt hun et ukuelig mot og et lyst sinn. Her ser vi henne utafør huset til Anna Waller med to av hennes barn på fangst.

Sofie Bøe døde den 7. juni 1940, vel 83 år gammel.

Albertine Johanne Olsdatter Hårstad og Helfrid Lundli.

Albertine Johanne var født den 23. mai 1865, som datter av Ole Olsen og Hanna Bergitte Jacobsdatter på Grønjord. Hun var ei evnerik jente, som ved konfirmasjonen fikk anmerkningen "Næsten meget godt". Hun tok seg læreutdanning ved Semiaret i Tromsø, og da hun kom tilbake bygde hun heimen sin på Grønjorda så stor at den også rommet ei skolestue. Det fortelles at mens det ennå ennå var omgangsskole i kretsen, kunne hun om vinteren ta seg fram på ski uten staver! Hende- ne hadde hun full av vesker og skolemateriell. Albertine var ei myndig dame. Uroelementer på to bein måtte finne seg i å stå i skammekroken uten å kny. Men de håpefulle lærte under hennes kateter, og mange av rossfjordbygdas beste menn og kvinner takket senere frk. Olsen for den kunnskap hun hadde formidlet. Men ikke bare som lærer var hun dyktig og samvit- tighetsfull. Det skulle hennes hjem komme til å bære preg av. Da hun avsluttet sin skolegjær- ning, kjøpte hun seg tomt på Rossfjordneset og bygde seg et prektig hjem der. Hennes kjæ- reste fritidsbeskjeftigelse var hagestell, og det fortelles at hagen hennes var et mønster på hva kjærlige, arbeidssomme hender kan bringe det til ved skaperens hjelp. På bildet ser vi henne sammen med sin søster- datter Helfrid. Albertine sovnet stille inn i sitt hjem den 28. januar 1961.

Kasper Charly Sjønning Jordan.

Den ungdommen som her står mellom sine fosterforeldre, bar navnet Kasper Charly Sjønning, og var født på Andenes den 14. oktober 1919 som sønn av Olga Nilsen og Kasper Jordan. 9 måneder gammel kom han til sine fosterforeldre Karen og Jørgen Pedersen på Finnfjordeidet. Her vokste han opp, og minnes som en snill og hjertegod gutt som alltid var lettvint og tjenestetvillig. I februar 1941 reiste han til Lofoten på fiskearbeid. Under Lofotraidet 4. mars 1941 så han sitt snitt sammen med 313 andre nordmenn å komme seg over til England. Etter opplæring ble han tatt ut til tjeneste på jageren "Eskdale", en av de to engelske jagere i Hunt-lassen som sommeren 1942 ble overtatt av den norske marine. Fra sin base i Portsmouth, gjorde flotiljen på 6 skip samme høst en rekke innfall mot franskekysten ved Cherbourg og Dieppe i jakten på den tyske hjelpekryseren "Komet". Den dagen da trefningen endelig kom, gjorde Kasper Jordan en innsats det går gjetord om. Under skyting med kanon nr. 2 på "Eskdale", ble tilførselrøret til brennoljetanken på akterbysse brukket av lufttrykket, og olja som fløt ut på kanonplattformen ble antent av kanonens munningsflamme. Mens de andre stod som fjetret, kastet Kasper seg resolutt inn i ildmørja under munningen på kanonen og stengte tilførselen til tanken. Dermed hindret han trolig at styrbord ammunisjonsskap som sto åpent, eksploderte. Natta til den 14. april 1943 rant imidlertid timeglasset ut for Kasper. Det hadde seg slik at "Eskdale" deltok i eskorten av konvoi PW 323 vestover i Den engelske Kanal mot Lands End og inn i Irskesjøen. Etter ca. 20 timers gange fra Isle of Wight, ble "Eskdale" klokken 0100 rammet av en torpedo fra en tysk E-båt, og ytterligere nye to like etter. 25 av den 180 manns store besetninga ble drept. I en flaggprydet kiste på krigskirkegården i Devonport låg en vårdag i 1943 de jordiske levningene av en kjekk ung mann som kun hadde levd 24 år. Det var Kasper Charly Sjønning Jordan.

Dette er familien Seljestad en dag i 1927. Mannen til høyre er Jens Harder Friis Seljestad. Han var født den 29. oktober 1884 som sønn av gårdbruker Edvard Henriksen fra Finnsnes og Signhild Marie Winter Jakobsen fra Skogen. I sine ungdomsår var han fisker, men fikk så interesse for landbruk. Han gikk derfor 2-årig landbruksskole i Bodø, folkehøgskole i Kabelvåg og på Voss, for så å ta kurs på landbrukshøgskolen på Ås. I noen år var Seljestad konsulent for bondeorganisasjonen og Bøndenes Felleskjøp i Trondheim. Senere ble han tilsatt som sekretær i Redningsselskapet hvor han i hele 25 år gjorde et godt arbeid. Til venstre for han står hans kone Johanna Elise Sættem. Hun var møring, født den 24. mai 1898. I 1919 var hun som 21 åring ferdig utdannet lærer fra Levanger, og tok så ett års utdanning på lærerhøgskolen i Trondheim. Hun ble tilsatt i skolepost i Skøelv i 1923, og på Gottesjord i 1933. Hun huskes av de gamle sørreisaværingene som ei dame som under skiftende materielle vilkår i skolestua, hadde mye mot og sterk tro på sin gjerning. Jenta på stolen er eldste datter Ingegerd, f. 1. april 1925, og i mammas armkrok Målfrid Elisabeth, f. 1927, død samme året. J.H. Seljestad døde i Trondheim 19.11. 1969.

Johanne levde fram til 5. desember 1985.

Familien Seljestad fra Sandvik, år 1927.

Albert Martin Pettersen, Botnhamn.

På den første dag i den siste krig, mistet Albert Martin Pettersen livet. Han var da i sitt 22 år. Det var krigens galskap som tok det tilbake gjennom torpedering av panserskipet "Norge" på Narvik hamn. Klokken var 0500 om morgenen. Datoen var den 9. april 1940. Etter at ordrer var gitt og skudd avfyrt fra "Norge"s kanoner klokken 0440, fikk to torpedoer fra den tyske jageren Bernd von Arnim i løpet av et knapt minutt, det 95 meter lange panserskipet til å vri seg mot styrbord som i smerter, før det sank med stålbuken til vær. Albert og 100 av hans skipskamerater mistet sine dyrebare liv, mens 90 andre overlevde helvetet.

Adolf Martin Pettersen var født den 20. oktober 1918 som sønn av Edvart Ole Wilhelm Pettersen f. 1866, og Emma Sofie Olufsen f. 1884. Da Adolf var tre år gammel, mistet han sin mor og da han var femten sin far. På P/S "Norge" tjenestegjorde han som kanoner. Han huskes av sine som en som vernet om hjemmet - alltid hyggelig og grei.

I dag minner en bauta om det liv som ble tatt fra denne ungdommen. Ett av de mange offer som måtte legges på alteret til galskapens fremste fyrste.

Corn. O. Sørli, Finnsnes.

Fra tid til annen skjer det at noen klarer å riste av seg fattigdommens knugende ham og løfte blikket opp og fram i håp om bedre materielle vilkår. En slik ressursperson er det vi her ser bilde av. Hans navn er Cornelius Olsen Sørli. Han var født på gården Sørli i Tranøy den 26.1. 1871 av foreldre Ole Larsen og Johanne Ånesdatter. Han var den sjuende i en barneflokk på åtte som kom til verden på et lite småbruk med 2 kyr, 8 får og 8 geiter. Fra sin pureste ungdom måtte han ut på Lofot- og Finnmarksfiske, og ved høve gjøre tjeneste som sláttekar på Tranøy prestegård for ei krone og tjue om dagen. Etter lenge nok å ha trellet på andre folks jord, kom han seg omsider til Tromsø, og gikk i slakterlære der. I Tromsø møtte han den gryende sosialistiske bevegelse drevet fram av Karløyypresten Eriksen. I september 1902 ble så den første arbeiderforening i Lenvik stiftet, og året etter Finnsnes og omegn Arbeiderforening. Corn. O. Sørli ble den selvsagte formann, og hans arbeid for å bedre småkårsfolks økonomiske og sosiale situasjon er viden kjent. Den 3.8. 1902 ble Corn. gift med Cornelia Anderssen fra Finnfjordbotn, og de bosatte seg på bruket Løkke på Finnsnes. Dette mistet de på tvangsauksjon, men fikk omsider bygd seg hus nede ved Valen. Corn. og Cornelia minnes som hjertegode mennesker som alltid hadde døra på gløtt for de som trengte ei åpen dør. Og det var mange. Cornelius Olsen Sørli døde den 25.12. 1953.

Familie på Gibostad.

Den unge jenta som her titter ut over kanten på sin staselige barnevogn, er Esther Normann, født 9. mai 1903. Bak henne er faren - Eilert Andreas Martin Normann, født på husmannsplassen Elven under Halsebø i Trondenes den 5. juni 1855, av foreldre Erik Normann Erlandsen og hustru Serine Bergitt Olsdatter. Foran med grep om håndtaket, hennes mor Jeanette Dorthea Andersen, født i Bergen den 6. juni 1865. Eilert Normann kom til Lenvik som betjent hos Mikal Bell, og ble senere herredskasserer i Lenvik. I 1890-årene startet han egen forretning på Gibostad. Iflg. annonse i Lenvikens Avis, solgte Eilert - "Svedsker, Rosiner, Karve, Anis, Sagogryn, fin Kongo the, estra fin Sirup, Hvedemel i 3 kvaliteter, Potetsmel, Makaroni m.m." Ved siden av sin virksomhet som kramkar, distribuerte han fra si bu "Lenviken Avis", som han visstnok var redaktør for fra utgivelsen i 1894. Han var også

med å starte Gisund Sparebank, og var banksjef der ei tid. Eilert var ivrig kommunalpolitiker, og representerte Venstre i herredsstyret. I 1907 startet han brusfabrikk på Gibostad.

Jeanette kom som guvernante til Gibostad i 1895. Her ble hun kjent med Eilert, som var enkemann etter ekteskap med Viveke Kathrine Berg fra Lyngen. Hun døde av barsel feber den 20. april 1891. Den 7. mars 1895 ble Eilert gift med Jeanette. De fikk tre barn. Det var Eva f. 14. juni 1899, Erik og Esther.

Eilert døde den 14. juni 1924. I Senjens Blad heter det den 21. juni "Kjøpmann E.A. Normann begravdes igaar under stor deltagelse." I 1926 flyttet Jeanette og Esther til Finnsnes, hvor de kjøpte jord av Heimly. Bruket ble kalt "Tusenfryd". Der bygde de opp en "Garn og Motehandel".

Ekteparet Nordaas, Rossfjord.

Våren 1887 kom det en fremmedkar til Rossfjordbygda. Det var Elias Jørgen Nordaas - den nye læreren. Han var født den 6. september 1862 på et leilendingsbruk på Mosås i Vefsen. Gjennom iherdig flid og strev hadde foreldrene lagt opp så mange penger at de kunne koste skolegang på de to sønnene sine. Elias reiste til Tromsø Seminarium, og dimmiterte derfra i 1885. Etter ett års vikariat i Vefsen, kom han til Lenvik. Her fikk han lærerpost i kretsen Tårnelv, Andersdal, Finnfjordeidet og Finnfjord. Fra 1900 fikk han fast post i Straumen. Da hadde han allerede møtt sin livsledsagerske, og den 29. mars 1891 ble han vigd til den 18 år gamle Gjertrud Dorthea Johnsen fra Tårnelvmo. Hun var født den 12. oktober 1873, som datter av handelsmannen i Straumen - Kristian Johnsen. I 1903 ble Nordaas valgt til formann i skolestyret i Lenvik. Han la da straks et budsjett som hadde økte bevilgninger til skolehus, skolemateriell og inventar. Dette vakte strid. Medlemmene undret seg sterkt over hva en skulle

med meterstokk, geometriske figurer og til og med plansjer av menneskekroppen gjennomskåret, som viste både mage og tarmen og det som værre var! Og det endog i skolestua. Og hvorfor skulle en bygge nye skolehus som kostet opp til 2.000 kroner og mer, når en kunne leie seg inn hos private for 5 kroner uka? I disse stuene hadde da alle før dem hatt sin opplæring, og greid seg så inderlig godt og var enda mer "slu" enn dem som no gikk ut av skolen! Argumentene var mange, men Nordaas gav ikke opp før Lenvik hadde skolehus i mest alle kretsene. Lik mange andre skolemenn var Nordaas en foregangsmann i målsak, avholdssak, ungdomsarbeid. Mange av de gamle minnes Elias Jørgen Nordaas med takk og velsignelse for hva han gav av lærdom og oppdragelse under ofte små materielle kår. Han døde i 1937. Gjertrud Dorthea minnes som et menneske som eide godhet og hjertevarme. Hun døde den 12. november 1959, 86 år gammel.

To innflyttere til Lenvik.

Dette ateliefotoet viser ekteparet Johannes og Anna Westby fra Nygård. De kom fra Namsos til Finnsnes i 1908. Johannes Westby var født i Kristiansand den 18. august 1848. Han ble utdannet i snekker- og trelastbransjen, og for som ung mann over i Amerika. Til Namsos kom han som byggmester. Her ble han disponent for Bjørnåsbruket i Namsos. Anna var født på gården Kvåle, Vik i Sogn den 9. januar 1850 av foreldre Ivar og Bertha Kvåle. 16 år gammel flyttet hun med sine foreldre til Vemundvik ved Namsos hvor foreldrene hadde kjøpt en gård. I Namsos tjente Anna hos familien Hagemann. Her i byen ble hun kjent med Johannes, som hun 25 år gammel ble gift med i 1876. Under brannen i Namsos i 1897, brant de to husene som Westby eide. Før brannen hadde han imidlertid kjøpt stedet Jøsund i Flatanger, og nå flytta han dit. Her drev han sagbruk og handel. Familien ble der i 6-7 år, før han solgte stedet til sin svigersønn. Westby flyttet så tilbake til Namsos. I 1907 kjøpte han så handelstedet Nygård som var oppført av Leonhard Giæver og etter hans død drevet av Monrad Hay. Året etter flytta familien til Nygård. Johannes og Anna hadde 12 barn, 8 sønner og 4 døttre. Johannes døde den 18. august 1918, mens Anna levde til 13. november 1939. Fra disse to stammer Westbyene på Finnsnes.

Ole Johan Olsen og Elen Marie Larsdatter.

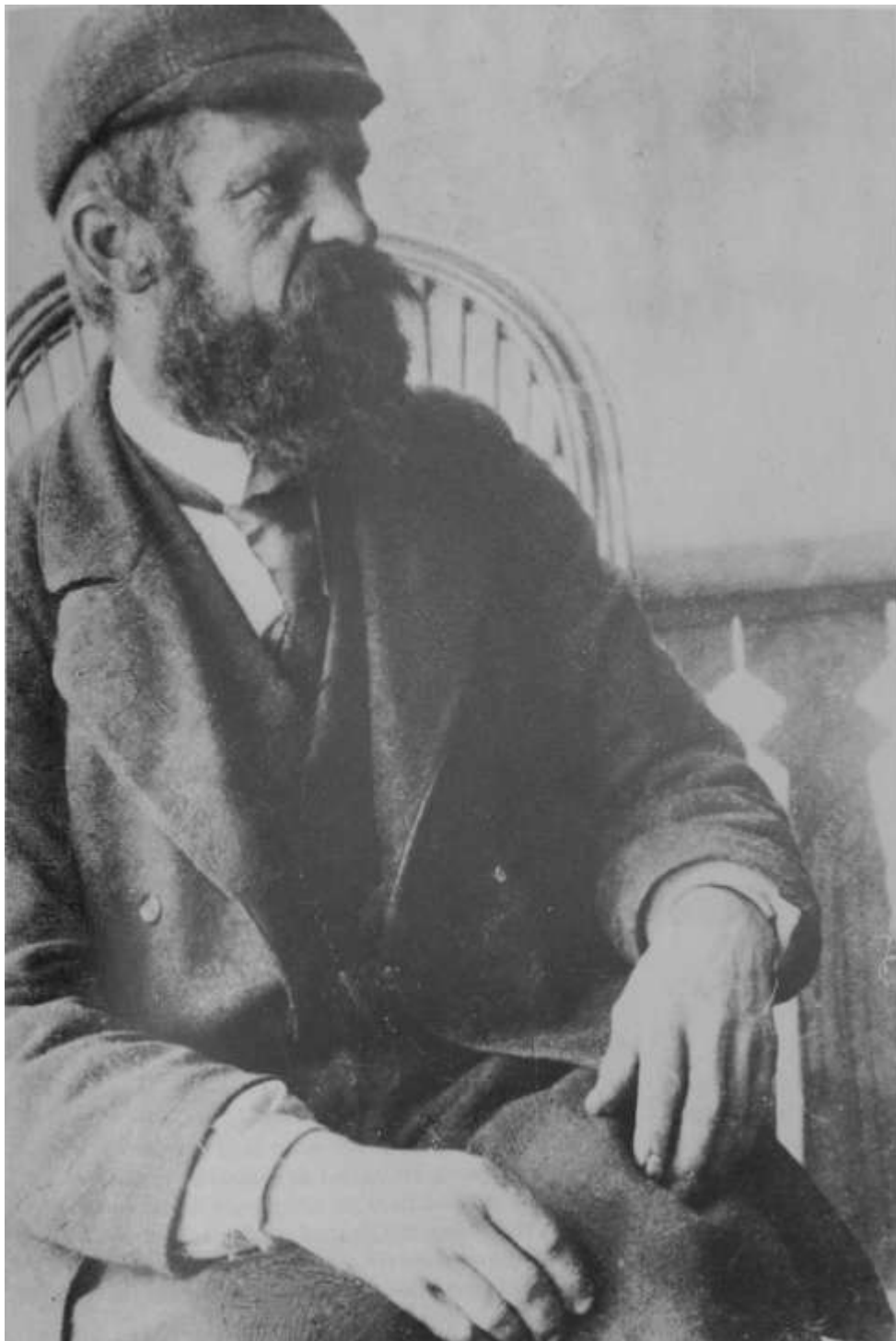
En desemberkveld i 1897 møttes noen mennesker nede på Finnsnesodden hos kjøpmann Bell. De skulle stifte ungdomsslag. En av de ivrigste i flokken var den mannen du her ser på bildet. Det er Ole Johan Olsen eller Ole Sandvik som han gjerne ble kalt. Han var en institusjon i Lenvik, og hans innsats i den politiske kampen i fylket fra 1890-årene og framover, var enorm. Han var født på gården Finnfjord den 1 7.8. 1 845 som såkalt uekte barn av ungar Ole Israel Ananiassen og enke Lavinna Larsdatter. Radikal og kampglad som han var, gikk han tidlig inn i striden mot trangsyn og konservatisme som rådde grunnen i det gamle samfunnet. Han tok samfunnsendringene på pulsen, og arbeidet for bedre skole- og fattigstell, for veier, dampskipstrafikk, telegraf og telefon. Ole Sandvik høstet ikke rikdom. Sitt livsmedel hentet han fra en liten jordlapp, og som høvedsmann i fiskerbåten. Rikdomme høstet de neste generasjonene. Her er han sammen med kona si - Elen Marie, datter av Lars Kristensen og Karen Pedersdatter fra Sandvik. De giftet seg den 18.9. 1873, og fikk barna Lars f. 1874, Olef. 1877, Elise f. 1887, Harald f. 1890, og Oscar f. 1895. Ett av barnebarna har de tatt med til fotograf Reidar. Der er Olea. Det er sagt at Lenvik-bygda knapt har noen som fortjener større takk enn Ole Johan Olsen - Ole Sandvik kalt. Vi i tanken takk gir, og minnes den 12. desember i -97 da UL Ørnen ble stiftet.

Distriktslege i Lenvik Dr. Oskar Norman Eng.

Dette er distriktslege Oskar Eng, født i Vadsø den 7. juni 1847. Han ble cand. med. i desember 1874, og ble etter fire års bypraksis den 22. mars 1879 tilsett som distriktslege i Lenvik. Eng hørte fra studentdagene av til den fylking av radikal ungdom som forente begeistring for vårt gamle språk med en ellers frisinnnet livsoppfatning. Da Eng kom til Lenvik, kastet han seg ivrig inn i politikken, og ble i formannskapsmøte 23.8. samme år, valgt til ordfører for Venstre. En av de første saker han kom til å gripe fatt i var trusselen fra presten i Lenvik om at dersom han ikke fikk skyss- og nattholdspenger, henholdsvis kr. 8,- og kr. 4,80 ved reise fra Lenvika til nykirka på Bjorelvnes, ville han fortsatt forrette gudstjeneste i gammalkirka! Eng la i 1879 fram spørsmål om å få bygget legeboli med sykestue, og det var han som vel sørget for at Lenviks eldste skolehus ble flyttet fra Lenvika til Bukkskinnvik. Oskar Normann var formannskapetets ordfører fra 1879-1892, og representant for Tromsø Amt på Stortinget i 1889-1891, og fra 1892-1894. Oskar Eng huskes som en rakygget og uredd person, som hevdet sine standpunkter om de enn kunne være upopulære. Den 10. oktober 1892, ble han befordret til Indre Sunmøre med bosted Volda. Der døde han den 27. august 1921.

Distriktslege Stjernholm.

Dette er distriktslege Sofus Bernhard Stjernholm født i Sandefjord den 20.10. 1861. Han var utdannet ingeniør, men tok medisinsk embetseksamen i desember 1888. Han praktiserte først i Larvik og i Skien, men var i 1896 - 98 i Wisconsin og i Alaska. Der skal han ha deltatt i gullrushet. Den 2. september 1899 ble han konstituert til distriktslege i Lenvik. Hit brakte han med seg sin hustru Ingeborg Børresen og sine tre barn Inger f. 1894, Jenny f. 1897, og Marie f. 1898. Den fjerde ble født i Lenvik den 2.3. 1900, og fikk navnet Ultima Thule - det ytterste nord! De bosatte seg på Bukkskinnholmen. Stjernholm var et allsidig talent. Våren 1905 fikk han patent på en roterende dampmaskin, og samme sommer monterte han inn i sin ottring en 4HK "Eva". Han betjente både Lenvik og Hillesøy, og med sin motorottring reiste han rundt i det store distrikt. Han argumenterte heftig for opprettelse av en landbruksskole i Lenvik, og som kandidat til kommunestyret i Lenvik, annonserte han sin politiske målsetting. Han ville arbeide for kommunalt telefonanlegg, fattiggård, hjelpe folk med kjøp av jord, økonomisk hjelp til skøyteeiere til anskaffelse av motor i båtene, fritt skolemateriell til barna og billig badstubad på Finnsnes. Den 6. desember 1912 ble han befordret til Indre Fosen distrikt med bosted Rissa. Som 93-åring var han i 1954 den eldste praktisernde lege i landet.

På fergetur.

Ved århundrets begynnelse opplevdes overfarten av Gisundet som meget besværlig. De veifarende måtte gå fra mann til mann og tigge om skyss over sundet, og fikk de tilslutt skyss kunne billettprisen være nokså stiv. Verst var det likevel visst en hadde noe som skulle transporteres. Kostnadene ved å frakte ei ku mellom Bjorelvnes og Gibostad, kunne være like store som den var for samme firfötting mellom Finnsnes og Tromsø.

I 1931 begynte bjorelvingen Bjarne Rokstad med organisert fegetrafikk over sundet i denne lille sjarken. Plass til mange var det ikke, men det første frø var sådd til ei utvikling som via større ferger skulle ivareta de veifarendes interesser. Utviklinga førte imidlertid til at fergetrafikken over sundet mellom Bjorelvnes og Gibostad opphørte, og man var igjen tilbake til situasjonen slik den tilnærmet fortonte seg ved århundrets begynnelse.

M/F "Bjorelvnes"

Dette er nyferga mellom Bjorelvnes og Gibostad - trolig fotografert den 17. mai 1960. Den bar navnet "Bjorelvnes", og ble satt inn i fergetrafikken over Gisundet den 1. august 1953. Den var kjøpt fra Bergen i samme år og het da "Sandfjord". Første skipper var Ingolf Gotlibsen fra Kårvikhamn, og han som fikk maskineriet til å fungere tilfredsstillende var Sverre Rokstad, Bjorelvnes.

Før fergeleiene på begge sider var satt i stand, gikk den bare i

passasjertrafikk. Den var imidlertid i stand til å bære to til tre lastebiler på sitt dekk.

Bak fergedriften over sundet sto andelslaget Gisund Ferje A/L. Laget ble stiftet den 7. mai 1952, og hadde konsesjon for person og biltrafikk mellom Bjorelvnes og Gibostad. Etter et utall turer ble "Bjorelvnes" avløst av M/F "Rødstein" i 1964. Her ser vi den med et hundretalls maiyre lenvikværing.

Fredrik Larsen, Grasmyrbotn.

Fredrik Larsen som vi her ser på sine gamle dager, var født i Vågan den 24. september 1851 av foreldre Lars Peder Kristensen og Hanna Sørensdatter. 9 år gammel flyttet familien til Grasmyrbotn hvor faren ble husmann på bruket Finnplassen hos tønsetingen Ingebrigt Eriksen. Fredrik ble konfirmert i Lenvik den 11.7.1869 med skussmålet "Meget god Kristendoms-kunnskab - meget god Flid og Forhold". Den 26.12. 1882 ble det hold dobbeltbryllup på Finnplassen. Fredrik ble da gift med Ingebrigts datter Stina Margrethe, og hennes søster Emelie ble gift med Ole Ingebrigtsen fra Vasshaugen. Ved siden av gårdsbruket var Fredrik 32 sesonger på Lofot- og Finnmarksfiske, og da mest i åpen nordlandsbåt. Tre ganger var han i livsfare på havet, den ene gangen var den 12. april 1893 i Revelsbotn - den gang da Ole Hansen, Grasmyr, og hans mannskap satte livet til. Da faren døde i 1905, overtok Fredrik gården. Tross sitt slitsomme liv var Fredrik en friskus som ennå ikke som 84-åring hadde søkt legehjelp. Han var en ivrig tilhenger av Arbeiderpartiet, og arbeiderbevegelsens framgang i 30 - årene, gledet han mer enn noe annet. Fredrik og Stina hadde 4 barn. Stina døde i 1927. Gjennom sitt lange liv utførte Fredrik et arbeid både på land og sjø som det står respekt av. Han døde den 19. februar 1946. Vi minnes den gamle hedersgubbe med respekt.

Hvitfeldt Pedersen, Laukhella.

Her ser vi den gamle fiskerhøvding Hvitfeldt Bernhard Pedersen og hans datter Maren framfor våningen på bruket Innvold på Laukhella. Hvitfeldt var født den 3. mai 1852 av foreldre Peder Andreas Steffensen og Fredrikke Hansdatter på Laukhella, og var den eldste av 7 søsken. Tidlig måtte han ta del i arbeidet hjemme, og vanlig sommergesjeft var å samle syregras og høymule til meldrøye. Som 11 -åring gjorde han sin første lofottur og hadde ytterligere 58 sesonger på samme hav og på Finnmarka. I 45 sesonger var han på seifisket i Hekkingen. Samlet fartstid var 60 år! I 1886 var han med i det såkalte Vevikforliset ved Mehavn. To av den 4 manns store besetninga ble reddet, mens han selv satt på hvelvet og holdt fast den 16 år gamle skårungen. Et lignende forlis hadde han utafor Stamsund i Lofoten i 1894, men livet lot seg berge begge ganger. I sitt 72. år var han i 1924 med på vintersildefisket ved Hauge-sund. Ved siden av fiskeriet drev han også gårdsbruket etter sin far. I 30 år var han med i fattigstyret og i 15 år i herredstyret i Lenvik. Hvitfeldt ble gift med Signhild Jakobsdatter fra Sandvika, datter av Jakob Sedeniusen og Signhild Marie. Han mistet sin kone tidlig, og satt igjen med 6 barn. I glimtet av gullringen han bar i høyre øre vil Hvitfeldt bli husket som den viljesterke hardhausen han vitterlig var, og minne oss om den innsats de gamle gjorde for det daglige brød. Hvitfeldt døde den 20. oktober 1947.

Ragnild Fredriksen, Skogen.

Har du noengang svingt deg i Ragnildsvingen? Ikke det! Om du så engang har tenkt, skal du vite at den er oppkalt etter den dama du her ser bilde av. Det er Ragnild Fredriksen fra Skogen, født den 11. august i 1872, som datter av Lorense Fredrike Hansdatter fra Finnsnes og Rasmus Andreas Olsen fra Tranøy. Lorense på sin side var datter av Katrine Henriksdatter eller ho Katrina i Odden som hun gjerne ble kalt, der hun bodde nede på Finnsnesodden. Hun lever forøvrig videre i stedsnavnet "Katrinstøa", ei lita bukt sør for Lunds. Rasmus ble spedalsk, og endte sitt liv på Hospitalstiftelse i Trondheim. Som ungdommer kom Ragnild og hennes søster Oline i tjeneste i Skogen. Her traff Ragnild sin tilkommende mann Isak Fredriksen fra Fagernes. Han hadde emigrert til Amerika, men kom tilbake og ble bosatt i Skogen. 17 år gammel giftet Ragnild seg med den hjemkomne Isak, som var 26 år eldre. Mange spådde at dette kom til å gå galt, men de levde i et meget lykkelig og harmonisk ekteskap og barna kom som erter fra musespist pose. Ragnild Lorentine Fredriksen døde den 3. mars 1966, 93 1/2 år gammel.

Hvor Ragnildsvingen ligger, spør du? Inne i Skogen, svarer jeg.

Denne gamle dama ble født gården Bækken i Dovre annekks under Lesja prestegjeld, den 20.11. 1835. Foreldrene var Ole Thoresen og Sigrid Anna Kristoffersdatter. 14 år gammel kom hun sammen med foreldrene og sine søsken Ragnhild f. 1841, Bergitte f. 1844, og Thore f. 1838, til Trondnes prestegård. Senere flyttet familien til Grasmyr. 22 år gammel ble Marie den 15.11.1857, gift med Steffen Andreassen fra Hamna. De fikk barna Andreas f. 26.7. 1858, Signhild Marie f. 16.7. 1860, Otelie f. 20.7. 1867 og Sofie f. 10.6. 1869. Steffen døde den 21.9. 1869, og Marie satt som enke vel et år før hun den 26.12. 1870 giftet seg med Anton Kristian Nilsen fra Andersdal. De fikk barna Amalie f. 1871, Jakobine f. 1872, Albert f. 1873, og Theodor Severin f. 7.7. 1876. Ved kullseil inga på Revelsbotn i Porsanger den 12. april 1893, ble Marie hard rammet. Der omkom hennes sønn Theodor samt to av hennes søstersønner - Ole Enok og Hans Rudolf Hansen, Finnbotten. Albert døde i tæring i 19-års alderen. Hennes nest eldste datter som ble gift med Jakob Pettersen, Vassjord, døde like etter av tæring. Amalie og Karen reiste til Amerika. Karen døde der like etter ankomst av tæring. Likedan ble Signhild Marie og Otelie syke. Sønnen Andreas ble bestefar til Karl Steffensen og Asbjørg Eriksen. Den gamle hederskvinne Marie Olsdatter døde den 4. mars 1926.

Marie Olsdatter, Hamna.

Familien Hansine og Martin Arnesen.

Denne prektige barneflokk og dens skapere, bodde en gang i Sandvika ved Finnsnes. Fotografiet er tatt i 1915/16, og to år etter var antall barn økt med nye to, fra seks til åtte. Samlet rundt Hansine og Arne Martin Arnesen, ser vi i første rekke fra venstre: Hans Andreas f. 2.07. 1911, Magnhild Hansine f. 22.09. 1915, Audny f. 1.08. 1913, og Arne f. 1.07. 1909. Bak til v.: Astrid f. 4.08. 1906 og mellom far og mor - Hildur f. 8.08. 1907. Historia om denne familien er ei fortelling om livsglede, død, og heltmodig hverdagsinnsats. Det er fortellinga om Arne Martin og hustru Hansine. Arne Martin var født på gården Seljebakk i Fagerfjellet den 16. juni 1874, som sønn av Arne Martin Bottolfsen og hustru Hanne Dorthea Hansdatter. Hansine var født den 18. april 1885 som datter av Knut Olsen og Andrea Jensen fra Andersdal. Den 14. september 1906 ble hun gift med sin nabo og barn-domskamerat. Som unge folk flyttet de til Sandvika og bygde seg ei lita stua på 4 x 6 meter. På gården drev de småbruk i kombinasjon med fiske. En høstdag år 1919 ble Arne Martin syk mens han trakk garnbruket, og i bevistløs tilstand brakt til Tromsø sykehus. Få timer senere hadde han forlatt denne verden. Igjen satt Hansine med 7 levende barn, og var gravid med det 8. Hansine ble med dette både far og mor til de mange som igjen var i den lille stua. Hennes livsinnsats huskes av de som kjente henne, og ordet om henne vil være at hun var en slitets og arbeidets hederskvinne som med dyktighet og energi viste både seg selv og omverden hva mennesket kan klare når det kreves. Vi minnes henne i dypeste respekt.

De to som kom til etter at bildet var tatt er Hanna f. 14.06. 1917 og Olaug f. 28.04. 1920.

Anna Lovise og Johannes Jönson, Finnsnes.

Etter hva tradisjonen vet å fortelle, skal dama på dette bildet være brakt fra Finland til Salangen i Norge med svenske samer. Navnet er Anna Lovise Johansdatter Arbelius, født den 3.12. 1847 i Säresniemi i Finland. Fra Salangen kom hun til gården Johnsbakken i Sørreisa. Her oppholdt seg en svenske kalt Nils Petter. Den 13. juli 1875 ble han far til Annas første barn Josef Arnt. Samme høst, den 11. oktober, ble hun imidlertid gift med Johannes Jönson Udmark, fra Eda sogn i Sverige, f. 1834. Han var utdannet skredder fra Trondheim, og livnærte ved å reise rundt på gårdene og sy klær til folk. Fra opphold i Sørreisa, gikk turen omsider til Finnsnes. Der bygde de seg hus oppe i bakkan på nordsida av nåværende Domus. "Anna fra Finland" som hun gjerne ble kalt, ble navngjeten for sin dyktighet. Hun var etter det folk forteller et grepa kvinnfolk som fungerte like godt som bakstekjerring og rakartaus, som jordmor eller dyrlege. Kom noe på i stue eller fjøs, var det å sende bud på ho Anna, og hun kom! Anna og Johannes fikk barna Kristine født 16.1. 1878, Emanuel f. 11.12. 1883 og Karl Anders f. 18.5.1886. Josef Arnt ble den som førte slekta videre på Finnsnes. Han ble far til Jenny Nilsen, gift Berg, og Alvin Nilsen, Finnsnes. Anna døde den 16. mars 1927, og Johannes den 7. mars 1928.

Familien Emil Lauritsen, Finnfjord.

En dag i 1920 tittet fotograf Reidar Lund gjennom sitt kamera mot denne familien, og trykket på avløseren. Resultatet ser vi her. Fra venstre mor sjølv - Otelie Amanda f. 26. januar 1877, Lyroy f. 17.9. 1906, Otlý f. 10.9. 1913, og far i huset Emil Ingb. Severin Lauritsen f. 15. mai 1876. Otelie Amanda var datter av Ole Bertin Andersen, Øyjord og Marie Olsen. Emil var sønn av Laurits Eidissen fra Finnfjord og Petrikke fra Risfjord i Tana. Emil og Amanda ble boende på farsgården Storvik. Emil huskes som en trofast og dyktig sliter både på land og sjø. Mang en gang så han som så mange andre fiskerkaller døden i hvitøyet, bl.a. ved Steine ulykka i 1906 der Emil nær hadde omkommet. Likedan i åpen båt under høstfinnmarken eller på dorryfiske hvor det var så lett å komme bort fra morskipet. Mang en kilometer linkale har i årenes løp glidd gjennom nevene på Emil, og mang en sprellende torsk har sett Emil i det den brøt vannskorpa med krok i kjeften. Om Otelie Amanda sies at hun var en heimens kvinne som alltid hadde full styring med sitt doméne enten det var i stue eller fjøs. Emil døde den 15. januar 1953. Lyroy og Otlý ble boende i Storvika. De døde henholdsvis i 1961 og i 1989.

Se óg bd. I, sd. 33.

Like sør om Bjørnehiet på Finnsnes, løperen tverrforbindelse oppetter bakkene mellom Nygårdsveien og Strandveien. Den kalles i dag Larsbakken. Mannen som gav navn til stien, er han som sitter til høyre på dette bildet - Lars Bertin Olsen. Han var kjent som en av Lenviks dyktigste fiskebåtskipper og ble født den 16. mai 1874 som sønn av Ole Johan Olsen og Elen Marie Larsdatter fra Sandvik. Som 14-åring var han på sin første lofottur som "skottglunt", og som 18-åring reiste han som høvedsmann på ottring som linefiskar i Hopen i Lofoten. I takt med ny tids tale gikk han over til åpen sneseilskutter kalt "Liv", før han etter noen år kjøpte en større dekkskutter kalt "Polen". At det nå og da var sydvestkuling og landligge, ses på den trivelige barneflokk han omgir seg med, og til venstre ho som liv gav til dem alle - Lavine Olsen, født den 17.9. 1876 av foreldre Ole Jensen og Ingeborg Jakobsdatter, Finnsnes. Bakerst i flokken står Ole Ingbert f. 24.6. 1903, et kvart hode høyere er Olea f. 15.4. 1905, rett foran disse to er Ester Oline f. 1.4. 1908. Småjentene i forgrunnen er tvillingene Olma Elida og Petri Klarise f. 17.3. 1911. I sin fars armkrok sitter yngstebarnet Olaf f. 4.9. 1913. Ytterlige tre barn kom til verden etter at bildet ble tatt. Det var Harald, Ludvik og Torbjørn. Lavine døde den 20.1. 1938, og Lars den 24.9. 1952.

Familien Lars Bertin Olsen, Finnsnes, ca. 1914.

Andreas Tønder Andreassen, Stormoen.

Dette er Andreas Tønder, eller Tønder som han gjerne ble kalt. Han var født den 27. august 1882 av foreldre Andreas Hindberg Andreassen og Erikka Pedersdatter fra Øverli i Tranøy. Han vokste opp på gården Stormoen 33/2 i Tranøy, og fikk karakteren "Meget god" da han sto for presten den 11. juni 1899. Andreas hadde 7 søsken. Det var Edvard f. 1878, Peder f. 1884, Kristine f. 1886, Ole f. 1888, Anna f. 1890, Aminda f. 1893, Emma f. 1895, og Jakob f. 1898.

Andreas Tønder levde ugift. Han reiste på fiske med Paul Evensen fra Laukhella og Bertran Pedersen fra Stormoen. Likedan var han med på Ole Jørgensens notbruk når silda gikk i stim, eller ute i Hekkingen med han Elberg på seifiske. Om høsten jaktet han på fugl og vilt i skogene på Senja. Han var flink med hendene, og lagde alle slags tregjenstander til bruk i huset.

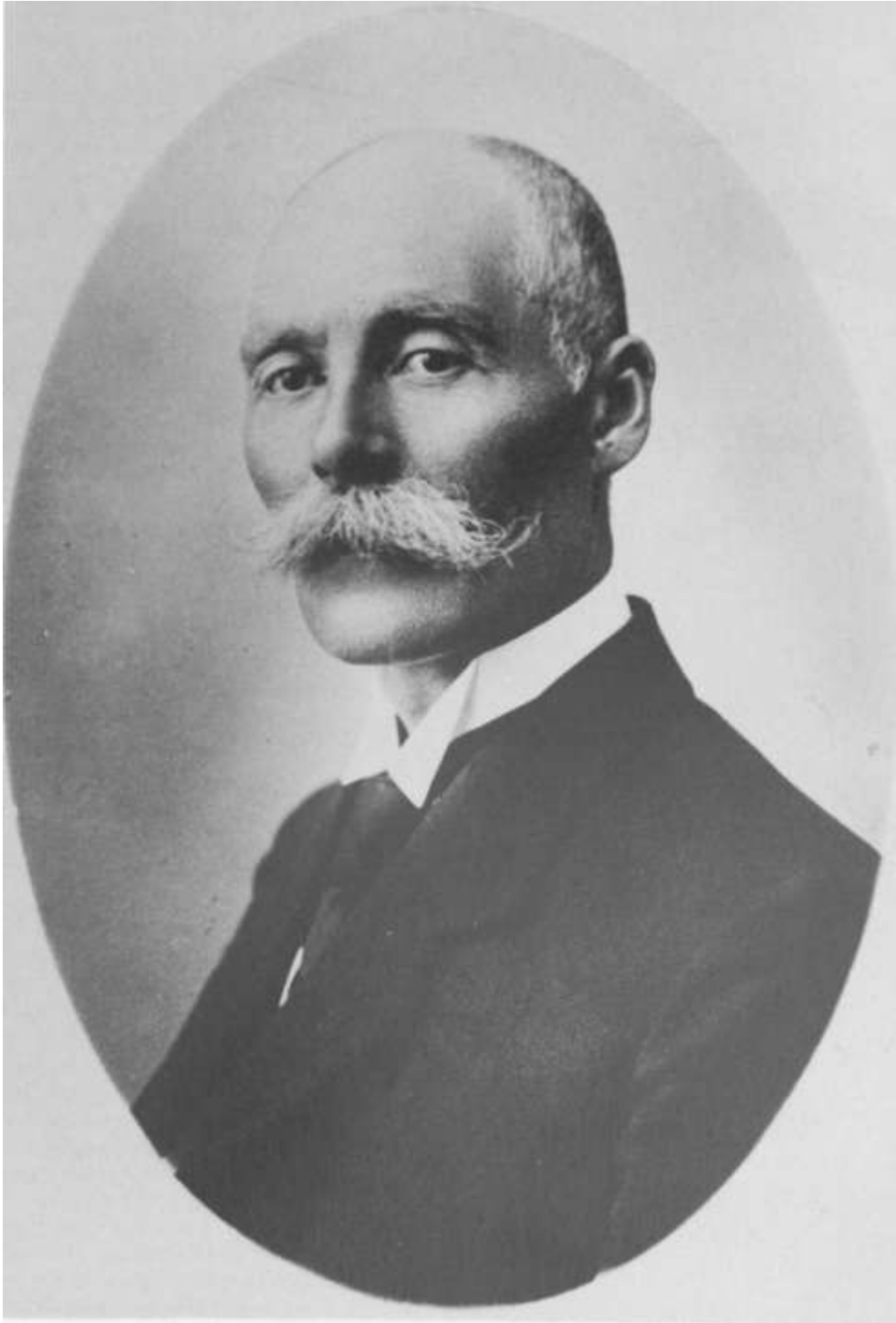
Andreas Tønder Andreassen døde i januar 1961.

Handelsmann Hjalmar Nergaard, Vangshamn.

Det hadde seg slik et par år før århundreskiftet, at denne mannen lot seg overtale til å bryte opp fra hjembygda, og flytte nord til Lenvik. Mannen var Hjalmar Gerhard Iversen. Han var født den 25. januar 1874 på gården Hemmestad i Kvæfjord av foreldre Iver Herman Jensen og Anna Kristine Ingebrigtsdatter. Den som så overbevisende hadde argumentert for de mange muligheter i Lenvik, var lærer ved Lysbotnens tre skolekretser, Nicolai Strøm. Også han kvæfjerding! På denne tida var det ingen forretninger nordvest om Gibostad, så mulighetene til for å slå seg fram som handelsmann syntes absolutt å være til stede. Så forlot da den unge mann og hans kone Marie Pernille Kvæfjord, og slo seg ned på den gamle fogdegården Vang, ytterst ute i Malangskjeften. Her leide han jord av Ole Malmer Stadt, og bygde våning, brygge og butikk.

Handelen gikk trolig tregere enn hva Hjalmer og Marie i sin ungdommelige optimisme hadde forestilt seg, for i år 1900 gikk boet til skifteretten. Året etter startet de imidlertid opp ny virksomhet. I robåtens tid var Medfjordvær et viktig fiskevær på yttersida. Nergaard så en sjanse der ute, og satte opp en filial med sin betjent Albert Kristiansen som bestyrer. Med sin store arbeidskraft søkte Hjalmar Nergaard å ta opp konkurransen om handelen i Tromsø. Han etablerte seg der, men hans engasjement der ble bare et intermessø. Den 4. januar 1908 ble han beskikket til poståpner, og i 1914 utvidet de forretningen ved å åpne butikk på Gibostad. Da hadde han allerede et par år før flyttet sin handel fra Vang til Skarsvåg. Hjalmar Nergaards helse tok imidlertid til å svikte, og den 15. oktober 1924 døde denne iherdige og foretaksomme handelsmann - vel 50 år gammel.

Jørgen Jernslett, Vang.

Denne mannen ble født i Lysbotn på Senja den 24.7. 1867 av foreldre Johan Kristoffersen og Anne Tønder. 14 år gammel måtte han med i fiskebåten, og da som skottglunt på Finnmarka. Da han var 21 år gammel, kjøpte han sin egen fembøring og ble høvedsmann på den. Året etter gifta han seg med Anne Rise Andersen fra Øyjord, kjøpte seg en jordflekk på Vang og bygde seg heim der. Men å få denne utmarksteigen dyrka var ikke lett. Heile jorda var bare steinmoer og blaut hengemyr. Etter omstendig grøfting skulle den pløyes, men ingen i bygda ville pløye med to hester, og slikt nymotens redskap hadde de ikke heller. Han fikk da Nils Peder fra Gammelgård i Rossfjord til å komme med tospann og redskap, og med ei slik hestekraft reiv han opp flere mål jord på kort tid. Arbeidslønna til mann og hester var kr. 7,50 pr. dag. Da fisket tok av fra århundreskiftet og fram til 1909, drog Jørgen på anleggsarbeid, først til Kirkenes og så på Solbergs kraftanlegg på Østlandet. I 1921 ble Jørgen landpostbud og veivokter i Lysbotn, og ved sida av drev han gården sin fram til et mønsterbruk. Selv med mange jern i ilden, fikk han tid til foreningsliv. Han stiftet Lysbotn tuberkuloseforening og redningsforening. I 1914 dødde Rise, og Jørgen flytta ei tid etter til ei datter av seg i Harstad. Der døde han den 18.4. 1955.

Dette er den sagnomsuste lærerinne i Finnsnes krets, Sofie Helle. Hun var født i Førde den 25. juli 1863, og kom til Finnsnes i 1890. Her fikk hun ansvaret for undervisninga i 1. klasse for barna fra Finnsnes, Finnfjordbotn og Aspelund. Med en sjelden interesse og ansvarsfølelse gikk hun helt opp i sin lærergjerning. Før fastskolens tid slet hun med overfylte klasser i leide stuerom rundt om på de nevnte gårder. Hele sitt livs arbeid la hun ned i i skolestua. Etter 23 års virke var hun ganske utslitt, og overanstrengelse og sykdom førte til at hun i april 1914 reiste hjem for å komme til krefter igjen. I denne tida var det stor lærernød i Lenvik. De gamle herrer i det kommunale styret mente at det var unødvendig å bygge skolehus sålenge en kunne leie seg inn i ei stue hos en privatperson. Det syntes som om de tok spenntak og strittet imot all framgang som kostet noen kroner. Når det gjaldt skolemateriell, syntes det å være tilstrekkelig med katekismus, forklaring, bibelhistorie og noen kartfiller som under armen braktes med fra den ene krets til den annen. Selv om forholdene var dårlige, vendte Sofie Helle tilbake til Lenvik, og ble her som lærer fram til 1927. Da la hun ned sin pekestokk, og flyttet tilbake til sin hjemplass. Sofie Helle døde i 1941.

En lærerinne av den gamle skole.

Nils Larsen Gjølmeshagen, Sørlimoen.

Nils Larsen Gjølmeshagen var født på husmannsplassen Gjølmeshagen i Orkdalen den 25.12. 1842, av foreldre Lars Andersen og Marit Jakobsdatter. Som ungdom drev han omførselhandel ved å kjøpe kram i Trondheim og reise ut på de omliggende bygder for å selge dette. Skjebnen ville det imidlertid slik at han måtte friste lykken i Nordlandene. Han kom til Tromsø i 1872. Her blir han i kirkeboka omtalt som murmester, et håndverk han trolig hadde lært i Trondheim.

Ble gift med Ingeborg Anna Dorthea Olsdatter, f.1.3. 1850, datter av Ole Henrik Pedersen og Ragnhild Knutsdatter, Øyjord. Hun tok utflytting fra Lenvik i juli 1872, trolig for å gifte seg med Nils Larsen. Marinus ble født i Tromsø 5.6. 1877, Lovin født 21.11. 1884. Oppgitt fødested - Bjorelvnes.

En gammel hedersmann.

Dette er Simon Martin Larsen, eller han Sima på Grasmyr, som han populært ble kalt i si samtid. Han ætta fra Tønset. I 1832 brøt en mann som het Lars Simenson f. 1816, opp fra gården Nylænd nedre, og gav seg i veg til landet bakom de tusind miile. Han kom først til lbestad, hvor han satte seg ned pa Vik. Her ble han gift med en annen tynseting - Marit Estensdatter, og den 17.11 1847 ble Simon født. Familien ble på Vik inntil Lars fikk kjøpe jord på Grasmyr. De kom til Lenvik våren 1860, og i 1862 fikk han tinglyst skjøtte på 1/3 del av bruket "Klubb-sletten". Den 30. juli 1865 sto Simon for presten, og prestefar gav han attesten "god kundskap, godt forhold". Den 6.9. 1872 ble Simon gift med Marit Larsdatter fra Vågan. Han fant sin geskjeft i jordbruk og fiske, og var høvedsmann på egen fembøring. Den 16. januar 1890 opplevde han å kullseile på Gisundet utafor Finnjord. Simon overlevde knapt, men kameraten Jørgen Olai Mosesen drukna. I juni 1876 skjøtet Lars gården over på Simon, og da Marit døde, overdro Simon gården til to av sine sønner. Helt til sykdommen knekket hans arbeidskraft, kunne man se Simon Larsen farte om lett på fot som en ungdom, eller med sin småbåt roende langs sundet, alltid like interessert for den enkelte og for sin bygds vel og framgang. Simon og Marit hadde barna Simon, Laurits, Amalie, Ole, Peder og Hindberg. Mange er de lenvikvæinger som ætter fra denne hederskaren.

Blåbærplukkere på Indre Lysnes år 1930.

Dette fotografiet er tatt etter endt bærtur. Trolig er det saftfylte blåbær som ligger som runde kuler i vassausa i forgrunnen. De er resultatet av en ettermiddags samlet innsats av kvinner og barn. Nå er det like før turen går hjem til rensking og sukkerstrø slik at de med blåfargede fingre i høystettet skål kan settes på rødretet voksdruk til far som ennå har mid-dagskvilen i kroppen. De som hadde den lykke å få oppleve

en sommervarm blåbærbakke med spretne pling i blikkbøtta, er bak fra venstre:

Haldis Hendriksen, Olida Knutsen, Selma Ingebrigtsen og Odd Hendriksen. I andre rekke fra v. Signe Larsen, Tordis Knutsen, Kåre Larsen, Mally Hendriksen og Paul Nicolaisen. Foran f.v. Jendine Knutsen, Haga Henriksen og Charlotte Larsen.

Sommerdag i Gjøvika år 1930

Med ryggen mot stakittgjerdet under ei bladtung rognebusk, sitter gamle Else Larsen og spinner strømpegarn. Dagen er varm og sola skinner i Andsnesfjellene på nordsida av Malangen. Ved siden av karder hennes sønnetatter Dagny Elise ulla til fine tuller som skal snurres inn på snella til godt garn.

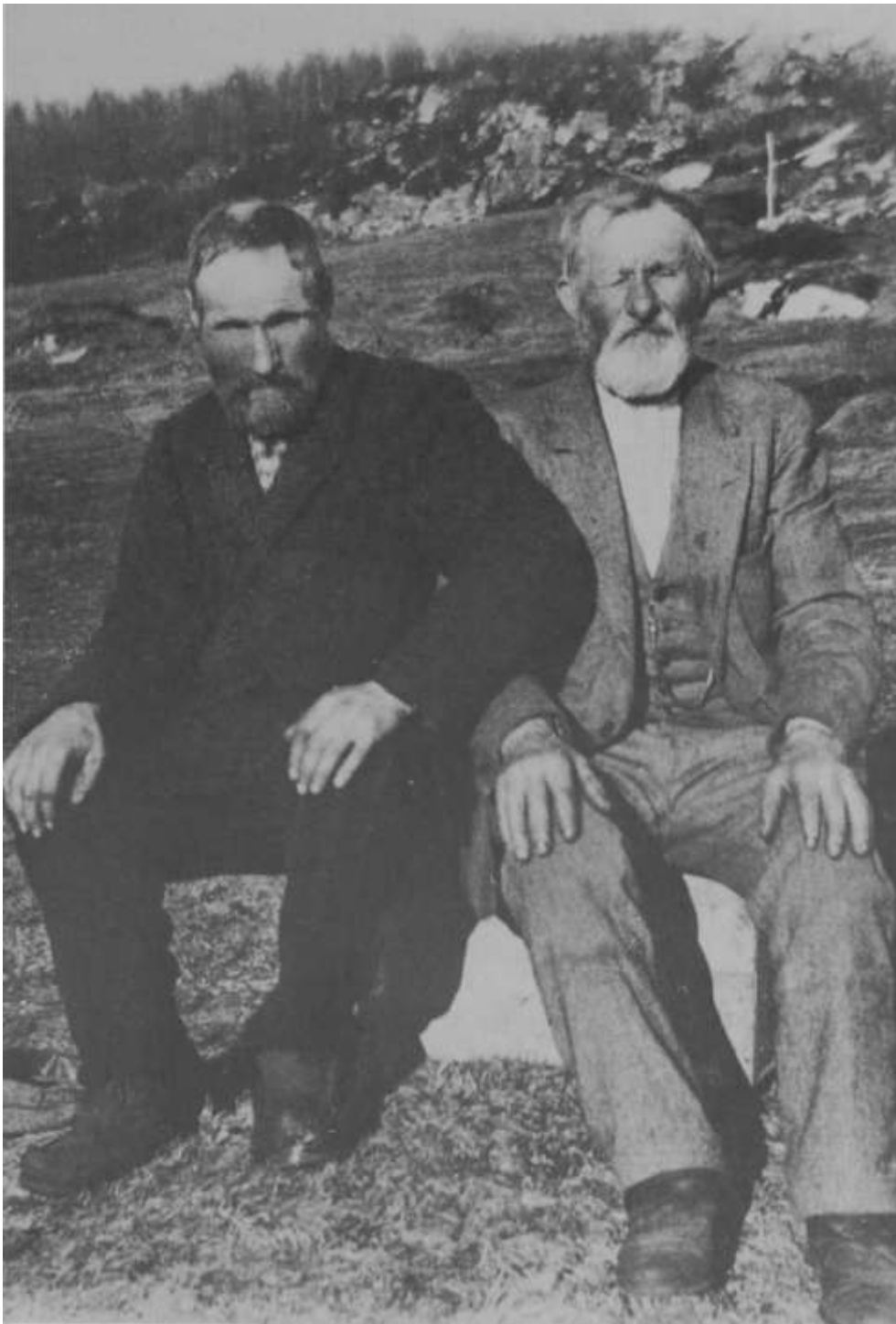
Else Larsen var født i Laukvik den 11. juni 1856, som datter av handelsmann Daniel Hansen og Albertine. Etter at hennes mor døde da hun var vel ett år gammel, ble hun satt i oppfostring hos sine besteforeldre i Skogshamn i Dyrøy. I 1877

ble hun gift med Magne Larsen fra Nepstad ved Bergen. De flyttet til Gjøvika år 1879.

Else og Magne fikk 10 barn. År 1908 døde Magne, og sønnen Daniel overtok bruket.

Om Else heter det at hun var kjent av mange utover si heimbygd. Hun var ei høgrest kvinne, en heimens kvinne og ei god mor og en god nabo.

Dagny Elise var født den 10. april 1916. Hun ble gift med Gustav Forsgren fra Borkenes.

To gubber på Årnes.

Disse to gamle karene som sitter og slikker sol på Årnes-mar-ka, er fra venstre Johan Peder Hansen og Eilert Pedersen. Den første var født på Angstauren i Hillesøy år 1860, av foreldre Hans Hertel Hansen og Berte Katrine Hemmingsdatter. Den 5.10. 1885 ble han gift med enka Nille Gurine Bendiksdatter fra Årnes, f. 1859, datter av oppsitteren på bruket "Tverbotn", Bendiks Nilsen. Hun hadde tidligere vært gift med Ole Akselsen, og da han døde fikk Nille ved auksjonsskjøte av 24.6. 1885 kjøpe eiendommen "Parten ytre" for kr. 700,-. Denne fikk senere navnet Lanes. Johan Peder og Nille fikk barna Bernhard f. 1886, Henriette f. 1888, Hindberg f. 1890, Jacob f. 1892, Meyer f. 1894, Edvin f. 1896, og Anna Bendine f. 1898. Eilert Martin var født i Ersfjord år 1853 av foreldre Peder Mathias Olsen f. 1818 på Strandby, og Elisabeth Maria Andreasdatter f. 1822 i Teistevika i Torsken. Han ble boende på bruket Slettvoll i Berg, og var gift med Petrine Emilie Kristiansdatter fra Svartfjell, f. 1856. Det ene av barna deres, Dagmar Alfrida Kaspara, ble gift med Harland Hansen, sønn av Hans Bendiksen, bror til Nille Gurine. Slik hørde det til at disse to brave gutter som mysende skuer mot fotografen, ble i slekt med hverandre.

Olsen-brødrene.

Her har vi to kjekke gubber som har tatt turen inn til Finnsnes med fotografering som formål. Han til venstre er Gunnar Olsen, født den 16. mars 1824, og ved siden av seg broren Ole Olsen f. 1839. Begge var i si tid døler fra Brandskognes i Målselv, runnet av ei rot som hadde sin spire i Gudbrandsdalen. På 1850-tallet gjorde de imidlertid lenvikværing av seg. Historia om dem er kort sagt slik: I 1793 kom deres besteforeldre Marit Lassesdatter, født i Øyer år 1755, og Guldbrand Olsen født i Åmot samme år, til Brandskognes og ryddet gård der. De hadde tre barn med seg nordover. Ett av dem - Ole - ble far til Gunnar og Ole, samt deres søsken Johannes, Nils, Anne Marie, John, Hagen, Ingeborg, Nils og Oleanna. Gunnar ble konfirmert den 19. mars 1843, og både hans kunnskap og flid var "temmelig god". Den 10. oktober 1848 ble han gift med Gjertrud Olsdatter fra Storelvdalen. Hun døde barnløs i 1849. Den 15. november 1851 fikk han sønnen Nils Peder med Elen Pedersdatter, og den 7. november året etter ble han vigd til henne. Mellom 1849 og 1852 flyttet han til Storlia i Rossfjord. I ekteskapet med Elen fikk han dessuten Ole Bertin og Marta. Gunnar ble igjen enke-mann. Den 22. mai 1877 fikk han datteren Lisabet Petrine med Oline Petrike Reinholdt-sen. Han ble gift for tredje gang med Dorteia Trulsdatter. Gunnar døde den 1. april 1922, 98 år gml. Ole Olsen ble konfirmert i Lenvik den 13. desember 1857. Av prestenotatet fremgår det at han var en flink ungdom. Han bosatte seg på Årnes i Rossfjord, og ble etterhvert kalt for Ole Årnes. Han ble gift med Ragnild Severinsdatter fra Målselv, den 5. september 1898. Senere finner vi han som sagemester på saga i Sandneshamn. Eiendommen og saga solgte han våren 1907 til Broks på Sandnes. Etter forlydende aktet han da å anlegge dampsag på Målsnes. Ole døde den 4. juli 1916.

Nybrott på Laukhella.

Behovet for å ta nytt land under ploegen til åker eller eng, meldte seg gjerne når det var bruk for næringsrik jord til potet eller grasvekst. Dette var tilfelle i august 1934 på bruket "Berg" på Nord-Laukhella. Her ser vi en gjeng jordtrelles i basketak med moder jord opp på "Ryet" som rydninga i ettertid ble kalt. Fra venstre plogstyrer og gårdeier - Peder Johnsen f. 1888, med spett hans sønn Charles Johnsen f. 1920, deretter med hånd om hestetømmene Arild Andreasen f. 1895, Peders søskenbarn, og tilslutt Ingebrigt Hovdenak f. 1898, svigerbror til Peder. Trekkrafta ble besørget av hestene "Trygg" og "Lystra" i tospann. Den siste til høyre. Sammen klarte de to å dra den tunge pløyploegen gjennom upløyd mark. Men nybrottsarbeid krevde ikke bare hestekraft. Arbeidet krevde og sin mann. I så måte kan man si at Charles' manndomsprøve hva dugelighet i arbeidslivet angikk ble avholdt i rydningsfeltet.

Nybrott startet gjerne med rydding av busker og trær, samt steiner som lå på marka, og røtter som hadde sine utløpere godt belagt under torva. Så gikk en med manns- og hestekraft løs på pløyinga, helst i nylandets lengderetning. Deretter kom mennene og tok opp store og små steiner i fura, og brakte dem til rydningsrøysa. Mang en muskel måtte spennes og mang en kalori forbrennes før jobben var gjort. Men et lettelsens sukk trukket av både gammel og ung når landet lå der i all sin jomfruelighet, kunne gjerne høres gård imellom.

Nylandet lå brakk til våren. Da ble mørkra kjørt på og sloget utover stykket. Så var det å gå med grevet og lage furer til den groglade "sæpotet". Og visst Vårherre hadde lagt godviljen til med grovær, kunne follene bli mange. Så mange at potet fra egen åker kom på bordet både til saltsild, spekeur og småsteik.

Veiarbeidere i Rossfjord år 1 907.

Ut på våren 1907 begynte arbeidet med veien fra Rossfjordnes til Straumen. Veien var første del av det såkalte "mosegroede Veiprojekt" Rossfjordnes - Lindberg, med arm til Bjorelvnes. Kravet om vei fra Rossfjordnes opp langs vannet, var hevda i mer enn en halv mannsalder, men resulterte ikke i annet enn enda mer prat. Den 29.10. 1901 vedtok Lenvik herredsstyre å budsjettere 1/5 av utgiftene til veien, men da amtets veiplan ble lagt i 1902, ble prosjektet utsatt igjen. I 1907 vedtok endelig amtstinget å bevilge kr. 10.000 til veien, og det skyldtes først og fremst en iherdig agitasjon fra lenvikordfører Lorentz Hansen. Det saes at han smurte godt på da han argumenterte for hvor viktig veianlegget var. I 1905 kom så amtsingeniøren og veidirektøren til Rossfjord. Direktøren hadde under besøket uttalt at det "forbausede

ham, at man i denne bygd med sitt veludviklede jordbruk og med sin store bebyggelse, har været uden vei." Normen for statsveienes bredde var 3,75 m, innskrenket til 2,50 m i kostbare fjell og jordterreng, samt for større bruer. Her ser vi da de brave gutter som med datidens verktøy og redskap tok de første harde tak for å realisere det "mosegroede Veiprojekt" Rossfjordnes til Lindberget. Ved oppstart het det at arbeidsstyrken skulle bli rekruttert av oppsitterne langs veien, og de få som skulle tas inn av fremmede, var de som hadde øvelse i vegbygging. På tross av dette er kun to identifisert. Den ene er gutten helt til høyre. Det er Jentoft Johansen Skog, Lanes, f. 1896. Den andre er nummer 4 fra høyre - Ole Johnsen, Lanes, f. 1849, Jentofts bestefar.

Skoleklasse fra Finnsnes.

I de dager da skolevesenet i Lenvik var i sin spede ungdom, hendte det at lærer og disipler tok seg fram til fotograf for å eviggjøre et gyldent øyeblikk. Dette fotografiet er således tatt i atelieret hos Reidar Lund på Bjørelvnes da det tjuende århundret knapt var 10 år gammelt. Det viser 2. klasse ved Finnsnes barneskole, og i forreste rekke fra venstre sitter ukjent, deretter Rakel Fredriksen, Aslaug Hansen, Halfrid

Rødvik, Kitty Sevaldsen, ukjent, og Ada Hay. I midterste rekke fra venstre Ole Olsen, ukjent, ukjent, Arne Tøllefsen, og Talvik Pedersen. Bakerste fra venstre ukjent, Haldis Jacobsen, Jenny Jørgensen, lærerinnen Helga Rødvik, Agnethe Eidissen, Sigrid Kristiansen og Ruth Melvik. 2. klassen holdt skole i den ene av de to stuene på gården "Løkke" på Finnsnes, eid av Cornelius og Cornelia Sørлие.

Bondjord - Leiknes søndagsskole, ca. 1920.

De to damene som her har tatt den yngre generasjon ved hånd i et forsøk på å leie dem inn til en verden av fred og forsoning, er den i foreningssammenheng legendariske Anna Jakobsen Berglund, Bondjord, og hennes medhjelper Amanda Mikalsen, Bjorelvnes. Bildet er tatt i Reidar Lunds atelié på Bjorelvnes en dag i 1920, og viser de håpefulle fra Bondjord og Leiknes som fikk høre "Guds-ordet" på søndagsskolen. Jenta bak fra venstre er ukjent, men hun skulle være datter av Stor Olai-Fina, så kommer Charlotte Bendiksen f. Karl Johan Strand f. 1909, Kåre Kristian Mikalsen f. Rasmus Olsen, Bondjord, f. 1906, Martin Angel Jakobsen, Leiknes, f. 1911, og Agnes Josefine Strand, Bondjord, f. 1907. I midterste rekke Amanda Mikalsen, Nancy Hansen, Bondjord, f. 1911, Bjørghild Bendiksen, Bondjord, f. 1909, Elsa Olufine Olsen, Bondjord, f. 1909, Anie Mikalsen f. 1911, og Anna Berglund. I tredje rekke Harald Mikalsen f. ca. 1915, Erna Strand, søster til Karl Johan, f. 1913, Aslaug

Bendiksen f. 1909, Ingrid f. ca. 1911, og Einar Eriksen f. 1911. Foran sitter fra venstre Ivar Olsen f. 1916, Agnes Jakobsen f. 1914, Haldis Jakobsen f. 1916, Olga f. 1916, og Martin Berglund f. 1913.

Søndagsskolen holdtes om vinteren, og da var det for den gamle dame Anna å ta seg vei langs stranda til Losjehuset på Bondjord. I neven hadde hun gjerne et knytte med opptenningsved som skulle gi den første flamme og varme i kalde kroppes. Kommen til Bondjorda ble de gjerne møtt av losjehusets nærmeste nabo - Bernharda Bendiksen, som grynnet vei i hvit snø fra fjæra opp til huset. Og da ilden hadde tatt tak og varmen etterhvert bredte seg i rommet, kunne man høre sang, bønn og fortellinger fra den varmere del av verden som på vinger bredte seg rundt i rommet og seg ned i sinnet på den unge flokk.

Lensmann Doran Wessel Nilsen.

Doran Wessel Nilsen var født i Tromsø den 6.11. 1881. Han var i sine yngre dager politibetjent og underfogd i byen. Han kom til Lenvik som lensmannsbetjent og ble senere politibetjent i Tyssedal. I 1921 ble han ansatt som lensmann i Hillesøy, og virket der fram til han i møte den 27.11 1927 ble tilsatt som lensmann i Lenvik. Hele 29 ansøkninger forelå, men 20 av herredsstyrets 21 medlemmer stemte for Wessel Nilsen. Da han forlot Hillesøy beklagde man seg over han hadde vært der så kort tid. Han hadde etter deres mening vært en offentlig tjenestemann av de sjeldne; alltid human, elskverdig og forståelsesfull overfor befolkninga og spesielt overfor de som var værst stilt. Ved hans 50 år dag var følgende notis i Senjens Blad: "Lensmann D.W. Nilsen fyller i morgen 6.ds 50 år. Lensmann Nilsen kan i disse dager se tilbake på 30 år virke i politietaten, dessuten feirer han 10-års jubileum som lensmann. Vi ønsker han hjertelig til lykke." Doran Wessel Nilsen døde i august 1934.

Ved hans begravelse var det framført ca. 500 mennesker fra fjern og nær som ville vise den avdøde den siste ære ved å følge han til hans siste hvilested. Ved sørgehøytideligheten i hjemmet, spilte Gibostad Musikkforening, og prost Høydahl holdt en vakker tale som grep enhver om hjerteroten. Det var kranser fra Lenvik kommune, Troms fylkes lensmannsforening, fra Musikkforeninga og fra borgere på Finnsnes. Kista ble båret ut av seks politibetjenter i uniform. Marskalker var lensmannsbetjenter Irgens og Furustøl. Kista ble ført over Gisundet til den nye kirkegård som Wessel Nilsen hadde arbeidet for å få i stand.

I senjen Blad er følgende ord om Wessel Nilsen å lese: "Et elskverdig og godt menneske er gått bort med Wessel Nilsen."

Bakermester Krøitz. Johnsen, Finnsnes.

Denne unge mannen ble født i Rossfjord den 15. februar 1886 av foreldre Chr. Johnsen og Julie Didriksen. Han ble døpt Thorvald Kreutzer, men brukte mellomnavnet i formen Krøitz. Etter å ha blitt utlært i bakerfaget, drev han som baker flere steder, bl.a. i Berlevåg. Han kom imidlertid tilbake til Rossfjord, og begynte i sin fars forretning der. I flere år hadde han sitt virke i Rossfjord, hvor han ved siden av å være baker, tok fatt som rydningsmann og bureiser. På sin eiendom utførte han et storverk på kort tid, og omdannet skogland og myr til en fin veldrevet eiendom. Denne solgte han i 1925, og kjøpte bruket Bergheim av baker Karl Berg på Finnsnes. Her bygde han Central Hotell med bakeri i kjelleren. Bakeriet åpnet i oktober samme år. Virksomheten gikk godt, og i april 1938 foretok han en større utvidelse av samme. Gjennom flid og dyktighet arbeidet han seg fram fra heller små kår til det en kaller en velholden mann. I sitt første ekteskap var han gift med Wilhelmine Rokstad. De hadde sønnen Gunnar f. 1912. I sitt andre ekteskap ble han gift med Julie Johansen, og hadde barna Victor f. 1922, og Kristian f. 1928. Krøitz. huskes som en flittig arbeidsmaur, alltid opplagt til en munter spøk, hjelpsom, vennesel og hyggelig å omgås. Han døde den 26.9. 1963.

Besteforeldre og fangbarn fra gården "Haugen".

Dette er Lars Isak Eidissen og Johanne Marie Andersdatter fra gården "Haugen" i Lenvik.

På Johannas fang sitter sønne-
datter Herdis Haugen, gift Mor-
tensen, og på bestefar Isak hol-
der om hennes søster Hildur
Haugen, gift Wikmark.

Lars Isak Dass Eidissen var født
den 25. mai 1844 som sønn av
Edias Eriksen og Kristine Marie
Larsdatter fra Skogen. Johanne
Marie var født den 17. septem-
ber 1857, og var datter av
Anders Bertin Bårdsen og hustru
Berith Sofie Olsdatter på Øyjor-
da.

Lars Isak og Johanne ble gift i
Lenvik den 19. juni 1877.

Herdis og Hildur er døttre av
Lars Isak og Johannes eldste
sønn -Anders Haugen f. 1881.

Ekteparet Lars og Johanne bod-
de først i "Skogen". Den 4. juni
1884 kjøpte Lars Isak Eidissen
gården "Haugen" bnr. 54a av
Ole Pauli Sivertsen for kr.
1.000. Gamle dokumenter sier
at stuebygninga ble flyttet fra
gården "Skogen" til "Haugen" i
1884. Lars Isak satt med gården
fram til sønnen Anders Haugen
overtok ved århundreskiftet.

Dette bildet ble trolig tatt den 9. desember 1909 da Karl Olaf Kjørsvik og Marie Lisabet Johansen giftet seg i Lenvik kirke.

Karl Olaf var fyrvoktersønn, født i Kristiansund den 12.4. 1873, konfirmert på Tjøtta, og oppvokst i Stamsund. Marie var fra født den 11.9. 1865 på Skaland i Vefsn. Som barn kom hun med sine foreldre til Røst, men levde sine ungdomsår på Furøy i Sørreisa. Da hennes foreldre flyttet til Stamsund, reiste Marie dit. Her ble hun gift med Arnt Yttervik. Han var entreprenør og sto for oppføringa av flere hus i Narvik. Her døde han, og Marie og deres eneste barn Håkon, flyttet til Finnsnes. Slik møttes Marie og boktrykker Karl. De bygde seg hus på Nygård, men flyttet i 1936 til Trollvik. Kjørsvik var en av initiativtakerne til dannelsen av Senjens Blad. Han hadde gått i typograflære i Bodø, fått sin praksis fra flere trykkerier på Sør- og Østlandet, og dessuten fartet viden om i hele Europa for å lære. Han drev trykkeriet fram til 1935 da det ble overtatt av John Olsen. Som binæring hadde den gode Karl skysstrafikk. Til dette formål hadde han i 1919 kjøpt motorbåten "Fram". Den hadde stasjon på Finnsnes.

Karl O. Kjørsvik døde på Finnsnes den 10.1. 1946. Marie huskes som et arbeidsjern, fylt av arbeidsmot og glede.

Karl Oskar Kjørsvik og fru Marie.

Haga Leiknes

Den fine damen vi her ser bilde av, er Haga Josefa Marie f. 1881, som datter av Elen Tønnder Hansdatter og Johannes Albrigt Johansen fra Leiknes.

Som 17 åring begynte hun på syskole i Tromsø, og kom til å praktisere som syerske på Leiknes inntil hun i 1914 flyttet til Finnsnes. Der etablerte hun seg i et rom på Chr. Andreassens store snekkerfabrikk nede ved sjøen i Finnsnes-bukta. Hun arbeidet seg over tid godt fram, og i 1917 bygde hun så sin egen gård "Solbakken". I 1921 etablerte hun en kombinert sy-, manufaktur og moteforretning på Finnsnes. Med iherdig strevsomhet og nøysomhet, vokste forretningen til en av de beste på stedet.

På fritida var Haga engasjert med å stifte og drive losjen "Gisund Vern", og ble særlig engasjert i barnelosjen. I 1935 stiftet hun Lia-Finnsnes Sanitetsforening, og var formann i hele 15 år. Hun var også sterkt engasjert i Heimlyforeninga. Haga huskes som ei myndig dame som vel visste hvordan hun ville ha det i det arbeidet hun så sterkt var grepet av.

Haga Leiknes døde den 25. november 1972.

Edvard Eidissen, Skogen.

Edvard Kornelius Hansen var født på gården Skogen hos sin bestefar Eidis Eriksen, den 16. september 1873. Han var sønn av Hans Andreas Eidissen og Ane Kristine Pedersdatter. Kirkeboka avslører at da han sto for presten 7. oktober 1888, ble hans kunnskaper verdsatt til "Meget godt". Edvard Eidissen som han kom til å hete, var fra sin tidligste ungdom levende interessert i ungdomssak, mål-sak og avholdssak. Han var således en av stifterne av UL Ørnen, og flere ungdomslag i området. Han stiftet og flere godtemplarlosjer. Han var med a ta opp tanken om et rutebil-selskap på Finnsnes, og ble således en av fedrene til TIRB. Sin hovedbeskjeftigelse hadde han som fisker, notbas og fiskekjøper, og dette førte han så og si kysten rundt. Utallig var de mennesker som regnet Edvard til sin vennekrets. Som redaktør av Senjens Blad var han i en mannsalder en av fylkets mest markante personligheter. Han skaffet seg inngående kjennskap til distriktet og menneskene i det, og var et levende leksikon når det gjaldt slekter i Lenvik og lokalhistorie generelt. Han ble innvalgt i Lenvik herredsstyre i 1904 og deltok helt fram til utgangen av 1931. I flere år var han medlem av formannskapet, og i flere perioder varaordfører. Forøvrig hadde han alle mulige slags kommunale tillitsverv, bl.a. medlem av skolestyret, formynderiet, domsmann og takstmann m.m. I en periode var han av fylkestinget valgt som medlem av fylkesskolestyret. Visstnok i 1913 eller 14 var han oppført som Venstres stortingskandidat i Troms, og manglet bare noen få stemmer på a bli valgt. I 1918-1920 forlot han som så mange andre Venstre og gikk over til Sosialdemokratene. På -30-tallet var han bosatt i Mehavn, og representerte Arbeiderpartiet i Gamvik herredsstyre. Gjennom sitt mangfoldige virke var Edvard Eidissen en av dem som la grunnen for den sentrumsutviklinga Finnsnesregionen har hatt i dette århundret. Det største somkan sies om han er likevel at han var et stort medmenneske som på sin stille, bramfrie måte, innga tillit.

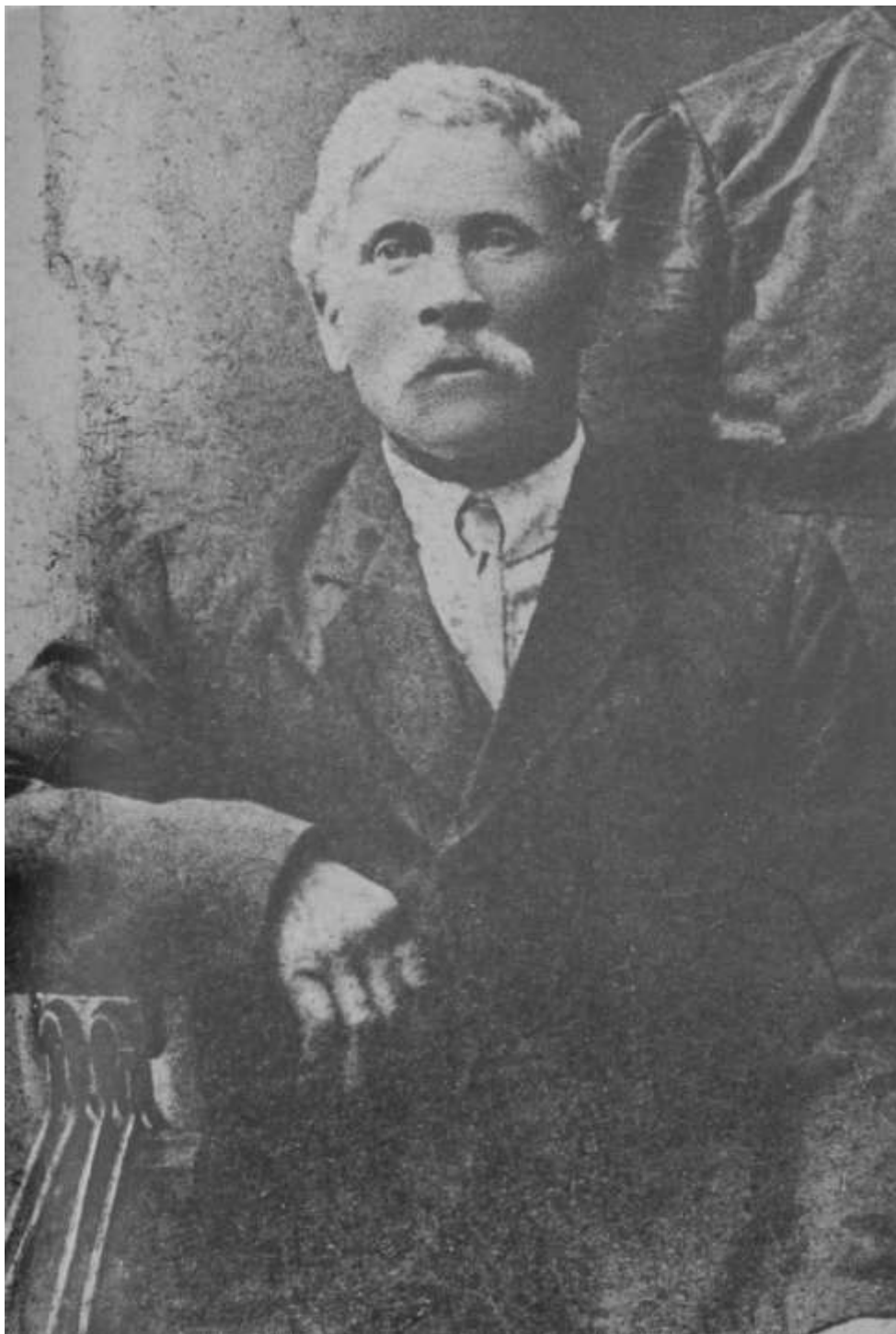

Christian Johnsgaard, Laukhella.

Christian Johnsgård var født på gården Johnsgård den 28.4. 1878 av foreldre Fredrik Knutsen og Karen Anna Olsdatter. De var begge evnerike og dyktige mennesker. Som ung mann fikk Christian en ryggskade, men med det ukuelige pågangsmot og den arbeidsglede han hadde, hemmet den han ikke noe særlig. I ungdomsåra gikk han på Amtsskole, og et småskolelærerkurs, og var noen år småskolelærer og senere lensmannsbetjent bl.a. i Karlsøy. Her ble han også gift som ung mann, men hans hustru døde fra han kort tid etter. Han giftet seg så med sin kones fostersøster. De fikk fem døttre og en sønn. Da Johnsgård kom tilbake til Lenvik, tok han til med handel på Sør-Laukhella, og bygde seg heim der. Etter å ha sluttet denne virksomhet, reiste han som handelsreisende i Troms og Finnmark i flere år inntil sykdommen tvang han til å slutte. Blant den unge flokk menn som etter århundreskiftet kom med i Lenvik herredsstyre, var og Chr. Johnsgård og han ble i en årrekke med i de forskjellige grener av det kommunale arbeid i bygda. Han var med i formannskapet, i ligningsnemnda, skolestyret, provianteringsrådet og mange andre tillitsverv. For sitt distrikt var han alltid en meget aktiv representant. Hans klare omdømme og redelige vilje til arbeid for det han fant å være rett, avtvang respekt og gjorde at han ble hørt.

Christian Johnsgaard døde den 16. mars 1954.

Jørgen Johan Melkiorsen, Leiknes.

Denne mannen som her skuer mot oss, var av sin samtid betegnet som en av de mest framragende og dristige fiskere her nord, og var kjent av hele fiskerbefolkninga i Nord-Norge for sin gløggheit og dyktighet. Navnet var Jørgen Melkiorsen. Han var født på gården Leiknes den 11. juni 1852 som sønn av Melkior Christian Jørgensen og Anne Johanne Jensdatter.

Flere ganger var han med og redde reddet menneskeliv under meget farefulle omstendigheter. En av de mest dramatiske og sikkert triste opplevelser i Jørgens liv var da han juleaften i 1913 måtte gå med sørgebudskapet om at mannskapet på M/K "Moder" av Leiknes var omkommet under ulykka på Kvænangen den 21.12. 1913. Han hadde da vært en av mannskapet på kameratbåten - M/K "Glimt" som ved et underklarte å ri stormen av og kom seg i smult farvann etter døds kampen med det våte element.

I lengre tid var Jørgen Melkiorsen en meget benyttet kommune mann, valgt til en masse ombud. Han var av en kjempes natur som ikke gav opp i kampen mot naturkreftene. Den 21. oktober 1936 døde den gamle hedersmann. I ei tid som på mange måter arter seg forskjellig fra vår samtid, og hvor velferdsgodene har vokst store deler av den norske befolkning over skuldrene og et godt stykke opp over halsen, må vi minnes disse gamle sliterne som under vanskelige ytre forhold gav seg kampen mot naturkreftene i vold for å hente ut av den til sitt underhold. En kamp som de gjennom stor kløkt og innsikt ofte vant, men som de og stundom tapte. Spørsmålet om tilværelsens mening sprang trolig færre ganger gjennom deres hode enn hva den gjør hos nåtidens mennesker, som lever et liv med mange dekadente livsytringer. Livets mening var å ha mat i munnen, klær på kroppen og tak over hodet. Det øvrige var en sak mellom enkeltmennesket og Skaperen.

M/S "Helga" av Vangshamn.

Denne skøyta som litt utydelig kommer til syne i "morradi-sen" der den ligger til ankers utafor Vang, tilhørte Kastor Kristiansen.

M/S "Helga" var bygd i Saltdalen i 1911. Den var 35 fot lang, 12,10 fot bred og dybden i rommet var 6,2 fot. Den var kontrahert av partsrederiet Randolph Karlsen på Galnslått, og hadde da en 15 hk dansk Alpha. Skøyta ble kjøpt av Kastor Kristiansen, Vangshamn i 1926. Tre år etter fikk den innsatt en 20 hk Grei, og senere en 22 hk Volda.

I tillegg til maskinkraft kom effekten fra fokka og storseilet. Under gunstige forhold kunne bruk av disse seil øke farta til det dobbelte av hva maskinen alene kunne.

"Helga" ble solgt til Aksel Moe, Brensholmen, i 1945.

Her ser vi på dekk - Kastor Kristiansen og hustru.

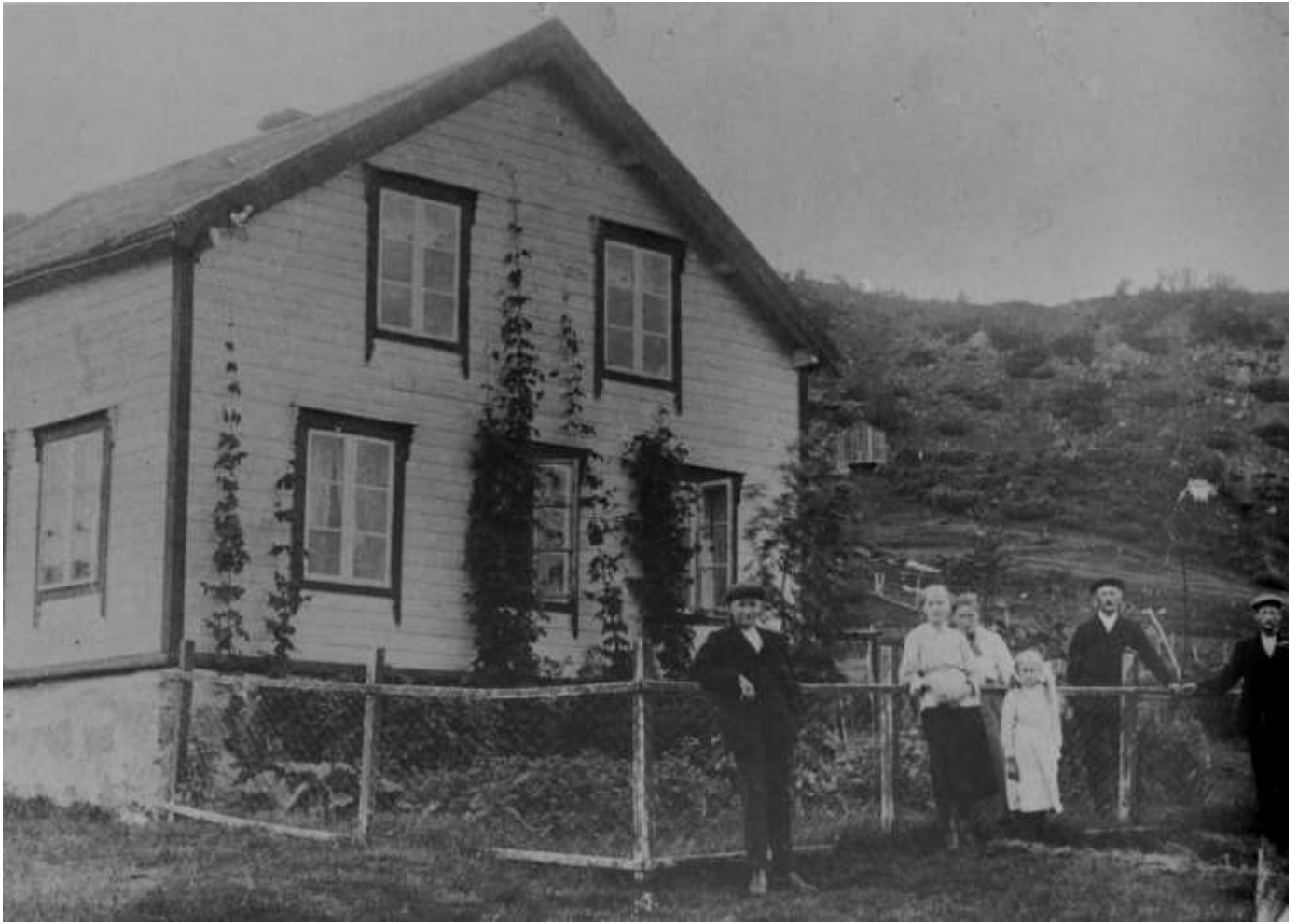

Nordlandsbåten "Viggo".

Dette fotografiet er ganske uklart, men da motivet er sjeldent fant vi grunn til å ta det med. Det viser nordlandsbåten "Viggo", trolig en åttring ombygd for motor. Den var bygd i Finneidfjord i Rana i 1923 for fjord og kystfiske. Oppdragsgiver

var Ingvald Strømmesen, Hestøybogen. "Viggo" var 34 fot lang, 11 fot bred og dybden i rommet var 5 fot. Maskinkrafta var først en 6 hk Alfa, men fikk senere en Bolinder som ytte 12 hk.

Her ser vi familien Ingvald Strømmesen på dekk.

Gammelt hus på Vang.

Denne gamle stua, som faktisk ennå står på egen grunnmur, ble år 1900 bygd av ungene Albert og Jentoft Jakobsen på gården Vang. Da Jentoft ble gift med sin Øllegård fra Bakkejord i Hillesøy, ble han å overta stua. Etterhvert kom det barn i huset, og her ser vi fra venstre sønnen Øvre født 18. mai 1903, så Elfrida f. 2. desember 1905, bak gjerdet står Øllegård f. 24. desember 1869, og foran henne hennes datter Jendura f. 12. mars 1912. Bak gjerdet - far sjølv - Jentoft f. 1874, og helt ute i billedkanten skimter vi Henrik, bror til Jentoft, f. 1866.

Går vi bak gjerdet og som en Jakob i fortellinga om bønnstengelen klatrer opp veggen i det gamle hus, vil humla føre oss mot loftsrommene. Her lukker vi opp et vindu og smyer oss inn i et av de tre soverom som på loftet er. Fra gangen går vi ned den bratte loftstrappa til nok en gang. Fra denne går vi etter lukta, og på en sommerdag som denne som har man- i forledet, følger vi dufta av brun saus som småsteika

dagen før lå og kokte i, inn på kjøkkenet. Komfyren er svart og det fyres med torv. Det lukter søtlig. Åpen står ei dør til et lite kammers, og der står ei oppredd seng med høge puter i ene gavlen. Her kan det soves middagslur - for to etter middag døsiges menneskebarn. På nattbordet ligger litteraturen. Ikke "Se og Hør" eller "Nå", men en slitt bibel i brunt omslag. På veggen i brunlakkert ramme holder Frelseren ei trygg hånd om barnet. Når vi går i våre spor tilbake til gangen, lukker vi opp til stuerommet. Et rundt bord på kronglete føtter, en divan med sengeteppe, noen stoler og en svart rundbrenner faller oss i øynene. På pidestallen står en eføy i brun skål på kniplingsduk. Filleryene har hatt sin vårvask og ingen skitne føtter har satt sine spor. I vinduene er det fluesurr, og ei stor bie prøver fortvilt å trenge gjennom det som er ugjennomtrengelig for henne men for solstrålene ikke. Slik kunne mandagen den 4. august det Herrens år 1919 ha artet seg. Det var den dagen dette fotografiet ble tatt.

Heimlyforeninga.

Her er Heimlyforeninga samlet i stua til styrer Ivar Bjørdalsbakke. Fra v. Bjørdalsbakke, Ragna Eikrem, kona til lærer Simon Eikrem, Jenny Fure Andersen, drev Lunds hospits, frk. Huseby(?), Ragnhild Karolius, Guri Ullshagen, Helene Len-

vik, kona til Ottar Lenvik, Brynhild Bertheussen, kontordame på Heimly, Henriette Olsen, Busletta, Lavina Olsen, kona til Lars Bertin Olsen, Finnsnes, Haga Leiknes, og Hanna Eriksen, Solset.

Helga og Ingvald Rødvik.

Disse to menneskene kom til Lenvik i 1902. Det er lærerparet Helga og Ingvald Rødvik. Hun var født i Bogøy i Steigen i 1878 av foreldre Hans Bottolfsen og hustru Kristine. I 1898 gikk hun ut av Tromsø Seminarium, og underviste først et par år i Lyng-en. Fra 1905 arbeidet hun som lærerinne i kretsene Finnsnes, Finnfjord, Andersdal, Laukhella, Høgli, Vågan, inntil hun i 1922 ble fast ansatt i Vågan-Vassjord krets. Samme år søkte hun avskjed på grunn av sykdom. Hun huskes som en interessert og meget dyktig lærer. Ingvald var født den 29.10. 1874 på gården Rødvik på Sunnmøre. Han vokste opp i Velfjord på Helgeland, og deltok som fisker på Lofothavet. Men han hadde gode teoretiske evner, og fikk utdannelse ved Tromsø Semina-rium. Han virket først i Troms-øysund, Balsfjord og Hillesøy før han ble tilsatt som lærer i Finnsnes krets. I 1908 kjøpte han bruket Olsborg, og hadde 7 storfe på bå. Han var med på å starte Senjens Blad, og var an-svarlig redaktør i 18 år. Som lærer i datidens samfunn var Rødvik og sterkt deltakende i arbeid for mål- og avholdssaka. Han fikk sammen med andre startet Troms Mållag og Troms ungdomsfylking. I UL Ørnen la han ned et stort arbeid, særlig var det sangen han arbeidet for. Ingvald og Helga hadde tilsam-men 8 barn, hvorav en døde ved fødselen. Helga døde den 8.8.1939.

Karl Eliassen Renland, Botnhamn.

Den mannen vi her ser flankert av barnebarn, er Karl Nikolai Eliassen Renland fra Botnhamn. Han var født den 11.8. 1872 på gården Galnslått av foreldre Elias Johansen og Hanna Bergithe Mikkelsdatter. Døra i Elias Johnsen stue måtte ha hatt en tendens til å stå på gløtt både for fattig og rik. Iflg. folketellinga år 1875 bodde det en taterfamilie på ikke mindre enn 8 medlemmer under samme tak som Karl gjorde. Mangt et hammerbank mot rødbrun kobber lydte nok fra bu og uthus når disse eksotiske folkene reparerte gammelt husgeråd i bygda. Den 6.10. 1889 ble Karl Eliassen konfirmert i Lenvik kirke med omdømmet "Næsten meget godt i Kundskab. Flid og Forhold meget godt." Karl fant sin make på sørsida av Stønesbotn, og ble gift med Hilda Oliva Aaker fra Botnhamn, datter av lærer og kommunepolitiker Ole Larsen Aaker. Karl Eliassen ble som voksen mann kjent langt ut over Hillesøys grenser gjennom sine særdeles mange og omfattende tillitsverv. Han var forsorgsforstander i 30 år og doms- og skjønnsmann i flere tiår. Med sin kloke og sindige framferd vant han respekt og tiltro i vide kretser. For han som så mange andre av de gamle, skulle tillitsvervene ivaretas etter at de hadde slitt i motvind på årer i time- og dagevis, eller krysset i de åpne nordlandsbåter over både fjord og havstykker for å skaffe føde til seg og sine. De var ikke redde for å ta en tårn, ofte i situasjoner som krevde både kløkt og mot. Som personlig hobby hadde Karl Eliassen å samle slekts- og bygdehistorie. Her la han ned et stort og omfattende arbeid. Likedan var han i flere år en flittig bidragsyter i lokalhistorieskriftet "Hålløygminne". Karl Nikolai Eliassen Renland døde den 29. oktober 1953 - vel 81 år gammel.

Ungdom fra Tennskjær.

Her sitter og står et knippe ungdom fra Tennskjær. Det sterke kjønn har funnet sine plasser slik samfunnet tidlig på 1900-tallet gjerne ordnet mann og kvinne. Mennene i fremste rekke som seg hør og bør, og kvinnene bak - der de jo i storm og stilla alltid skulle stå. Fra venstre Hilmar Flemelius Trovik Nilsen f. 7. september 1890, så Jørgen Varnes f. 1894, fra Gibostad, og John Augdahl fra Bjor-elvnes f. 1893. I sekstettens bakre rekke under "tunge" hatter er fra venstre Olga Bend i ksen f. 5. juli 1893, så søstrene Emma og Haldis Nilsen fra Kårvikhamn, født henholdsvis år 1890 og -94.

Om Olga Bendiksen vet vi at hun den 5. oktober 1915 ble gift med Hilmar Flemelius eller Trovik Nilsen som han gjerne ble kalt. Han minnes som en kjernekar med stor kunnskap og menneskelig innsikt og klokskap. Han gjorde en stor innsats i Lenvik kommune i mange år. Om de andre er vår kunnskap høyst mangelfull.

Brudepar fra "Sverige".

Dette fotografiet som er tatt i Tromsø, er trolig knipset noen dager etter bryllupsdagen til Jakob Bertin Markussen og Josefine Jobora Knutsen, den 29. mai 1912. Her har de tatt opp stilling i fotoatelieret i sin bryllupsstas.

Jakob Bertin var født den 25. september 1880, som sønn av Markus Olsen og Bergitte Olsdatter på bruket "Sverige" av Grasmyr. Han ble konfirmert den 18. oktober 1896. Josefine var datter av Knut Jensen og Vilhelm i ne Sofie Henriksen fra Vika, og korn til verden den 17. februar 1892. Hun ble konfirmert den 15. juli 1906.

Jakob Bertin Markussen overtok bruket "Sverige" etter faren, og paret ble boende der. Jakob hadde sitt virke på sjøen. Han drev lofot- og finnmarksfiske med "Sigurd", en 42 fots motor-kutter.

Bilderegister

Side 12	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Gjestgiver og distriktssjef Lorents Peter Jessen Malt portrett Bjørnar Nybrott, Tromsø LEN nr. 5712	Side 22	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Handelsstedet Klauva 1905 ukjent Bjørnar Nybrott, Tromsø LEN nr. 5706
Side 13	Motiv. Fotograf Eier/informant Arkiv	Fru Jakob Moe, Klauva ukjent Andreas Kildal, Russevåg LEN nr. 1932	Side 23	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Klauva 1914/20 Ukjent Bjørnar Nybrott, Tromsø LEN nr. 5705
Side 14	Motiv Fotograf Eier/informant Wilsesamlinga Arkiv	Finnsnes år 1928 Wilse Norsk Folkemuseum, LEN nr. 1703	Side 24	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Brudepar på Tennskjær 1914 ukjent Albert Bendiksen, Tennskjær LEN nr. 4998
Side 15	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Finnsnes 1935 ukjent Norges Brannkasses arkiv LEN nr. 2844	Side 25	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ektepar fra Aglapsvik ukjent Gerd Hansen, Finnsnes LEN nr. 5825
Side 16	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ungdom på Finnsnes ca. 1915 Reidar Lund Paul Lorentsen, Finnsnes LEN nr. 2200	Side 26	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	En utvandrer - Petra Jørgensdatter T. Bakland, Tromsø Elsa Erntsen, Rossfjordstraumen LEN nr. 4973
Side 17	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ungdom fra Finnfjorden år 1913 ukjent Karl Karlsen, Aspelund LEN nr. 5053	Side 27	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	En annen amerikafarer ukjent Klara Berg, Kravik LEN nr. 5040
Side 18	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	En mann og hans laks ukjent Ella Sebulonsen, Botnhamn LEN nr. 4959	Side 28	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	M/S "Liv" av Grasmyr ukjent Gunvald Simonsen, Grasmyr LEN nr. 5729
Side 19	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Kirketjener Irgens ukjent Ingrid Irgens Johnsen, Trondheim LEN nr. 2430	Side 29	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	M/K "Selbjørn" Gisle Eriksen(?), Skogen Asbjørg Eriksen, Skogen LEN nr. 5664
Side 20	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Familien Ole Strømmesen ukjent Aslaug Isaksen, Tromsø LEN nr. 5826	Side 30	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Lenviks første gamleheim ukjent Karl Karlsen, Aspelund LEN nr. 5472
Side 21	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Anne Marie Mortensen, Finnfjord, og to døtre ukjent Karl Karlsen, Aspelund LEN nr. 5056	Side 31	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Gammelt hus på Lysnes ukjent Hallvard Hanssen, Lysnes LEN nr. 4393
			Side 32	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Lenvikværingar på kveitefiske ukjent Fritjof Grunnvåg, Gibostad LEN nr. 3450

Side 33	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Lenvikværingar på kveitefiske ukjent Arthur Holm, Trollvik LEN nr. 5463	Side 44	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Lorents Stefanussen, Slåttevika ukjent Laila Simonsen, Grasmyrbotn LEN nr. 5653
Side 34	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	D/S "Heimdal" ukjent Erna Jørgensen, Olsborg, Silsand LEN nr. 5431	Side 45	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Hos Jørgen Pedersen, Finnfjord- eidet Reidar Lund, Finnsnes Klara Jørgensen, Finnfjordeidet LEN nr. 74
Side 35	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Skandferskøyte på Bondjord ukjent Lise Olsen, Bondjord LEN nr. 1292	Side 46	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Da gutta kom hjem fra krigen ukjent Asle Rokstad, Bjorelvnes LEN nr. 5542
Side 36	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ole Enok Olsen år 1914 O. Solberg, Oslo Tromsø Museum, Tromsø LEN nr. 1507	Side 47	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	1 7. mai 1945 på Grasmyr ukjent Andrew Hansen, Grasmyr LEN nr. 5206
Side 37	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Erika Olsdatter O. Solberg, Oslo Tromsø Museum, Tromsø LEN nr. 1652	Side 48	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Bjorelvnes ca. 1905 A/S Stavanger Forenede Fotografer Borghild Pettersen, Bjorelvnes LEN nr. 415
Side 38	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Adolf Hansen og Jensine Ingebrigt- sen, Grasmyr ukjent Sonja Bakklund, Silsand LEN nr. 4885	Side 49	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Senjens Kulstation A/S, J. H. Wennberg, Tromsø Juil K. Johnsen, Gibostad LEN nr. 665
Side 39	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Finnsnes-café ukjent Rolf Halvorsen, Finnsnes LEN nr. 4640	Side 50	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Rakarkjerring fra Kårvik ukjent Signora Lorentsen, Kårvikhamn LEN nr. 5274
Side 40	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Finnsnes Værft ca. 1920 ukjent Evald Ditlefsen, Finnsnes LEN nr. 1584	Side 51	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Rakerjenter Reidar Lund, Finnsnes Kåre Benjaminsen, Sandvik LEN nr. 5439
Side 41	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	M/K "Havbryn" av Trollvik ukjent Kåre Leiknes, Leiknes LEN nr. 4326	Side 52	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Kjente Lenvik-væringar Reidar Lund, Finnsnes Trygve Karolius, Finnsnes LEN nr. 732
Side 42	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ole Jørgensen, Olsborg ukjent Erna Jørgensen, Olsborg, Silsand LEN nr. 5433	Side 53	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	"Glitra" på Sevaldsens plass år 1910 ukjent Lenvik Bygdemuseum LEN nr. 4023
Side 43	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Hustru Lorentine ukjent Erna Jørgensen, Olsborg, Silsand LEN nr. 5432			

Side 54	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Huset på knausen ukjent Evald Ditlefsen, Finnsnes LEN nr. 1586	Side 64	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Albert Martin Pettersen, Botnhamn ukjent Ingeborg Richardsen, Botnhamn LEN nr. 216
Side 55	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Hotell Central, Finnsnesodden ukjent Viktor Johnsen, Finnsnes LEN nr. 2678	Side 65	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Corn. O. Sørлие, Finnsnes ukjent Kitty Ditlefsen, Finnsnes LEN nr. 5686
Side 56	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	M/K "Bjarne" ukjent Ester Berntsen, Silsand LEN nr. 4697	Side 66	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Familie på Gibostad ukjent Ester Normann, Finnsnes LEN nr. 5450
Side 57	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Lenvikbåter i havn ukjent Judith Hansen, Landøy, Gibostad LEN nr. 3080	Side 67	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ekteparet Nordaas, Rossfjord ukjent Petter Nordås, Finnsnes LEN nr. 4518
Side 58	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Før pakkefesten tok til ukjent Petra Lorentsen, Tennskjær LEN nr. 4914	Side 68	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	To innflyttere til Lenvik ukjent Bergliot Westby, Finnsnes LEN nr. 2468
Side 59	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Dobbeltbryllup i Gjøvika ukjent Petra Lorentsen, Tennskjær LEN nr. 4913	Side 69	Motiv Larsdatter Fotograf Eier/informant Arkiv	Ole Johan Olsen og Elen Marie ukjent Laila Paulsen, Finnsnes LEN nr. 5638
Side 60	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Tjener Sofie Bøe, Grasmyr ukjent Evald Eriksen, Finnsnes LEN nr. 5832	Side 70	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Distriktslege i Lenvik dr. Oskar Norman Eng ukjent Ester Normann, Finnsnes LEN nr. 5704
Side 61	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Albertine Johanne Olsdatter Hårstad og Helfrid Lundli Karl M. Dahl, Tromsø Jorid Magnussen, Bjorelvnes LEN nr. 3424	Side 71	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Distriktslege Stjernholm ukjent Erling Hedemann Rokstad, Bjorelvnes LEN nr. 1672
Side 62	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Kasper Charly Sjønning Jordan ukjent Klara Jørgensen, Finnfjordeidet LEN nr. 98	Side 72	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	På fergetur ukjent Asle Rokstad, Bjorelvnes LEN nr. 5537
Side 63	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Familien Seljestad fra Sandvik, år 1927 Reidar Lund, Finnsnes Svanhild Paulsen, Sandvik LEN nr. 2706	Side 73	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	M/F "Bjorelvnes" ukjent Rolf Nilsen, Gibostad LEN nr. 5543

Side 74	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Fredrik Larsen, Grasmyrbotn ukjent Laila Simonsen, Grasmyrbotn LEN nr. 5654	Side 84	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Jørgen Jernslett, Vang ukjent Herdis Mortensen, Vang LEN nr. 5833
Side 75	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Hvitfeldt Pedersen, Laukhella ukjent Paula Martinsen, Finnsnes LEN nr. 5747	Side 85	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	En lærerinne av den gamle skole ukjent Hjørdis Eidissen, Finnsnes LEN nr. 5797
Side 76	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ragnhild Fredriksen, Skogen ukjent Marie Kristiansen, Skogen LEN nr. 5792	Side 86	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Nils Larsen Gjølmeshagen, Sørli- moen ukjent Arne Hagen, Finnsnes LEN nr. 5099
Side 77	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Marie Olsdatter, Hamna ukjent Asbjørg Eriksen, Skogen LEN nr. 5659	Side 87	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	En gammel hedersmann ukjent Gunvald Simonsen, Grasmyr LEN nr. 5749
Side 78	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Familien Hansine og Martin Arne- sen ukjent Kåre Benjaminsen, Sandvik LEN nr. 5775	Side 88	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Blåbærplukkere på Indre Lysnes år 1930 Magna Nicolaisen, Tromsø Mally Bendiksen, Tennskjær LEN nr. 5229
Side 79	Motiv Finnsnes Fotograf Eier/informant Arkiv	Anna Lovise og Johannes Jönson, Reidar Lund, Finnsnes Jenny Berg, Finnsnes LEN nr. 2642	Side 89	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Sommerdag i Gjøvika år 1930 ukjent Klara Berg, Kravik LEN nr. 5050
Side 80	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Familien Emil Lauritsen, Finnfjord ukjent Rigmor Johansen, Finnfjord LEN nr. 4719	Side 90	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	To gubber på Årnes ukjent Arthur Holm, Trollvik LEN nr. 5466
Side 81	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Familien Lars Bertin Olsen, Finns- nes, ca. 1914 ukjent Laila Paulsen, Finnsnes LEN nr. 5639	Side 91	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Olsen-brødrene ukjent Odd Jensen, Nedre Langnes LEN nr. 5028
Side 82	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Andreas Tønder Andreassen, Stor- moen Harald Rasmussen, Tromsø Kyrre Johansen, Stormo, Silsand LEN nr. 3297	Side 92	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Nybrott på Laukhella ukjent Charles Johnsen, Silsand LEN nr. 5745
Side 83	Motiv Fotograf Eier/informant	Handelsmann Hjalmar Nergaard, Vangshamn Wennberg, Tromsø Ragna Lorentsen, Botnhamn	Side 93	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Veiarbeidere i Rossfjord år 1907 ukjent Walter Skog, Rossfjord LEN nr. 5778

Side 94	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Skoleklasse fra Finnsnes Reidar Lund, Finnsnes Asbjørg Eriksen, Skogen LEN nr. 5658	Side 105	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Nordlandsbåten "Viggo" ukjent Aslaug Isaksen, Tromsø LEN nr. 5827
Side 95	Motiv ca. 1920 Fotograf Eier/informant Arkiv	Bondjord - Leiknes søndagsskole, ukjent Annie Mikalsen, Leiknes LEN nr. 4462	Side 106	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Hus på Vang ukjent Herdis Mortensen, Vang LEN nr. 5835
Side 96	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Lensmann Doran Wessel Nilsen ukjent Lensmannen i Lenvik, Finnsnes LEN nr. 1681	Side 107	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Heimlyforeninga ukjent Halla Gillesen, Finnsnes LEN nr. 5641
Side 97	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Bakermester Krøitz. Johnsen, Finnsnes ukjent Sigrid Moen, Rossfjord LEN nr. 5382	Side 108	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Helga og Ingvald Rødvik ukjent Kitty Ditlefsen, Finnsnes LEN nr. 5698
Side 98	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Besteforeldre og fangbarn fra gården "Haugen" ukjent Herdis Mortensen, Vang LEN nr. 5834	Side 109	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Karl Eliassen Renland Torgeir Renland, Botnhamn Torgeir Renland, Botnhamn LEN nr. 5844
Side 99	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Karl Oskar Kjørsvik og fru Marie ukjent Hjørdis Eidissen, Finnsnes LEN nr. 5796	Side 1 1 0	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Ungdom fra Tennskjær ukjent Albert Bendiksen, Tennskjær EN nr. 4993
Side 100	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Haga Leiknes Chr. Hansen, Tromsø Halfrid Leiknes, Finnsnes LEN nr. 783	Side 1 1 1	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Brudepar fra "Sverige" ukjent Kristoffer Kristoffersen, Paulsrud LEN nr. 4144
Side 101	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Edvard Eidissen, Skogen Ernst Lind, Finnsnes Hjørdis Eidissen, Finnsnes LEN nr. 1433			
Side 102	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Christian Johnsgaard, Laukhella ukjent Arvid Johnsgård, Silsand LEN nr. 5839			
Side 103	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	Melkior Jørgensen, Leiknes ukjent Jan Steinmo, Leiknes LEN nr. 5841			
Side 104	Motiv Fotograf Eier/informant Arkiv	M/S "Helga" av Vangshamn ukjent Gerd Salamonsen, Botnhamn LEN nr. 4398			

Skanning: Njål Rauø.
OCR-Lenvik Museum 2009.
KR.